

KUNGL.
MUSIKALISKA
AKADEMIEN

Kungl. Musikaliska Akademien

Kungl. Musikaliska Akademien som instiftades av Gustav III år 1771 är idag en fristående institution som förenar tradition med ett aktivt engagemang i dagens musikliv.

Akademien bedriver en mångsidig verksamhet som både är förvaltande och nyskapande.

AKADEMIEN HAR TILL ÄNDAMÅL ATT

- främja tonkonsten och musiklivet
- ta initiativ för att gagna musikkulturen
- stödja utbildning, forskning och konstnärligt utvecklingsarbete på musikens skilda områden.

GUIDE TILL SÅNG I SKOLAN

Här hittar du som arbetar i skolan teoretisk kunskap och praktiska verktyg som ska inspirera till att sjunga mer i klassrummet. Barnen visar vägen i vår digitala fortbildning. Läs om akademiens satsning för en sjungande skola på sid 38-39.

ÅRETS ENSEMBLESTIPENDIER

Kungl. Musikaliska Akademiens fortbildningsstipendium i ensemblespel tilldelades år 2025 nio ensembler inom klassisk musik, folkmusik och jazz. Läs om årets mottagare på sid 67.

STÖD MUSIKEN

Under 2025 mottog akademien flera donationer på miljonbelopp – välkomna bidrag till verksamheter och stipendier. Insamlingskontot för att stödja Ukrainas musikliv gav medel till musicerande barn och unga i Lviv och Charkiv.

Tack till alla som bidragit!

LYCKOSAMMA 15

En sångerska, en instrumentbyggare och en mecenat. Läs om akademiens femton nya ledamöter på sid 74-81.

ROTAR EFTER FLÖJT

Hur låter det när man rotar i arkiven efter historiska flöjter? Läs mer om Kristine Wests projekt inom Bernadotteprogrammet på sid 53.

8 miljoner kronor i stipendier till unga musiker 2025

KONSTMUSIKSYSTER

Agnes Kofoed Christianson och Athanasia Kotronia är en del av nätverket Konstmusiksystrar vars arbete lyftes fram i en Klingande Akademi i Lund i maj. En rapport från samtalet finns att läsa på sid 26-27

Innehåll

<i>Musiken och Ordet</i>	6	Utbildning, forskning och konstnärligt utvecklingsarbete	
Akademiens preses Stefan Forsberg			
Ständige sekreterarens årsberättelse	10	Påverkan	48
<i>Modet att försvara sanningen</i>	17	<i>Efterlyser starkare infrastruktur</i>	
Leo Gerdén, högtidsreflektion		Yttranden	
Främja tonkonsten och musikkivet		Publikationer	50
<i>Jokkminnen - av värde för världen</i>	22	Årets utgivning	
Om Karl Tiréns joksamling		<i>Musikhistoriens kvinnor</i>	
<i>Separatistiska nätverks påverkan på konstmusikscenen</i>	26	Forskning	52
Konstmusiksystrar		<i>Mötesplats musikterapi</i>	
Tävlingar	28	Kristine West om <i>Rota!</i>	
Kalendarium 2025	30	Verksamhet	
Initiativ för att gagna musikkivet		Priser, medaljer, stipendier	56
<i>En sjungande skola</i>	38	Unga generationens stipendier	66
Sjungande barn		Jurygrupper	
<i>Musik från skattkammaren</i>	40	Sammankomster	72
Levande muskarv		Akademiens ledamöter	74
<i>Musikaliska förebilder</i>	42	Nya ledamöter	
Unga tankar om musik		<i>Spela, komponera, improvisera</i>	82
<i>Ny tradition på Alfvéngården</i>	44	Sten Sandell, inträdesanförande	
Alfvéngården		<i>50 år av svenskt musikkiv</i>	88
		Mattias Lundberg, inträdesanförande	
		In memoriam	94
		Akademiens ledamöter 2025	96
		Organisation	102
		Ekonomi	106

Goda nyheter

JOJK SOM VÄRLDSMINNE

Ett urfolks kulturuttryck har utsetts till världsminne. Hos Svenskt visarkiv finns Karl Tiréns (ledamot av akademien, invald 1928) jojkinspelningar – en unik resurs för forskning och nya tolkningar av samisk jojk. Det är första gången ett urfolks kulturuttryck får denna utmärkelse.

Krister Stoor, vid Centrum för samisk forskning vid Umeå universitet:

– Det är hög tid att samerna och deras historia, blir synliga. Därför är det starkt och betydelsefullt att Unesco nu tar in Tirénsamlingen till minnenas bank. Tänk om Karl Tirén hade sett den utveckling som sker, särskilt bland unga samer, att jojken fortfarande är ett så starkt uttryck och att hans inspelningar har en del i det.

Läs om detta på sid 22-25.

DELLEFORS DONATION BLEV NYTT STIPENDIUM

Kungl. Musikaliska Akademien introducerade under 2025 ett nytt sångstipendium om 75 000 kronor till stöd och uppmuntran för unga sångare inom operakonsten. Mezzosopranen Sally Lundgren blev den allra första mottagaren av stipendiet som utdelas till Margareta Dellefors minne efter en generös donation. Stipendiet kan sökas av avgångsstudenter vid Högskolan för scen och musik i Göteborg.

TRYGGAR STRÅKINSTRUMENTENS KULTURARV

– Beslutet att behålla pernambuco under appendix II innebär att stråkmusiker tills vidare slipper oro och att orkestrar kan turnera världen över med sina viktiga pernambucostråkar. För de flesta stråkmusiker är en stråke en dyrbar investering och ett slags pensionssparande, och tack vare appendix II kan marknaden för handel med stråkar fortsätta fungera normalt, säger Sebastian Skarp, violinbyggarmästare.

MER FOLKMUSIK ÅT FOLKET!

Kungl. Musikaliska Akademien gick 2025 in som medarrangör i det internationella folk- och världsmusikprojektet Ethno Sverige, som drivs av Folkmusikens hus i Rättvik. I och med detta tryggas projektets fortsatta utveckling och roll som en central mötesplats för unga folkmusiker från hela världen.

Samarbetet möjliggör en långsiktig satsning och ambitionen att nå ännu fler unga musiker i Sverige och internationellt.

– Att akademien vill vara medarrangör är ett stort erkännande för Ethno, ett projekt som vi håller väldigt högt och som vi vet betytt så mycket för många unga musiker över hela världen, säger Jeanett Rousu, verksamhetschef på Folkmusikens hus

www.musikaliskaakademien.se/sa-har-kan-du-donera

Musiken och ordet

HÖGTIDSTAL • PRESES, STEFAN FORSBERG

”Vem ska jag tro på, tro på, ja tro på när, tro på när allt är så här?” så skaldade en ung musiker hemma vid köksbordet och föga anade väl den då unge Tomas Di Leva med vilken profetisk precision hans enkla text skulle träffa vår verklighet nästan fyrtio år senare.

Sällan har väl vår värld överösts av så många uttalanden från olika beslutsfattare och världsledare som nu. Budskapen kommuniceras ofta via diverse sociala medier där orden mestadels är präglade av aggression, hot och maktfullkomlighet – antalet exklamationstecken är ofta fler än vad det är risgryn i en vällagad risotto.

Torget i min hemstad Motala förvandlades varje lördag till en mötesplats för östgötaslättens lantbrukare – där slöts affärsöverenskommelser på ett ytterst hedervärdigt sätt. Två valkiga nävar möttes i ett handslag följt av frasen – ”det här har du mitt ord på”.

Att ge sitt ord var det mest dyrbara två människor kunde ge till varandra.

När jag gick och funderade kring årets Högtidssammankomst fylldes mitt hjärta av tacksamhet över att vår fina akademi har musiken som sitt främsta uttrycksmedel.

Vi vet att kombinationen av text och musik – *Musiken och Ordet* – är den ljuvligaste av kombinationer vilket bland annat snart lyfts fram i ett kommande samarbete med vår kära systerakademi Svenska Akademien. Men ibland är det skönt att enbart kunna förlita sig på musikens kraft och uttryck.

Plötsligt började en melodi att ljuda inne i huvudet. Det brukar göra det när jag går och tänker. Efter ett helt liv med musiken så har hjärnan kommit att förvandlas till en titaniskt stor jukebox där olika tankar och funderingar avgör vilken melodi som plötsligt faller ned på skivtallriken – min tacksamhet över att just nu slippa använda ord aktiverade följande melodi – *Säg det i toner* av Jules Sylvain som i år firar 125års jubileum.

Jag är född obotligt glad, men ändå

Vi ska tro på kraften som ligger i ett fritt och oberoende kulturliv präglat av nyfikenhet och mod.

fortsatte mina tankar att präglas av ett visst mörker – är människan ond funderade jag över när nyhetsflödet återigen sköljde över mig.

Med denna mörka tanke i huvudet påbörjade jag följande morgon ännu en gång min promenad till akademien.

Ute ur porten kastade jag en sedvanligt lysten blick ned mot Brunnsvikens glittrande vatten med Hagaparkens ljuvliga grönska i sin direkta anslutning. Framme vid korsningen Odengatan/Sveavägen sökte sig min blick mot vackra Gustav Vasa kyrka där vi om bara några dagar kommer att förenas i legendariska kyrkomusikern Otto Olssons mästerverk Advent.

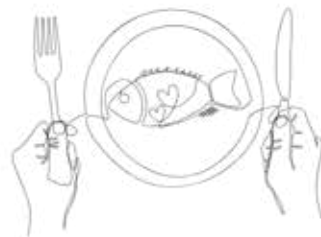
Strax intill tronar ljuvliga Stadsbiblioteket där miljarder av bokstäver förenas i det ena mästerverket efter det andra. I korsningen Kungsgatan/Sveavägen ligger ännu ett palats – Konserthuset som alldeles strax inleder sitt 100-årsfirande och där tusentals av undersköna symfonier klingat genom åren.

Vid Sergels Torg kastade jag ännu en lysten blick och denna gång mot Kulturhuset/Stadsteaterns glittrande fasad med sitt förföriska utbud. Promenaden leder vidare förbi Kungsträdgården där Kungliga Operan skymtar i dess bakkant – vilka sångare vi fostrat och fortsatt fostrar i detta land.

Nästan framme vid akademien stannade jag en stund i korsningen av Strandvägen/

Birger Jarlsgatan och beundrade Dramatens gyllene och vitt skimrande fasad med alla tillhörande mästerverk som där formats och framförts genom åren. Därefter passerade jag Bukowskis med alla sina enastående alster i skyltfönstret.

Avslutningsvis sökte sig mitt öga till menyn på Wedholms Fisk – *Frikassé i champagnesås toppad med forellrom*. Och där bröt återigen solen igenom och tog över mitt medvetande. Människan som skapar så fantastiska saker är naturligtvis god.

Plötsligt framstod det som en självklarhet vad vi ska tro på – vi ska tro på kraften i vad som sker när vi människor bestämmer oss för att göra goda saker tillsammans.

Vi ska tro på kraften som ligger i ett fritt och oberoende kulturliv präglat av nyfikenhet och mod.

Vi ska tro på vårt arbete i denna akademi där musiken är en stark kulturbärare och en blomstrande kraft och konstform i samhället.

Vi ska med spotlight och pannlampa nyfiket följa musikens pulsslag i Sverige och i världen, vi ska oavbrutet ta initiativ som stärker musikens närvaro och betydelse i vårt samhälle.

Vi ska tro på kraften att genom utbildning, forskning och konstnärligt nyskapande öppna rum för nya toner, nya röster och nya möjligheter att låta musiken forma vår gemensamma framtid.

Vi ska tro på den tyngd som ligger i det ansvar vi som akademi tilldelats att värna, vårda och utveckla det svenska musiklivet.

När jag helt uppfylld av detta stod framför porten till akademien ramlade ytterligare en skiva från jukeboxen ned på skivtallriken. Denna gång av en av urfäderna till det som vi ägnar oss åt i denna akademi.

Han tvivlade aldrig över vad han skulle tro på – varenda ton och textrad tillägnades skapelsen och den kraft som ligger i att vi i vårt dagliga värv oavbrutet vågar älska, vågar visa vår sårbarhet men framförallt vågar visa omsorg om varandra.

Vilken kraft det ligger i Musiken och Ordet. Luta er nu tillbaka och njut av Radiokören, Kaspars Putniņš, Lisa Viguier Vallgård och musik av mästaren själv – Johann Sebastian Bach.

STEFAN FORSBERG

Musiken som framfördes av Radiokören och harpisten Lisa Viguier Vallgård under preses högtidstal var 'Säg det i toner' av Jules Sylvain (arr: Anders Neglin) och 'Jesu bleibet meine Freude' av J.S. Bach.

Ständige sekreterarens årsberättelse

100-årsjubilerande Radiokören inledde denna Högtidssammankomst med Gloria-satsen ur *Missa Papae Marcellis* som en hyllning till 500-årsjubilaren Giovanni Pierluigi da Palestrina.

Gloria! Ära vare Gud i höjden – men framförallt *Et in terra pax hominibus et bonae voluntatis* – och frid på jorden åt människorna och ett gott behag.

Anspänningen i vår omvärld har inte minskat de senaste åren, med en alltmer oförutsägbar och tyvärr mycket negativ utveckling. Långsamt smyger sig in en känsla av otrygghet, alienation och misstro också i vårt eget samhälle.

Frågor om resiliens och infrastruktur – motståndskraft, psykisk och fysisk hälsa,

förutsägbarhet, förtroenden, gemenskap och solidaritet hamnar nu på dagordningen oavsett vad vi vill eller inte.

Vi vet redan att tillgången till och efterfrågan på musik och kultur i vid bemärkelse ökar kraftigt när ett samhälle är i gungning. Musiken förmedlar alla slags känslor och kan vara en kraftfull källa till gemenskap och trygghet.

I Ukraina har man gått från tio orkestrar i sin försvarsmakt före den ryska invasionen till 60. Sextio!

Tyvärr handlar det till viss del om ökad efterfrågan på musik vid begravningar, men enligt våra sagesmän i Ukraina söker man sig till musiken som aldrig förr också för andra sammanhang; på

sjukhus för sjuka och skadade, på förskolor och grundskolor där barnen behöver få medverka, spela och sjunga, skapa musik tillsammans för att bearbeta obesvarade frågor om livet och döden och kanske faktiskt få uppleva glädje tillsammans.

Att spela musik är också att visa motstånd och protestera mot dem som vill förvägra musikens dess kraft.

Tack till alla er som bidragit till akademiens insamlingsfond för Ukraina som i våras kunde överlämna 100 000 kronor till en musikskola i Lviv som tar hand om internflyktiga barn och unga från de östra delarna av landet.

Akademiens styrelse har nyligen också beslutat att matcha beloppet med

ytterligare 100 000 kronor till stöd för Musikhögskolan i Charkiv, som trots sitt läge bara några mil från den ryska fronten i öster, kämpar för att fortsätta sin utbildning, ta emot studenter och ge konserter om det så ska ske i underjordiska tunnelbanestationer eller i skyddsrum.

ETT MOTSTÅNDSKRAFTIGT SAMHÄLLE

Och vad kan vi då göra på hemmaplan? Vad vore bättre än om musik och kultur, de estetiska ämnena i skolan, kunde låtas bidra till att motverka psykisk ohälsa och utanförskap, och stärka gemenskap och samhörighet?

Kanske hjälpa någon vilsen ungdom att orka skifta fokus från kriminalitet till något mer konstruktivt?

Akademiens
ständige
sekreterare
Fredrik
Wetterqvist.
Foto: Lova
Wallerö

Akademiens verksamhet *Sjungande barn* tillsammans med forskningsprojektet *Sånghälsa i skolan* lyfter fram och problematiserar flera av dessa för barnen och för vårt samhälle så centrala frågor.

Frågan om hur man bygger ett motståndskraftigt samhälle i kris och krig har även på andra sätt engagerat vår och våra systerakademier under året som gått, bland annat i ett med Svenska Akademien och Konstakademien gemensamt seminarium vid årets Bok- och Biblioteksmässa i Göteborg.

Vi är också engagerade rent praktiskt i bevarande och rentav skyddande av både materiellt och immateriellt kulturarv, i samarbete med Riksarkivet och Länsstyrelsen. Det rör sig inte minst om de stora samlingarna av musikinstrument och noter i olika förvar.

I somras besökte styrelse och kansli de spännande och omfattande instrument-samlingarna i Scenkonstmuseets föremålsarkiv i Tumba. Där finns några av de vik-

tigaste klaveren, stråk- och blåsinstrument som tidigare varit tillgängliga att studera för allmänheten i det sedan länge nedlagda Musikmuseet.

Scenkonstmuseet förvarar över 60 000 föremål i dessa funktionsenliga men dyra och för allmänheten svårtillgängliga förvar. Man vill inte gärna tänka på vad det skulle betyda för landets musikaliska kulturarv om dessa samlingar kom till skada.

Vi menar att det behövs en ordentlig inventering av landets fantastiska musikalie-samlingar. Staten uppmanas här, i kulturarvets namn, att också överväga formerna för ett nytt levande, modernt, framåtblickande och folkbildande Musikmuseum för alla generationer.

EN FÖNSTERÖPPNANDE KANON

Djupare förståelse för vår historia och våra värderingar bland nytillkomna svenskar bidrar till en stärkt känsla av tillhörighet, nationell samhörighet och gemenskap, och därmed ett bättre land för alla. Så

resonerade regeringen i sina direktiv för den så kallade Kulturkanonutredningen.

Kulturkanonen gav kulturen dominans över media under åtminstone ett halvt dygn. Ett värde i sig kan man tycka! Och vilken stimulerande efterföljande debatt om vad som borde vara med eller inte! Förhoppningsvis kan denna första version av kanon ses som en fönsteröppnare för de inte redan invigda.

Men utan infrastruktur blir det inte vare sig kulturarv eller nya framtida bidrag till en ständigt framväxande, bred och inkluderande kanon. Om detta debatterade akademien både vid Bokmässan och i ett par uttalanden från akademiens styrelse.

ETT BLOMSTRANDE KULTURLIV?

En annan viktig fråga under året har handlat om finansiering av kultur – två statliga utredningar på området lägger fram sina förslag under våren – medan nedskärningar i kultursektorn och nedläggningar av orkestrar, kulturskolor och musikskolor är en realitet.

För att musiklivet ska blomstra behövs långsiktiga satsningar på infrastrukturen – satsningar på kulturbudget, utbildning och folkbildning samt bättre villkor för kulturskapare och en kulturpolitik som främjar både kontinuitet och förnyelse.

Visste ni till exempel att mer än 6000 personer, företrädesvis unga, studerar musik i olika kurser vid landets av

nedskränkningar hårt drabbade folkhögskolor – en mycket viktig länk i den musikaliska utbildningskedjan.

En annan länk är kulturskolorna över landet, som tyvärr har helt olika resurser och starkt påverkas av sitt geografiska läge.

För att få spets i musiklivet, det vill säga allra högsta konstnärlig excellens, måste vi värna om bredden, och det på en nationell nivå. Den jämlika tillgången till kultur är en av vår tids viktigaste frågor.

ETT MUSIKALISKT EKOSYSTEM

Den 7 juni 1925 kl 09:20 grundas Sveriges Körförbund just i denna sal. Initiativtagare var bland annat Richard Sandler, dåvarande stats- och utrikesminister och sedermera preses i vår akademi. Sandler var också en av grundarna till ABF. Det är alltså 100 år sedan Sverige hade en toppolitiker som samtidigt var en mycket engagerad folkbildare och dessutom tonsättare. *Ord och musik.*

Ett halvår före Körförbundets tillkomst bildades dessutom Sveriges Kyrkosångsförbund, som därmed också firar 100 år i år och samlar cirka 70 000 sångare i våra flera tusen kyrkor.

En avgörande kraft i vårt musikaliska ekosystem är Svenska kyrkan: som landets största konsertarrangör och arbetsgivare för musiker står kyrkan nu inför en akut brist på kyrkomusiker. Om utvecklingen inte bryts riskerar Sverige att förlora en central del av sin musikaliska

infrastruktur. Särskilt problematiskt blir detta på mindre orter. Därför lanserar akademien nu den fleråriga satsningen *Framtid kyrkomusiker*.

Projektet samlar utbildningsinstitutioner, Svenska kyrkan och kultursektorn i ett gemensamt strategiskt arbete för att trygga yrkesåterväxt, utbildningskvalitet och bevarandet av ett av världens mest omfattande musikaliska kulturarv. En stor privat donation möjliggör denna fleråriga satsning.

EN AKTIV VERKSAMHET

Våra övriga verksamheter tuffar på med god fart och stort utbud. *Levande musikarv* arrangerade härom veckan tre publika konserter samma dag för att spela in kortare delar av den musik som nu finns i nya digitala notutgåvor. Därmed ges möjlighet till lyssningsexempel direkt på hemsidan och via YouTube.

Verksamheten *Sjungande barn* har under året inlett lanseringen av sin Arvsfondsfinansierade *Guide till sång i skolan*, som är ett gratis digitalt fortbildningsmaterial riktat till pedagoger i förskola och grundskola.

Sommarens programverksamhet vid Alfvéngården i Leksand bjöd på ett flertal konserter inklusive en återuppstånden Siljanskör, ett uppskattat spelmanscafé och en hammarklaverfestival där det nyrenoverade pianoforte från cirka 1830 som Hugo Alfvéns första hustru Marie Krøyer efterlämnat nu åter fick klinga.

Ett mycket spännande samarbete med koppling till Alfvéngården inleddes också med Folkmusikens hus i Rättvik kring världsmusikfestivalen Ethno, som sedan 40 år arrangeras varje sommar. Akademien har gått in som partner i festivalen för att bland annat bidra till fördjupade utbildningsinsatser, skolprogram, ökat internationellt utbyte med mera. Allt detta med stöd av Kulturrådet.

Unga tankar om musik (UTOM), akademiens juniora tankesmedja, samlar framstående musiklivspersonligheter med en stor mångfald av såväl genrer som yrkesroller. UTOM arrangerar musikaliska möten och utbyten över hela landet. I samband med sitt tioårsjubileum nästa år planerar UTOM en större insats där man bland annat vill granska de olika partiernas kulturpolitik.

EN NYHET (ELLER TVÅ)

Nytt för 2025 var att tävlingen Blåsmusikpriset som genomförs vartannat år blev två: en tävling i klassisk stil och en för blåsmusiker inom jazzen.

Finalen i Blåsmusikpriset Jazz arrangerades i Luleå med Norrbotten Big Band

och vanns av Edvin Ekman, saxofon. I finalen i Blåsmusikpriset Klassiskt som arrangerades i Stockholm med Blåsarsymfonikerna stod oboisten Josef Wijk som vinnare. Tillsammans med prispengar ingår i vinsten solistuppdrag med de orkestrar som ingår i *Nätverket för den professionella blåsmusiken i Sverige*, som också står bakom dessa tävlingar.

Akademiens stipendienämnd fördelar bland annat akademiens ensemblestipendier, förbereder de nationella proven som genomförs under hösten varje år, är ordförande i respektive provjury och utgör jury i semifinalen för tävlingen Solistpriset.

Vid de nationella stipendieproven som i år prövade 220 sökande medverkade ytterligare ett 70-tal experter från Sverige och Norden i de olika jurygrupperna. Ett stort tack till alla er!

Totalt fördelar vi i år en bit över 8 miljoner kronor i stipendier.

Semifinalen i Solistpriset genomfördes för ett par veckor sedan med sexton uttagna sångare och instrumentalister, inför publik och med livestreaming av tävlingen som följdes av fantastiska cirka 10 000 tittare under två dagar.

Till den prestigefyllda finalen i Göteborgs konserthus den 7 februari 2026 går violinisterna Marcus Bäckerud och Lorenz Karls samt slagverkaren Christoffer Breman. Välkomna dit!

Apropå stipendier vill vi också gratulera en av vår akademis mest trogna samarbetspartners, Rosenborg Gehrman's Stiftelse för svensk musik som firar 75 år. Stiftelsen har med anledning av detta utdelat ett jubileumsstipendium på 75 000 kronor till den unge tonsättaren Eskil Kauppi, född 2001. Varmt grattis också till dig Eskil!

NÅGRA AVSLUTANDE ORD OM MUSIK

I år har publikationsnämnden beslutat ge stöd till Solveig Wikmans bok *Musikhistoriens kvinnor: från antiken till 1900-talet*; en samling av ledamoten Lennart Hedwalls texter med Erik Wallrup som särskild redaktör i *Ord om musik – texter i urval*; musikforskaren Staffan Albinssons bok *Musiklivet höjande – de svenska symfoniorkestrarna och deras konserthus*; och en lärarhandledning till *Musikboken – ett intro till klassisk musik*.

Musikforskningen går tillbaka till akademiens allra första år och drivs idag av forskningssekreteraren och akademiens forskningsnämnd. Nämnden fördelar ett stort antal stipendier bland annat för medverkan vid vetenskapliga konferenser och föreslår dessutom ett flertal pristagare genom de stiftelser akademien förvaltar, varav flera stycken här ikväll.

Till vår akademis Bernadottestipendier utsågs i maj operasångerskan och musikforskaren Hanna Fritzson samt musikforskaren Helen Rossil, och till Bernadottepristagare, som utses gemensamt av

fem akademier, utsågs i år den konstnärskonstnärsdrivna föreningen Fylkingen.

I april utnämnde Unesco musikforskaren Karl Tiréns joysamling från 1915 till världsminne, vilket akademien firade vid ett stort seminarium i Kiruna i fredags. Det är första gången ett urfolks kulturyttring får utnämningen *Memory of the World*. Tirén fick ekonomiskt stöd från akademien för sitt forskningsarbete och invaldes som svensk associé år 1928.

Akademien försöker att förlägga mer av sin programverksamhet ute i landet, dels för att öka sina samverkansfält men också för att vara en verkligt nationell akademi. Inräknat Kiruna har vi under året arrangerat seminarier i bland annat Västerås, Visby, Vänersborg, Växjö och Varberg.

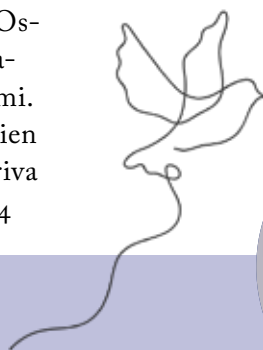
Under sin tid som tronföljare var prins Oscar Fredrik under nio år en mycket engagerad och musikalisk preses i vår akademi. Inte minst var han klar över att akademien behövde egna lokaler för att kunna bedriva sin undervisning. För 150 år sedan, den 4

mars 1875, la han, som nybliven kung Oscar II, grundstenen till denna byggnad: Kungl. Musikaliska Akademien med dess Stora sal.

Nu är det vår tids tur att bygga – inte rasera – och lägga grundstenar för jämlika förutsättningar, tillgång till musik, att värna om vårt kulturarv, och våga skapa nytt.

Det är valår nästa år. Nog bör vi tillsammans kunna göra ett rejält nationellt krafttag för musiken och dess fantastiska potential att samla oss människor till ett bättre, mer förnuftigt land. För resiliens, gemenskap och tillgänglighet. Och för den stora musikaliska glädjens, lustens och behagets skull. *Et in terra pax hominibus et bonae voluntatis!*

FREDRIK WETTERQVIST

STÖD MUSIKEN

Vill du också bidra till återuppbyggnaden av Ukrainas musikliv? Använd swishnummer:

1232794741

Intäkterna går oavkortat till ändamålet.

Mod att försvara sanningen

HÖGTIDSREFLEKTION • LEO GERDÉN

Jag vill börja med att tacka för den fantastiska musik vi har fått ta del av ikväll. Tack för era toner, era röster, era berättelser. Det är en stor ära att få chansen att vara med och avsluta den här kvällen. För bara sisådär ett halvår sedan hade jag aldrig kunnat föreställa mig att få stå här framför er. Inte bara på grund av min minst sagt bristfälliga musikaliska förmåga, utan framför allt för att jag var en helt vanlig student vid Harvard University utanför Boston i USA, redo att strax antligen fullfölja min examen, en milstolpe jag hade kämpat så hårt för och skulle få fira med både vänner och familj.

Men så mycket tid till firande blev det inte. Inte heller var det självklart att jag skulle ta min examen.

I fyra år hade jag studerat hur auktoritära ledare genom historien försökt tysta sin egen befolkning. Men nu såg jag begynnelsen av en demokrati i förfall med egna ögon.

Med start i mars 2025 började den amerikanska migrationspolisen arrestera internationella studenter med hänvisning till att de yttrat åsikter som gick emot Trumpadministrationens agenda.

En film spreds av den turkiska studenten Rumeysa Özturk som bara några kilometer från mitt universitet greps av fem maskerade poliser medan hon skrek i panik, slängdes in i en skåpbil och sedermera spenderade två månader i migrationsförvaring.

Tidigare Harvardstudenten Leo Gerdén var inbjuden till Kungl. Musikaliska Akademiens Högtidssammankomst för att hålla årets högtidsreflektion. Foto: Lova Wallerö

Men det som var kanske mest skrämmande var att se vilken omedelbar effekt det fick på mitt campus. Nästan alla mina vänner, också medborgare, började ta ner inlägg på sociala medier, sluta delta på demonstrationer och ompröva vilka områden man väljer att genomföra sin forskning inom.

Tystnaden var öronbedövande. Jag bestämde mig för att statens skrämstaktik inte skulle få fungera på mig och skrev i ren frustration en debattartikel i vår skoltidning om att självcensur är det farligaste sättet att bemöta en auktoritär ledare.

Jag trodde inte att det skulle leda till särskilt mycket, men bara någon vecka senare kom president Trump att med full kraft attackera Harvard och kräva total kontroll över vårt universitet: vilka elever som skulle få antas, professorer som skulle sparkas och kurser som skulle erbjudas.

Det hela följde ett bekant mönster av attacker på oberoende institutioner: domstolar, medier och kulturen, exempelvis the Kennedy Center i Washington DC, en institution inte helt

olik denna, där Trump utsåg sig själv till ordförande och lovade att styra om innehållet för att passa hans egen agenda.

Den här kvällen hade inte sett likadan ut om den skett i dagens USA.

Det blev tydligt vad som stod på spel. Det här handlade inte bara om mig som individ, utan om ett helt universitet och i förlängningen om högre utbildning i världens främsta forskningsland. Om akademisk frihet. Ifall universitet skulle förbli en plats för fria tankar eller en förlängning av en stats propagandamaskin.

Trots riskerna det innebar var det här en strid värd att ta. Jag kom att bilda och leda en studentrörelse som kämpade för Harvard's motto: *Veritas*, sanning.

Det finns olika sätt att se på det begreppet. Vissa tenderar att tolka det som att vi påstår oss stå för sanningen, och har som roll att lära ut den. Att vi redan vet hur saker och ting ligger till. Det är en syn som gör samhällsdebatten till ett nollsummespel som bara handlar om att se till att ens egen idé om vad sanningen är ska gå vinnande.

Tystnaden var öronbedövande.

Jag menar att det är helt fel sätt att se på *Veritas*. För det allra mesta är sanningen inte känd för oss. Vi vet inte hur cancer botas, vilka nivåer på olika skattesatser som är optimala, hur lagar ska skrivas så effektivt som möjligt, vad AI-revolutionen kommer att leda till, hur trauman ska behandlas, eller vilka faktorer som lett vissa länder att bli rika och andra fattiga.

På inga av dessa problem sitter vi på sanningen – men *Veritas* är vår ledstjärna, en strävan, som vi i vissa fall aldrig kommer uppnå men åtminstone försöker förstå konturerna av. *Veritas* är ett gemensamt, pågående projekt. Syftet med vår verksamhet är ett ständigt sökande efter sanningen.

Veritas innebär att vi testar, misslyckas och försöker igen. Att låta människor lägga fram teorier och tankar som vi ibland tycker är galna, kanske till och med problematiska. *Veritas* kräver en ödmjukhet inför att vi inte sitter på alla svar.

Jag är rädd för att vi lever i en tid då människor saknar den ödmjukheten, vilket tenderar till att man hellre tystar sina kritiker än pratar med dem. Det är ett problem som gäller såväl Trump och hans anhängare som många inom den akademiska världen: professorer och studenter som hellre lutar sig tillbaka på sina egna högskolepoäng och akademiska meriter än att fortsätta lära sig av andra – och som därmed är med och skapar ett vi och de.

Det synsättet har ibland gjort oss blinda för hur samhället ser ut utanför våra föreläsningssalar.

Trumps syfte med att attackera ett universitet som Harvard är att konsolidera makt, men det förklarar inte varför hans konflikt är så populär ute i landet, bland människor som aldrig satt sin fot på universitetet.

Deras motstånd grundar sig snarare i vår ovilja att lyssna till deras erfarenheter. Att vi tror oss sitta på sanningen om deras liv.

För *Veritas* kräver nämligen att vi på riktigt försöker förstå varandra. Att vi bryr oss. Och det är just därför kulturen, och inte minst musiken, är så viktig för vår demokrati. Musiken inspirerar – den får oss att tänka nytt. Musiken har en helt en unik förmåga att genom att engagera fler av våra sinnen ta oss in i nya rum, uppleva nya känslor och förmedla budskap på ett sätt som kryper under skinnet.

För mig är det musikens kanske starkaste uppgift – *den får oss att känna*. Känna för människor vi aldrig har träffat, vars liv vi inte delar. Och är det något vi behöver mer av i en allt mer polariserad värld så är det just empati. *Veritas* kräver att vi försöker förstå varandra – och för att förstå varandra behöver vi känna för varandra.

Den musik vi har fått ta del av ikväll har i alla fall fått mig att just känna.

Den fria kulturen och den fria akademien har diametralt olika roller, men är båda helt nödvändiga i att försvara det fria samhället. Låt oss fortsätta med det. Låt oss fortsätta söka efter sanningen. Låt musiken aldrig tystna.

LEO Gerdén

Oboisten Josef Wijk vann Blåsmusikpriset Klassiskt 2025. Foto: Lova Wallerö

Främja tonkonsten och musiklivet

Tiréns jojksamling: ett världsminne
Konstmusiksystrar i Klingande Akademi
Tävlingar
Kalendarium 2025

Jojkminnen – av värde för världen

OM KARL TIRÉNS JOJKSAMLING

När Unesco i april 2025 utsåg Karl Tiréns jojksamling till världsminne, skedde det för första gången i historien att ett urfolks kulturuttryck erhöll denna utmärkelse. Bakom beslutet ligger ett decennielångt engagemang från svenska institutioner – och ett pionjärbete utfört av en järnvägstjänsteman i början av 1900-talet, i ett Sverige där samernas kultur systematiskt motarbetades.

Fredagen den 10 april 2025 meddelade FN-organet Unesco att Karl Tiréns jojksamling upptagits i organisationens Memory of the World-register. Det är ett beslut med vittgående betydelse: aldrig tidigare har ett urfolks kulturyttring tilldelats denna rang, där det nu får sällskap med dokument som Silverbibeln, Tryckfrihetsförordningen och Astrid Lindgrens arkiv.

Karl Tirén (1869–1955) var stationsinspektor vid Statens Järnvägar, konstnär, fiolbyggare och folkmusiker. Han var inte ledamot av Kungl. Musikaliska Akade-

mien, men han var dess svenske associé – ett erkännande som speglade den uppmärksamhet hans insamlingsarbete hade väckt i musikens värld. Akademien gav honom ekonomiskt stöd för att genomföra sitt insamlingsprojekt.

Den tid Tirén verkade i var inte en tid av öppenhet gentemot det samiska folket. Under 1910-talet var den svenska nationalismen på stark frammarsch. Den statliga assimileringpolitiken nådde sin kanske mest systematiska form, med nomadskolor där samiska barn togs från sina familjer och förbjöds att tala samiska. Och jojken –

Maria Persson och hennes syster Greta Persson tillsammans med Karl Tirén i Arjeplog 1937. Foto: Okänd

den samiska sångtraditionen – betraktades av kyrka och myndigheter med misstänksamhet och motarbetades aktivt som ett hinder för assimilering.

I denna kontext tog sig Karl Tirén ut i fält. Mellan 1909 och 1916 genomförde han sex resor genom den svenska delen av Sápmi, utrustad med tidens mest moderna inspelningsutrustning: en fonograf och vaxrullar.

Han nedtecknade mer än 550 jojkar och spelade in över 300 vaxcylindrar. Hans viktigaste vägvisare in i denna tradition – ett inre rum som få utomstående dittills hade fått tillträde till – var slöjdaren och jojkarer Maria Persson-Johansson, som uppenbarligen fann skäl att lita på den svenske järnvägstjänstemannen.

– Han stod ju verkligen på samernas sida och han förstod ju att jojken var hotad och ville dokumentera den för att föra den vidare till framtiden. Det menar Dan Lundberg, generaldirektör vid Statens musikverk

– den myndighet som förvarar merparten av samlingen vid Svenskt visarkiv och som med stor målmedvetenhet ledde det nomineringsarbete som nu fullbordats.

Nomineringsarbetet startade för mer än tio år sedan och genomfördes av Statens musikverk i samråd med Sametinget samt med stöd av bland andra Kungl. Musikaliska Akademien, som bland annat bidrog med ett stödbrev till Unescos kommitté.

Inspelningarna är idag bevarade hos två institutioner: vaxrullarna förvaras vid Statens musikverk/Svenskt visarkiv och vid Institutet för språk och folkminnen (Isolf), vars generaldirektör Martin Sundin betonade utnämningens symbolvärde som ett steg mot att öppna världens ögon för samisk kultur.

Sedan 2013 är inspelningarna tillgängliga via plattformen Samiska röster/Sáme jiena – ett samarbete mellan Musikverket, Isolf och Ájtte – och kan nu lyssnas till av vem som helst.

Vad har Karl Tiréns jojksamling för betydelse idag?

Utnämningen till Memory of the World innebär inte bara ett internationellt erkännande av samlingens vetenskapliga och kulturhistoriska värde – det innebär att jojksamlingen nu räknas till mänsklighetens gemensamma arv. För samisk forskning och konstnärligt skapande har inspelningarna redan visat sin vitalitet.

Till exempel har Giron Sámi Teáhter använt dem som underlag i sin föreställning *Ursäkten*, som tar sin utgångspunkt i Svenska kyrkans officiella ursäkt till det samiska folket 2021.

Åsa Simma, teaterchef vid Giron Sámi Teáhter, har framhållit hur inspelningarna gör det möjligt att återvända till jojkens ursprungliga klang och röstbruk – en resurs i ett nu då jojken på bred front möter musikackompanjemang som förändrar och ibland begränsar traditionens ursprungliga form.

Frågan om vad denna utnämning betyder för Sverige i dag är inte enbart symbolisk. Det är första gången som en minoritetskultur – ett urfolks levda och sjungna tradition – upptas i ett register som annars domineras av historiska statsdokument, litterära arkiv och mäktiga institutioners samlingar.

I det perspektivet handlar världsminnesutnämningen om mer än kulturarv i akademisk mening. Den är ett led i ett pågående skifte: en omvärdering av vad som räknas som universellt betydelsefullt, och av vilka röster som bär på ett arv som tillför något för hela mänskligheten.

Att det är just jojken, dokumenterad av en järnvägsman med fonograf och vaxrullar i ett Sverige som parallellt tvångsförflyttade samer och förtryckte deras kultur, som nu upptar denna plats i mänsklighetens kollektiva minne – det är en historia med ett eget, eftertänksamt djup.

KARL TIRÉNS JOJKSAMLING

Karl Tirén (1869–1955) var järnvägstjänsteman och konstnär. Mellan 1913 och 1915 gjorde han sex resor i svenska Sápmi och spelade in samisk jojk på fonograf och vaxrullar. Bland de drygt 100 jojkkare som medverkar finns både kvinnor och män i åldrarna 9 till 77 år. Samlingen förvaras idag hos Svenskt visarkiv.

SARA AJNNAK
JOJKARE OCH KOMPONIST:

Jag började jojka genom att lyssna på gamla inspelningar, så jag är lite av en arkivnörd. För mig blir materialet ett sätt att revitalisera ett kulturminne – att ta tillbaka jojkar från en särskild plats. När jag håller jojkworkshops runt om i Sápmi, för både vuxna och barn, brukar jag leta i Tirénska samlingen och se om det finns någon jojk från just den platsen. Materialet är ett levande verktyg, för det som gör jojken speciell är att man lägger in sin egen tolkning i den, man har sin egen relation till en plats eller en person. Magin i jojk uppstår när man är i linje med naturen och sin kulturella förståelse.

Tirénska samlingen är jätteviktig i att stärka den samiska identiteten. Men erkännandet räcker inte. Det finns många konstnärer som varit osynliga genom sitt liv men lever vidare genom århundraden som tidlösa avbilder av verkligheten. Jojken bärs vidare – men vi som bär den syns fortfarande inte. Var finns initiativen där etablerade institutioner inkluderar samisk musik i det nationella musikutbudet? Var finns inbjudningarna att våga experimentera och inkludera samisk kompetens? Ett erkännande utan synlighet är en talande tystnad.

KRISTER STOOR
**JOJKARE OCH UNIVERSITETS-
LEKTOR VID INSTITUTIONEN
FÖR SPRÅKSTUDIER VID
UMEÅ UNIVERSITET:**

När den unga samiska gruppen *Black Sheep* vann MGP Nordic 2008 var det ett symptom på framgång för samisk musik. *Black Sheep* jojkar i och för sig inte och de sjunger på både norska och samiska, det visar på viljan att framföra samisk musik för en allmänhet.

Karl Tirén hade förmodligen varit glad om han hade levt idag, precis som han ville ta med unga personer som Frida Johansson 9 år, hade han gillat den unga generation jojkkare som är tidiga ambassadörer för samisk immateriell kultur. Vaxrullarna som man nu kan lyssna till är inte bara musikaliska arkiv, det är lika mycket de berättelser som framförs, till exempel jojken till järven av Anders Gustaf Fjellman som handlar om så mycket mer än bara järven.

Språkmässigt finns det mycket språkhistoriskt material bevarat, ord som inte längre används eller grammatiska variationer som försvunnit. Nu finns alla möjligheter att skapa liv i de sånger som varit tysta allt för länge.

JUHÁN NIILA STÅLKA
**JOJKARE OCH SAMHÄLLS-
DEBATTÖR:**

Min pappa Piera Nillá Stålka var projektledare för jojkaarkivsprojekt 2005 till 2007 på Ájtte museum. Jag var 7 år gammal när jag först hörde Tirénska samlingen och det var i samband med det som jag introducerades för gamla inspelningar med jojkk. Materialet var då redan digitaliserat, men jag minns att vi även lyssnade på de gamla inspelningarna under den här tiden.

Pappa brukade även göra en imitation av hur de gamla inspelningarna låter, cylindrarna har ju något sämre ljudkvalitet än våra moderna mobiltelefoner. Detta är något som jag själv också använder mig av i mina framträdanden.

Jag har använt mig av Tirénska samlingen i mitt eget skapande, men det finns också andra äldre inspelningar från Jokkmokksområdet som jag har använt mer i min repertoar som artist.

Jag ser ett väldigt stort värde i den här typen av samlingar. Jojk är en muntlig tradition och därför är inspelning ett utomordentligt bra sätt att spara jojkar. Värdet av den här typen av arkiv ökar exponentiellt allt eftersom tiden går.

Separatistiska nätverks påverkan på konstmusikscenen

OM KONSTMUSIKSYSTRAR I KLINGANDE AKADEMI

Vad händer när konstmusiken får en plattform fri från sexism? Den 27 maj 2025 samlades musiker, forskare och publik på Odeum i Lund för en Klingande Akademi – ett evenemang i samarbete mellan Konstmusiksystrar och Damkapellet där föredrag, panelsamtal och levande musik vävdes samman. Under kvällen deltog flera representanter från Konstmusiksystrar i ett samtal om rörelsens framväxt och betydelse som sammanfattas i denna text.

Kvällens konsertprogram belyste den konstmusikaliska bredd som lyfts fram genom nätverken. Athanasia Kotronias verk *Tre sånger*, duett för viola och violin skriven med standardnotation, Julija Morgan Kiibus verk *Tuskaftsväv* skapad som ett grafiskt partitur och som kombinerar komposition och improvisation framfördes av henne själv och violasten och kompositören Tove Bagge. Agnes Kofoed Christianson framförde *Kollo Shazro (Allt ditt hår)*, ett performativt röstverk med slagverk, interaktiv kostym och arabisk sång.

ORGANISERING SOM MÖJLIGGÖR

Konstmusiksystrars verksamhet och organisering av icke-män har på flera sätt stärkt och möjliggjort vägar för tonsättare, menar Agnes Kofoed Christianson, kompositör, sångerska och performancekonstnär.

En av rörelsens grundare, Marta Forsberg, har beskrivit det som att nätverket bidragit till att man inte behöver ”hårdna” på samma sätt som de tonsättare som gått före.

Då den så kallade politiska satsningen på jämställdhet ägde rum för mer än

Foto: XX

KONSTMUSIKSYSTRAR är ett nätverk för tonsättare och ljudkonstnärer som identifierar sig som kvinnor, icke-binära eller transpersoner och arbetar med att främja arbetstillfällen för medlemmarna.

DAMKAPELLET är ett musikerkollektiv i Köpenhamn som jobbar för mångfald, framförallt inom den danska musikscenen, genom att spela musik av kompositörer som identifierar sig som kvinnor, icke-binära eller trans.

www.konstmusiksystrar.se • www.damkapellet.com

tio år sedan, är det lätt att tänka sig att branschen blivit öppnare. Violinisten och kompositör i Damkapellet, Julija Morgan Kiibus erfarenheter visar på motsatsen.

Vid Damkapellets första release med albumet *Demiurgi* år 2023 möttes albumet av kritik med anledning av att musiken var skapad av kvinnor, icke-binära och transpersoner, trots fina recensioner och mottagande på konserter.

Verkan inom separatistiska nätverk innebär trygghet bortom sexism och kvinnofientlighet, men det samhälleliga klimatet verkar på vissa sätt gå bakåt i tiden.

PÅVERKAN OCH EFFEKTER

Athanasia Kotronia är en svensk-grekisk tonsättare som började med komposition från 14-årsåldern och har en kandidat- och masterexamen i komposition.

Hon beskriver vid samtalet hur en mansdominerad utbildningsmiljö kan påverka vilka arbetssätt som värderas, där traditionell notation ofta prioriteras framför exempelvis grafisk notation

och performance, särskilt när dessa uttrycksformer utforskas av kvinnor, icke-binära och transpersoner.

I musikvetaren Brandon Farnsworths kartläggning av Konstmusiksystrars medlemmar kan man tydligt se att den största delen verkar som kompositörer internationellt, vilket säger något om den svenska konstmusikscenen.

Agnes Kofoed Christianson upplever att internationell verksamhet är oundviklig för konstnärer inom konstmusik. Den experimentella och tvärkonstnärliga scenen i Sverige är liten och de ekonomiska stöden för konstnärer krymper.

För ett nyskapande och experimentellt kulturliv måste det finnas fler möjligheter till samarbeten med institutioner, stöd och stipendier för konstnärer att skapa och arbeta för fler organisationer, ensembler och scener.

**AGNES KOFOED CHRISTIANSON OCH
ATHANASIA KOTRONIA**

Tävlingar

BLÅSMUSIKPRISEN

Blåsmusikpriset delas ut vartannat år och är öppen för träblåsare och bleckblåsare behöriga att söka de nationella stipendierna inom klassiskt och jazz. Vinnaren får 50 000 kronor samt möjligheten att framträda som solist med de orkestrar som ingår i *Nätverket för professionell blåsmusik*.

Under 2025 arrangerades Blåsmusikpriset som två tävlingar – klassisk och jazz.

FINALERNA

I den klassiska finalen mötte oboisten Josef Wijk, trombonisten Carl Appelgren och klarinettisten Luca Scappagnini Blåsar-symfonikerna under ledning av Emil Eliasson. Det blev tillslut oboisten Josef Wijk som tog hem segern.

I historiens första jazzfinal mötte saxofonisterna Edvin Ekman och Sebastian Mattebo och trumpetaren Adam Sass (bilden) Norrbotten Big Band under ledning av Erika Hammarberg. Vinnaren av Blåsmusikpriset Jazz blev Edvin Ekman.

FRAMTIDEN

Josef Wijk berättar:

– Blåsmusikpriset har betytt jättemycket för mig som musiker och solist. Det var en fantastisk möjlighet att få visa upp mina färdigheter och få hänge mig åt vinstens fortsatta solistmöjligheter.

I framtiden vill jag fortsätta kombinera orkesterspel med solo- och kammarmusikframträdanden. Närmast spelar jag som solist i Strauss oboe-konsert med Helsingborgs Symfoniorkester.

Edvin Ekman fyller i:

– Att vinna Blåsmusikpriset har betytt mycket. Framförallt känner jag att upplevelsen i sin helhet har stärkt mig som musiker och min musikalitet.

Nu varvar jag undervisningen på Hässleholms och Eslövs Kulturskola med strögigs, musikskrivande och inspelning med mitt band Quercus. Snart väntar en Europaturné med People in Orbit.

SOLISTPRISET

Solistpriset delas ut vartannat år och är Sveriges främsta solisttävling samt Kungl. Musikaliska Akademiens största pris för yngre musiker.

Tävlingen är nationell och står öppen för sångare och instrumentalister inom konstmusikområdet. Förstapriset består av 150 000 kronor, samt möjligheten att framträda som solist med flertalet svenska orkestrar och ensembler. Andrapristagarna mottar 50 000 kronor var.

Under semifinalen hösten 2025 valdes tre av de sexton unga musiker som tävlade i semifinalen till finalen i Göteborgs Konserthus februari 2026: slagverkaren Christoffer Breman samt violinisterna Marcus Bäckerud och Lorenz Karls.

Solistpriset genomförs av akademien i samarbete med Sveriges Radio, Berwaldhallen, Musik i Syd, Göteborgs Symfoniker samt med stöd av Rosenborg Gehrman's Stiftelse. Även Malmö Live Konserthus och Norrbottensmusiken bidrar till priset.

ERIC ERICSON AWARD

Eric Ericson Award arrangeras vart tredje år i syfte att identifiera, uppmuntra och stötta unga lovande kördirigenter i Eric Ericsons anda.

Tävlingen äger rum nästa gång år 2027 och arrangeras av Sveriges Radio i samarbete med akademien och med stöd av Rosenborg Gehrman's Stiftelse, Barbro Osher Pro Suecia Foundation och Märta Christina och Magnus Vahlquists Stiftelse.

Finalisterna i Solistpriset 2026: Lorenz Karls, Christoffer Breman och Marcus Bäckerud. Foto: Lova Wallerö

Kalendarium 2025

Kungl. Musikaliska Akademien arrangerar årligen evenemang, konserter, seminarier, samtal och prisutdelningar som bedrivs genom avkastning, privata donationer samt ekonomiskt stöd av bland andra Kulturrådet och Allmänna arvsfonden. Här presenteras ett urval av årets händelser.

KULTURRÅDET

JANUARI

5/1 Årets Järnåkerkonsert presenterade stipendiaterna Jonna Simonsson, Gabriel Punsvik Gluch och Annika Valkeajoki.

23/1 Konsert med mottagarna av årets Dorothy Irvingstipendium Duo Lorenzen-Ekberg, Stockholm.

28/1 Möte *Sjungande barns* Kunskapsråd.

FEBRUARI

7/2 *Mer till de bästa?* Preses i panelsamtal på Folk och Kultur i Eskilstuna.

8/2 Final i Blåsmusikpriset Klassiskt på KMH, Stockholm.

13/2 Årets första sammankomst i ledamotssalen.

15/2 Final i Blåsmusikpriset Jazz på Kulturens hus i Luleå.

16-17/2 UTOM medlemsmöte i Malmö.

23/2 Klingande Akademi om Laura Netzelt i Vänersborg.

24/2 *Sjungande barn* medverkar i Nationellt körforum i Piteå.

MARS

11/3 *Vart är vi på väg?* Panelsamtal med bland andra akademiens preses på Musikaliska Kvarteret i Stockholm.

13/3 *Rota i musikarkiven.* Konsert med bland andra Kristine West inom ramen för Bernadotteprogrammet, på Scenkonstmuseet i Stockholm. Läs mer på sid 53.

15-23/3 *Svensk Musikvår.* Festival för svensk konstmusik i Stockholm med stöd av akademien.

17/3 *En musikalisk resa in i hjärnan.* Klingande Akademi med bland andra 2024 års Bernadottepristagare Gunnar Bjursell i levande dialog med Efva Lilja och Stockholms Saxofonkvartett.

APRIL

4/4 *Musikaliska Mysterier.* Klingande Akademi om improvisation med bland andra Magnus Lindgren, Bobo Stenson och Mats Lekander, professor i psykologi i Västerås Konserthus.

4/4 Alfvénsällskapets nyinstituerade stipendium tilldelades violinisten Johan Dalene i ledamotssalen.

MAJ

5-6/5 *Sjungande barn* har monter på Skoloriksdag 2025 i Stockholm.

11/5 Hagströmkonsert och stipendieutdelning med årets stipendiater på Stallet Världens Musik i Stockholm.

18-19/5 UTOM medlemsmöte i Stockholm.

20/5 Pris- och stipendieutdelning inom Bernadotteprogrammet på Kungl. Slottet i Stockholm.

20/5 Allsångskonsert för barn på kulturskolor i Norrbotten som deltog i projektet Sångkvarten på initiativ av *Sjungande barn* och Körcentrum Nord.

21/5 Tillkännagivande och presskonferens Birgit Nilsson Prize i ledamotssalen.

22/5 Årets andra sammankomst i ledamotssalen.

Musikinslag med Sibille Attar under UTOM-medlemsmöte i Stockholm den 18-19 maj. Foto: Elias Söderström-Aupeix

24/5 Blåsmusikens dag.

27/5 *Konstmusiksystrar*.

Klingande Akademi med bland andra Agnes Kofoed Christianson, Athanasia Kothronia och Tove Bagge på Odeum i Lund. Läs mer på sid 26-27.

JUNI

1/6 *Hagström 100 år*. Jubileumskonsert med stipendieutdelning i Älvdalens kyrka.

7/6 Bokrelease *Hundra år av körsång* i ledamotssalen.

7/6 Konsert på Alfvéngården i Leksand: Duo Lorenzen-Ekberg.

14/7 Vernissage, konst på Alfvéngården: Josefin Wedel och Eva Holmberg.

25-26/6 Barnkördagar på Alfvéngården. Samarbete med Leksands kulturskolor.

25/6 Allsångskonsert på Alfvéngården med Malin Foxdal och Hanna Enlöf.

26/6-4/7 Ethno Världsmusikläger i Rättvik.

29/6 Kurs i Alfvéns sånger med Sofia Sandén på Alfvéngården.

29/6 Konsert på Alfvéngården: Odde & Holmen.

JULI

3/7 Konsert på Alfvéngården: Zakhrafat Trio.

5/7 Alfvéndagen firades traditionsenligt första lördagen i juli. Med bland andra spelmännen Alm Nils Ersson, Tommy Gjers, Per Gudmundson, Kungs Levi Nilsson, Allmänna sången samt unga stipendiater.

6/7 Spelmanscafé på Alfvéngården. Läs mer på sid 44-45.

9/7 Allsångskonsert med Malin Foxdal och Anders Nyberg.

13/7 Spelmanscafé.

16-17/7 Skulpturkurs för ungdomar på Alfvéngården.

18/7 Konsert på Alfvéngården: Duo Chanel.

20/7 Spelmanscafé.

23/7 Allsångskonsert med Malin Foxdal och Peter Åberg.

26/7 Konsert på Alfvéngården: Mikhaïl Bouzine.

27/7 Spelmanscafé.

AUGUSTI

6-10/8 Leksands Kulturdagar, med bland annat konsert med Siljanskören och körworkshop: Sjung Alfvén och Karlfeldt på Alfvéngården.

17/8 Konsert på Alfvéngården: The Rocket.

28/8 Bokrelease med samtal och musik för *Musikhistoriens kvinnor* i ledamotssalen.

30-31/8 Hammarklaverfestival på Alfvéngården med bland andra Göran Greider och Tuija Hakkila.

31/8 Konsert på Alfvéngården: Ensemble ur Orphei Drängar.

SEPTEMBER

3/9 *Skatter ur arkivet*. Musik och samtal om J.H. Roman, i Åbo.

6/9 Klingande Akademi: *Frithiofs saga av Esaias Tegnér fyller 200 år*, i Växjö.

21-22/9 UTOM medlemsmöte i Rättvik.

25-28/9 Kungl. Musikaliska Akademien medverkar med delad monter och flera montersamtal på Bok- och Biblioteksmässan i Göteborg. Medverkade gjorde bland

andra Mattias Lundberg, Solveig Wikman, Anita McAllister, Karin Helander, Edith Hammar, Fredrik Wetterqvist och Ulrika Lind.

29/9 Hearing om bristen på kyrkomusiker, inom ramen för projektet *Framtid kyrkomusiker* i ledamotssalen.

22/9-17/10 Provspelningar för nationella stipendierna, i Göteborg, Falun, Malmö och Stockholm.

OKTOBER

11/10 *Opus13*: Klingande Akademi om fenomenet stråkkvartett, med bland andra Britta Byström, Mats Zetterqvist och unga, framgångsrika Opus13 på Lilla Akademien i Stockholm.

14/10 Årets tredje sammankomst i ledamotssalen.

21/10 Birgit Nilsson Prize presskonferens med Sir George Benjamin, Sofi Oksanen och Klaus Mäkele, i ledamotssalen.

22/10 *Sjungande barns* ambassadörer Elin Rombo, Toussaint Chiza och Sarah Riedel möter elever från Rolfstorps skola i Varberg, vinnare av tävlingen Klas-sens sångutmaning.

NOVEMBER

6/11 Utdelning av Sten Frykbergs stipendier till orkestermusiker i Berwaldhallen i Stockholm.

11-12/11 Sexton utvalda semifinalister tävlar om finalplats i Solistpriset 2026. På KMH i Stockholm. Läs mer på sid 29.

14/11 *Mötesplats musikterapi*, nationell nätverksträff och seminarier i ledamotssalen.

Motstående sida: Lågstadieelever från Rolfstorps skola i Varberg vann ett besök av Sjungande barns ambassadörer i oktober.

Till höger: Uppskattade samtal i Kungl. Akademiens monter B01:10 på Bok- och Biblioteksmässan i Göteborg i slutet av september.

Hearingen i september utgjorde det första steget i projektet Framtid kyrkomusiker och syftade till att samla utbildningsinstitutioner, skolor och andra berörda aktörer.

Årets mottagare av Birgit Nilsson Prize, Festival d'Aix-en-Provence tillkännagavs i en fullsatt ledamotssal den 21 maj på Birgit Nilssons födelsedag.
Foto: Lova Wallerö

16/11 *Skattkammarmusik*: konsert med musik ur Levande musikarvs katalog. Med bland andra Dahlkvistkvartetten, Johan Ullén, Julia Sporsén och Tobias Ringborg i Börssalen i Stockholm.

16-17/11 UTOM medlemsmöte i Jönköping.

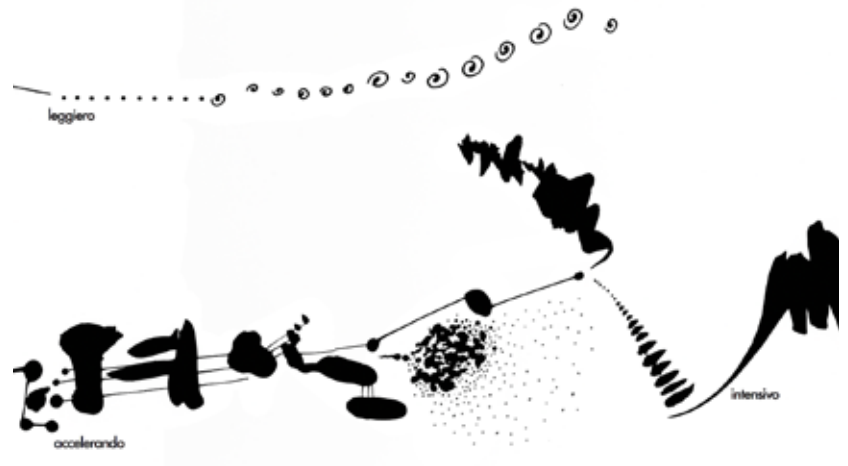
21/11 Kultura Kiruna firar Karl Tiréns joysamling. Föredrag och levande musik med bland andra Jörgen Stenberg, Jonas Knutsson, Krister Stoor, Dan Lundberg och Gunnar Ternhag.

24/11 Kungl. Musikaliska Akademiens Högtidssammankomst i Musikaliskas stora sal, se nästa uppslag.

DECEMBER

11/12 Årets fjärde och sista sammankomst i ledamotssalen.

Kungl. Musikaliska Akademiens
Högtidssammankomst den
24 november 2025 på Musikaliska.

Motstående sida, från ovan:

1. Lena Willemark mottar
Folkmusikpriset från H.M. Konung
Carl XVI Gustaf, 2. Haci Tekbilek, ney.
3. Radiokören under ledning av Kaspars
Putniņš. 4. George Mihalache, cimbalom,
Emil Goldschmidt, klarinett.
5. Bildcollage från Tonsättarpristagaren
Leo Nilssons verk "signs of presence"

Denna sida, från ovan:

1. Lina Nyberg med dotter Edith.
2. Nyinvalda ledamoten körledaren
Grete Pedersen och violinisten
Øyvor Volle. 3. Karin Strand och
Jakob Munck. 4. Cecilia Rydinger.
5. Akademiadministratör Anna
Ingvarsdóttir Cronström håller ordning.

Trogna besökare i ösregn på Alfvéndagen första lördagen i juli.
Foto: Lova Wallerö

Initiativ för att gagna musikalivet

Sjungande barn

Levande musikarv

Unga tankar om musik

Alfvéngården

En sjungande skola

ÅRET DÅ SÅNGEN TOG PLATS

Under 2025 har satsningen Sjungande barn tagit ytterligare steg mot visionen om en mer sjungande skola. Genom lanseringen av *Guide till sång i skolan* har pedagoger över hela landet fått tillgång till avgiftsfri, webbaserad fortbildning med konkreta verktyg för att integrera sång i undervisningen. Hittills har akademien lanserat sju avsnitt och fler är på väg. Satsningen mottog stöd från Arvsfonden.

FORTBILDNING

Guiden riktar sig främst till pedagoger i årskurs F–3 och erbjuder korta, tillgängliga avsnitt som kombinerar teori med praktiska övningar. Innehållet spänner från barnröstens funktion och pedagogens egen sångröst till hur sång kan stärka gemenskap, identitet och lustfyllt lärande.

Materialet är framtaget i nära dialog med barn själva – deras erfarenheter och röster har varit vägledande i utvecklingsarbetet. Filmade intervjuer och citat syns i fortbildningarna.

Syftet är tydligt: att sänka trösklar, öka tryggheten hos pedagoger, stärka barns inflytande över sin röst och skapa fler naturliga tillfällen för gemensam sång i klassrummet.

SÅNGKVARTEN - FRÅN METOD TILL RÖRELSE

Parallellt med guiden har initiativet *Sångkvarten* vuxit under året. I Norrbotten testades modellen brett: elever sjöng 15 minuter om dagen under en sammanhållen period, med stöd av kulturskolor och gemensamt framtaget material.

Kultursamordnaren Anna-Karin Hagström berättar:

– När vi fick höra talas om sångkvarten kände vi att detta var ett koncept som passade oss.

Hon beskriver hur befintliga samarbeten mellan kulturskola och grundskola gjorde införandet smidigt. Sånger valdes ut lokalt och kompletterades med rörelser, bildstöd och tecken som stöd, vilket gjorde deltagandet inkluderande.

Elever från Långsjöskolan i Huddinge har bidragit till Sjungande barns Guide till sång i skolan. Här på inspelning av inspirationsfilm för satsningen. Foto: Lova Wallerö.

Efter repetitionsperioden samlades eleverna till gemensamma allsångskonserter som samlade över 1 700 elever.

– En förutsättning för att kunna samla alla klasserna och sjunga tillsammans under samma tak var ett bussbidrag som bland annat Sjungande barn bidrog med, berättar Anna-Karin. Vi sökte också bidrag från regionen.

Anna-Karin lyfter särskilt vardagseffekterna:

– Klasslärarna berättar att sångkvarten har blivit en bra och avkopplande rutin under skoldagen.

Hon beskriver också hur elevernas engagemang ökade och hur lärandet blev synligt när sångtexter och moment som först upplevts svåra successivt befästes.

SJUNGANDE BARN

Sjungande barn är en landsomfattande rörelse på initiativ av Kungl. Musikaliska Akademien. Under 2023-2025 utvecklas en Guide till sång i skolan med stöd av Arvsfonden.

www.sjungandebarn.se

VAD SÄGER FORSKNINGEN OM SÅNG?

En bärande del i satsningen är att lyfta forskning om sångens betydelse. Sammanställningar visar bland annat att regelbunden sång:

- stärker språkutveckling och ordförråd
- förbättrar minne och koncentration
- främjar social gemenskap och tillhörighet
- bidrar till identitetsutveckling och självkänsla
- ökar välmående och minskar stress
- stödjer kreativitet och fantasi
- kan förbättra studieresultat genom ökat fokus

Sången blir därmed, utöver en härlig och lustfylld stund under skoldagen, ett verktyg för både kunskapsutveckling och hälsa.

KANSLI

Ulrika Lind, projektledare

Hanna Hellström & Karin Starck, projektsamordnare

Theo Tamim, projektassistent

Elias Söderström-Aupeix &

Lova Wallerö, kommunikatörer

Musik från skattkammaren

LEVANDE ARV FRÅN LEVANDE RUM

Det finns ett svenskt muskarv som är både rikt och förvånansvärt okänt. Tonsättare vars musik håller hög klass men som sällan hörs på konserter. Verk som sällan eller aldrig spelats in eller dokumenterats. Detta gap arbetar Levande muskarv för att fylla – och under hösten 2025 tog verksamheten ett viktigt steg i den riktningen med konserten och inspelningsprojektet *Skattkammarmusik*.

Söndagen den 16 november samlades en rad framstående musiker i Börssalen: Dahlkvistkvartetten, och Johan Ullén, Arvid Eriksson, Magnus Svensson, Tobias Ringborg, Vicki Powell och Eleonora Svanström. Tillsammans framförde de ett noggrant utvalt program med musik av tonsättare som i många fall är okända för både utövare och publik.

Kvällens program spände från Erik Gustaf Geijer – akademiledamot, historiker och diktare, men också en kompetent tonsättare vars pianokvartett i e-moll från 1825 röjer en påfallande harmonisk djärvhet – till den idag bortglömde Erik Åkerberg, som studerade för César Franck i Paris och vars pianokvintett vann Musikaliska konstföreningens kompositionstävling 1888.

Däremellan fick publiken stifta bekantskap med bland andra Hilda Thögerström,

elev till både Adolf Fredrik Lindblad och Franz Liszt samt Laura Netzel, som under pseudonymen Lago länge förväxlades med en manlig tonsättare – och vars musik med rätta fick lovord över hela Europa.

NÅ NYA LYSSNARE

Syftet med *Skattkammarmusik* var inte enbart att ge en konsert. Framförandena dokumenterades också för att presenteras på Levande muskarvs nya YouTube-kanal. Utan inspelning riskerar musiken att åter falla i glömska, nu har den fått ytterligare en möjlighet att nå nya lyssnare och inspirera kommande generationer av utövare.

Levande muskarv fyller därmed en dubbel funktion: att ge musiken liv i stunden och att bevara den för framtiden.

HEJ, ANN-CHARLOTTE HELL

VERKSAMHETSLEDARE FÖR LEVANDE MUSIKARV.

Dokumentation och inspelning är en central del av satsningen – men vad händer sedan? Hur når ni ut med musiken till en bredare publik?

– Det är en utmaning men vi kommer att arbeta mer med sociala media för att få fler att upptäcka både databasen och vår YouTube-kanal.

Vi vill också gärna ha ett samarbete med musikhögskolorna för att väcka intresset hos den yngre musikergenerationen.

I flera fall har ni valt att spela in enstaka satser och inte hela verk. Varför?

– Vi har inte resurser att spela in flera längre verk. På det här sättet kan vi ge många smakprov på okänd musik och förhoppningsvis inspirera dem som lyssnar att själva utforska vidare.

Får vi höra mer skattkammarmusik framöver?

– Ja, definitivt. Närmast blir det pianomusik för fyrhändigt piano – en i det närmaste helt bortglömd genre med mängder av spännande musik att återupptäcka. Sedan ska det också bli kammarmusik för blåsare.

Tobias Ringborg,
Vicki Powell,
Eleonora
Svanberg och
Johan Ullén på
konserten.
Lilla bilden:
Laura Netzel,
odaterat porträtt
från 1860-tal.

LEVANDE MUSIKARV

Levande musikarv innehåller hundratals tonsättarbiografier, information om 7 000 verk och flera tusen notutgåvor för gratis nedladdning och har cirka 110 000 unika besökare per år. 2025 publicerades över 70 nya utgåvor

www.levandemusikarv.se

www.youtube.com/@Swedishmusicalheritage

KANSLI

Professor Tomas Löndahl, ordförande i ledningsgruppen, Ann-Charlotte Hell, verksamhetsledare, Professor Anders Wiklund, huvudredaktör, Edward Klingspor, redaktör (text), Magnus Svensson, redaktör emenderade notutgåvor, Anders Högstedt, grafisk redaktör

Unga tankar om musik

Musikaliska förebilder

WORKSHOP FÖR FRAMTIDENS MUSIKER

Under sommaren arrangerades en inspirerande musik- och låtskrivarworkshop i Leksand, inom ramen för tankesmedjan Unga tankar om musiks verksamhet. Initiativet riktade sig till ungdomar med ett spirande musikintresse och en vilja att utveckla sitt eget skapande.

Workshopen leddes av musikerna Moa Brandt och Elin Öberg, båda aktiva inom bluesgenren. Med sin erfarenhet från scener och bandsamarbeten delade de generöst med sig av sina musikaliska resor.

Den första delen av dagen fokuserade på inspiration och erfarenhetsutbyte. Deltagarna fick ta del av berättelser om vägen in i musiken, utmaningar längs vägen och konkreta råd kring låtskrivande och artistiskt uttryck. Ledarna spelade även upp egna låtar, vilket gav en personlig inblick i deras skapandeprocesser.

Under workshopens andra hälft flyttades fokus till deltagarnas eget skapande. Genom olika kreativa övningar fick ungdomarna arbeta med att släppa prestationskrav och våga experimentera. Dagen avslutades med eget låtskrivande

och gemensam uppspelning – ett tillfälle präglad av både nervositet och stolthet. – Vi pratade om hur viktigt det är att tillåta sig att spela fel, att våga kasta sig ut och drömma stort, berättar Moa Brandt.

SKAPAR KULTURELLA MÖTESPLATSER

Bakgrunden till satsningen var också en lokal efterfrågan. Moa Brandt, som numera är bosatt i Leksands kommun, såg paralleller till sin egen uppväxt där idrott ofta dominerade fritidsutbudet och där kulturella mötesplatser för unga var färre. Workshopen blev därför ett viktigt tillskott under kommunens kultursommarlov.

Arrangemanget genomfördes som en del av projektet *Musikaliska förebilder*, som syftar till att låta unga möta verkamma musiker och inspireras till fortsatt skapan-

UTOM-medlemmarna Elin Öberg och Moa Brandt höll en workshop i Leksand för ungdomar med musikerdrömmar. Foto: privat

de. Projektet möjliggjordes med stöd från Signatur – Insamlingsstiftelse för musikfrämjande, och drivs i samverkan med Kungl. Musikaliska Akademien.

Workshopdagen i Leksand blev inte bara ett sommarinslag, utan också en påminnelse om musikens kraft att skapa mod, gemenskap och framtidstro hos nästa generations musiker.

EN SMEDJA FÖR MUSIKALISKA VISIONER

Unga tankar om musik är ett fristående och oberoende nätverk som ska ta tillvara den idérikedom, potential och röst som unga verksamma i det professionella musiklivet besitter.

www.ungatankaromusik.se

KANSLI

Gustaf Bäckström Elmélid, verksamhetsledare,

Josefin Kahraman, producent

Elias Söderström-Aupeix, kommunikatör

NYA MEDLEMMAR 2025

Under 2025 valdes elva nya medlemmar in:

Sofia "Efia" Abu Jacobsson, artist, sångerska och låtskrivare - Malmö/Vinslöv

Sara Aldén, jazzsångerska, genusvetare och kompositör - Göteborg

Isabelle Andö, violinist - Stockholm

Birgit Bidder, musiker, låtskrivare och arrangör - Stockholm/Kilafors

Jasmin Gomaa, valthornist - Malmö/Motala

Julia Isaksson, pianist - Stockholm/Lund

Veronica Lagerman Lindblom, processledare och verksamhetsutvecklare - Stockholm/Uppsala

Alfred Lorinius, basist och kompositör - Karlstad

Fredy Samuel Lundh, artist, arrangör och projektledare - Göteborg

Lilly Rung Klint, konsert- och festivalproducent - Stockholm/Karlstad

Robin Skarin, musiker, låtskrivare och pedagog - Upplands Väsby

Ny tradition på Alfvéngården

Tonsättaren Hugo Alfvén var starkt inspirerad av folkmusiken i sitt skapande vilket syns i både kör- och orkesterverk samt akvarellmaleri. Med rötter i bygdens musikhistoria och en vilja att öppna gården för fler har Alfvéngårdens nyinstiftade Spelmanscaféer snabbt blivit ett uppskattat inslag. Nu står det klart att traditionen lever vidare även 2026.

Spelmanscaféerna på Alfvéngården har vuxit fram ur både historia och framtidsvision.

Här fanns redan en naturlig koppling till traktens spelmän. Hugo och Carin Alfvén hade kontakt med musiker i byn, bland andra Lekatt Mats och Knis Karl Aronsson, och platsen lämpar sig väl för spontant musicerande.

– Alfvéngården är en så fantastisk plats för buskspel – det stora gårdstunet, bryggan och caféet gör att spelmän och andra musiker kan mötas på ett naturligt sätt, säger Lotta Johansson, intendent på Alfvéngården.

Satsningen som arrangerades vid fyra tillfällen sommaren 2025 var också ett sätt att nå nya besökare:

– Jag vill att fler ska hitta till Alfvéngården och bidra till att göra platsen folkligare. Många leksingar har ingen egen relation till gården eller till Alfvén, och då kändes söndagseftermiddagar i juli som en bra början, säger hon. Dessutom var det ett fantastiskt fint sätt att upptäcka gårdens café.

STORT INTRESSE

Premiärsommaren inleddes med inbjudan till Leksands spelmannslag. Antalet spelmän varierade mellan sju och fyrtio under de fyra söndagarna.

Evenemanget visade sig vara väderkänsligt – juli började regnigt – men intresset var ändå stort. Frågor kom även från spelmän utanför bygden, och många besökare dök upp enbart för att fika och lyssna.

Spelsugna spelmän möttes i Alfvéngårdens café sommaren 2025. Mindre regniga dagar spelades det även i trädgården. Foto: Lova Wallerö

STARK KOPPLING

Historiskt finns en stark koppling mellan Hugo Alfvén och folkmusiken. Han använde folkligt material i både orkesterverk och körarrangemang, och traditionen berättar om spelmän som varje midsommar tågade genom byn till gården.

– Vi vet att många spelmän gått vägen ned till Alfvéngården, så det känns som en fin tradition att förvalta och förmera, säger Lotta Johansson. Boende i området berättar att de som barn fick uppleva helt magiska spelstunder hemma hos Alfvéns.

Och framtiden är redan utstakad:

– Vi har fått många frågor om vi fortsätter 2026 – och ja, det gör vi.

ALFVÉNGÅRDEN

Kungl. Musikaliska Akademien äger och förvaltar rättigheterna efter tonsättaren Hugo Alfvén (1872-1960). Fonden ska i första hand vårda och visa Hugo Alfvéns sista hem: Alfvéngården i Tibble, Leksand, men den har enligt stadgarna också till uppgift att initiera och stödja forskning om tonsättaren och hans verk.

Besök oss: Tibble Pipargattu 21, Leksand

www.alfvengarden.se

KANSLI

Lotta Johansson, intendent

Fredrik Wetterqvist, ordförande Hugo Alfvénfonden

Lova Wallerö, kommunikatör

...nt, musik, lantbruk

...handlats i musiken?
...KMA

...toria (KVHAA)
...a

...battör KÖMS

Kungl. Musikaliska Akademiens publikationsnämnd presenterade årets utgivning på Bokmässan i Göteborg, tillsammans med fem andra kungliga akademier. Här samtalar Solveig Wikman med Mattias Lundberg om boken Musikhistoriens kvinnor. Foto: Lova Wallerö

Stödja utbildning, forskning och konstnärligt utvecklings- arbete på musikens skilda områden

Påverkan

Publikationer

Forskning

Efterlyser starkare kulturpolitisk infrastruktur

Som fri och obunden röst i samhällsdebatten uttalar sig Kungl. Musikaliska Akademien när tillfälle ges i frågor som rör musikens och kulturlivets villkor. I ett nytt uttalande om en svensk kulturkanon välkomnar akademien ambitionen att synliggöra kulturarvet – men varnar för symbolpolitik och efterlyser i stället långsiktiga satsningar på kulturens infrastruktur.

Att förvalta och föra vidare det gemensamma kulturarvet hör till akademiens kärnuppgifter. Musikens historia är en rik källa till identitet, förankring och perspektiv, samtidigt som samtidens konstnärliga uttryck måste värnas och ges utrymme att utvecklas. Akademien ser därför ett värde i att lyfta fram verk som präglat samhället och betonar att kulturarv inte kan reduceras till en statligt fastställd lista.

Bakgrunden är regeringens uppdrag till Statens kulturråd att utreda förutsättningarna för en svensk kulturkanon – ett urval av verk och uttryck som anses centrala för det svenska kulturarvet.

Utredningen har väckt bred debatt. Kritiker menar att en statligt sanktionerad

kanon riskerar att låsa fast en smal och exkluderande bild av kulturen, och att den kan motverka mångfald och konstnärlig frihet. Frågan om vem som ska definiera vad som är svenskt och kanoniskt framhålls också som problematisk.

– En kulturkanon kan aldrig ersätta de levande mötena mellan människor och konst. Det är i skolans musikundervisning, på konserthuset, i studiecirkeln och på folkbildningens arenor som kulturarvet verkligen förs vidare, menar Stefan Forsberg, Kungl. Musikaliska Akademiens preses.

Kultur får mening först när den upplevs, delas och hålls levande i möten mellan

En kulturkanon för Sverige – hundra verk som har satt en varaktig prägel på det svenska samhället. Omslagsbild.

människor. Risken är att en kulturkanon blir ett symbolprojekt som inte svarar mot de verkliga utmaningar som musik- och kulturlivet står inför.

Risken är att en kulturkanon blir ett symbolprojekt

I stället efterlyses kraftfulla och långsiktiga satsningar: en förstärkt kulturbudget, en självklar plats för musikundervisning och estetiska ämnen i skolan, stärkt folkbildning genom folkhögskolor och studieförbund samt hållbara villkor för professionella kulturskapare. Därtill behövs en kulturpolitik som möjliggör både kontinuitet och förnyelse.

I samspelet mellan historia och samtid kan framtidens kulturliv ta form – men bara om förutsättningarna finns för att såväl arv som nyskapande ska kunna leva och utvecklas.

YTTRANDEN 2025

Yttrande över SOU, 2024:81 Ämneskunskaper och lärarskicklighet

– en reformerad lärarutbildning

Uttalande om Göteborg Wind Orchestras framtid

Uttalande med anledning av Brasiliens förslag att införa det för stråkinstrument så viktiga träslaget Pernambuco i CITES bilaga I vid CoP20

Uttalande om kulturkanon

Brev till Linköping universitet angående Linköpings Akademiska Orkester

GENOMSLAG

I december 2025 välkomnade akademien beskedet från CoP20 att Pernambuco förblir i CITES appendix II. Det ligger i linje med vårt tidigare yttrande i frågan och innebär fortsatt möjlighet att använda ett för musiklivet avgörande material inom ramen för ett ansvarsfullt art- och naturskydd.

www.musikaliskaakademien.se/press

Publikationer

ORD OM MUSIK

Författare: Lennart Hedwall

Redaktör: Erik Wallrup

Förlag: Gidlunds, skriftserie nr 161

Artikelsamlingen *Ord om musik* innehåller 20 av Hedwalls främsta artiklar under 6 årtionden samt en nyskriven text där han blickar tillbaka på sin bana.

Alla hans huvudsakliga intresseområden finns med: den svenska musikhistoria från det sena 1700-talet och framåt, frågorna om interpretation och den moderna musikens estetik. Det är omistlig läsning för alla som vill tränga in i konstmusiken.

Lennart Hedwall (f. 1932) är tonsättare, dirigent och musikkonservator. Som musikkonservator inledde han sin bana på 1950-talet i Dagens Nyheter.

MUSIKLIVETS HÖJANDE

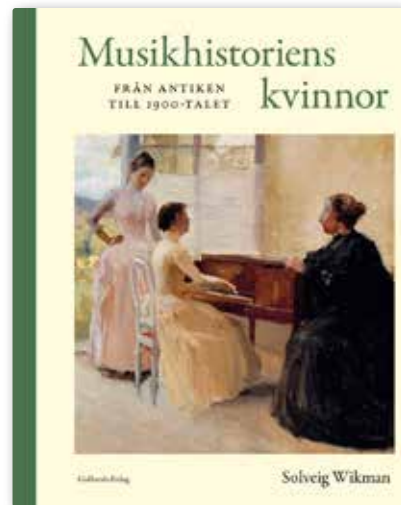
Författare: Staffan Albinsson

Förlag: Gidlunds

skriftserie nr 162

Berättelsen om Sveriges professionella symfoniorkestrar tar oss från 1700-talets första försök i Stockholms Riddarhus och Göteborgs Rådhus, via 1800-talets många musikaliska sällskap och 1900-talets orkesterföreningsgrundande till 2000-talets politiska utmaningar.

Texten befolkas av både mångåriga, stationära kapellmästare och gästande internationella dirigentstjärnor. Musikerna hade till att börja med så knappa löner att somliga drabbades av svält. Det blir uppenbart att varje år av de svenska orkestrarnas livstid har varit spännande.

MUSIKHISTORIENS KVINNOR

Författare: Solveig Wikman

Förlag: Gidlunds

skriftserie nr 163

Att förena rollen som konstnär med rollen som omtänksam hustru och mor har ofta varit en omöjlig ekvation. Historien om kvinnor och musik är lika mycket en historia om fördomar, och den som velat bryta mot dessa har ofta fått betala ett högt pris.

Solveig Wikman lyfter i sin bok fram betydande kvinnliga tonsättare och ger en bild av de olika miljöer och den sociala kontext där de verkat; en återblick som också låter oss se en generell utveckling där kvinnorna gradvis fått allt större chans till självförverkligande.

PUBLIKATIONER

Under 2025 utgavs tre publikationer i skriftserien och en lärarhandledning. Skriftserien innehåller såväl biografier och introduktioner till musiker, tonsättare och deras musik som musikvetenskapliga verk av forskare och ämneskunniga skribenter. På hemsidan presenteras samtliga publikationer varav ett stort antal finns tillgängliga för digital nedladdning.

HEJ, SOLVEIG WIKMAN

PIANIST, KAMMARMUSIKER OCH FÖRFATTARE
TILL MUSIKHISTORIENS KVINNOR

Vad inspirerade dig att skriva just den här boken?

– Jag har genom åren spelat en hel del musik av kvinnliga tonsättare och ett intresse växte fram att undersöka kvinnans roll i musikhistorien.

Jag hade skrivit några artiklar om kvinnliga tonsättare, men började nu mer medvetet samla material och formulera mig i skrift. Från början hade jag ingen tanke på att det skulle bli en bok, men en god vän som kontinuerligt läste mina kapitel uppmanade mig att försöka ge ut mina skrivelser i bokform.

I boken presenteras många musikpersonligheter – var det svårt att göra ett urval?

– Ja, naturligtvis! Det finns ju så många! Hur skulle gränsdragningarna se ut – geografiskt och tidsmässigt? Urvalet beror delvis på personliga intressen. Min egen verksamhet som pianist och kammarmusiker har i någon mån styrt inriktningen för arbetet med boken.

Upptäckte du något som förändrade din syn på musikhistorien?

– Kvinnor har inte bara komponerat ”fruntimmersmusik”, dvs. sånger och pianomusik avsedda att framföras i hemmen och salongerna, något som ofta har hävdats. Det finns så mycket musik i andra genrer som borde studeras och bedömas på samma villkor som man ser på männens verk. Mycket har glädjande nog hänt under de senaste decennierna.

Varför tror du att så många kvinnor har osynliggjorts i musikhistorien?

– Det är frågor som jag har försökt att belysa i min bok. Orsakerna är många: traditioner, sociologiska aspekter, klassfrågor, könsroller, utbildning, manliga värderingsnormer etc. Paulus ord att kvinnan ska tiga i församlingen har också gett eko långt fram i historien.

Vad hoppas du att läsare ska ta med sig efter att ha läst boken?

– Jag hoppas att boken kan vara till glädje för en musikintresserad allmänhet. Den kan kanske fungera som inspiration åt programsättare och för musiker och musikstuderande, som letar repertoar vid sidan av allfarvägarna.

Kanske kan den dessutom bidra till att synliggöra kvinnorna och förstå dem i deras sociala sammanhang. Det har skrivits mycket om kvinnors förtryck genom åren. Låt oss se 2000-talet som ett århundrade då kvinnliga tonsättare äntligen får sitt rättmätiga erkännande.

PUBLIKATIONSNÄMNDEN

Kungl. Musikaliska Akademiens publikationsnämnd ger i sin skriftserie stöd till tryck av publikationer som föreslås nämnden samt ger ut en serie biografier om svenska tonsättare. Publikationsnämnden hade fyra sammanträden 2025.

www.musikaliskaakademien.se/publikationer

Mötesplats Musik- terapi 2025

NATIONELL NÄTVERKSTRÄFF

Som ett led i Kungl. Musikaliska Akademiens arbete med att främja forskning och kunskapsutveckling inom musik och hälsa arrangerade Olu Birgit Jeppsons fond den nationella nätverksträffen Mötesplats Musikterapi 2025 som samlade deltagare från hela landet. Det blev en dag fylld av gemenskap, ny kunskap och framtidstro arrangerad i samband med internationella Musikterapiens Dag för att lyfta och uppmärksamma musikterapiens betydelse.

Den 14 november samlades 47 deltagare från hela landet – musikterapeuter, studenter från KMH:s musikterapiutbildning, professorer och lektorer från KMH, KI och SU med flera – i akademiens ledamotssal.

Dagen inleddes med samtalet *Musiken i centrum*, där forskare och praktiker diskuterade musikens roll i terapi och forskning. Samtalsformen väckte stort engagemang och upplevdes som både angelägen och inspirerande.

Under eftermiddagen presenterades aktuell forskning och utbildning från Karolinska Institutet och Kungl. Musikhögskolan, följt av inblickar i utvecklingen inom yrkesfältet.

Dagen avslutades med gemensamma reflektioner om framtida utbildnings- och forskningsfrågor.

Mötesplats Musikterapi utgör en viktig plattform för kunskapsutbyte, samverkan och fortsatt forskningsutveckling inom musikterapiområdet.

Foto: Angelica Piñeros

HEJ, KRISTINE WEST
UNDER 2025 PRESENTERADE DU
DITT FORSKNINGSPROJEKT INOM
BERNADOTTEPROGRAMMET.

Foto: Jörgen Selde

Vad är Rota! och varför började du med det här projektet?

– Rota! är en projektkonsert med utgångspunkt i folkmusikens arkiv, som jag gjorde våren 2025 som ett resultat av Bernadottestipendiet.

Jag ville förena mina två musikaliska världar – folkmusiken och den tidiga musiken – tillsammans med musiker som alla har en fot i båda läger. Efter att ha gått igenom stora mängder noter ur folkmusikkommissionens arkiv valde jag ut och arrangerade musik tillsammans med mina kollegor. Medverkande var Ida Meidell Blylod – barockviolin, Johan Hedin – nyckelharpor, Hållbus Totte Mattsson – lutor samt Göran Månsson – flöjter och slagverk.

Varför är det här intressant för dagens folkmusik?

– Det är intressant att lyfta frågan hur man inom folkmusiken förhåller sig till sin tradition och dess ursprungskällor.

Skillnaden mellan tidig musik och folkmusik är främst att folkmusikens notmaterial kompletteras med ljudupptagningar från 1900-talet, samt att traditionen aldrig har varit helt bruten, men mycket av den notskrift man

utgår från är ju betydligt äldre än så. Den tysta kunskap som har att göra med spelstil, och som utför förutsättningen för att musiken ska låta *rätt*, är frågor man brottas med inom tidig musik och det vi kallar för uppförandepraxis. Genom att öppna upp för nya tolkningar av folkmusikens källor tror jag att ett sådant här projekt kan bidra till en större mångfald av sound och spelsätt inom genren!

Vad hoppas du att projektet ska leda till?

– Jag hoppas att vi ska få chans att göra konserten någon mer gång i framtiden, och kanske till och med spela in materialet!

BERNADOTTEPROGRAMMET

Bernadotteprogrammet är ett samarbete mellan fem kungliga akademier: Kungl. Akademien för de fria konsterna, Kungl. Vitterhetsakademien, Kungl. Musikaliska Akademien, Svenska Akademien och Kungl. Gustav Adolfs Akademien för svensk folkkultur, och delar årligen ut forskningsstipendier till yngre forskare och yngre konstnärer.

www.musikaliskaakademien.se/stipendium/bernadotteprogrammet

FORSKNINGSNÄMNDEN

Akademiens Forskningsnämnd bidrar genom sin verksamhet till akademiens målsättning att stödja och utveckla svensk musikkforskning. Nämnden har tre huvuduppgifter: att föreslå mottagare av forskningsstipendier efter ansökan, att föreslå innehavare av priser och stipendier av priskaraktär inom forskningsområdet samt att anordna seminarier kring aktuella forskningsrelaterade teman. Läs om utdelade stipendier inom musikkforskning på sid 64.

www.musikaliskaakademien.se/forskning

Verksamheten

Priser, medaljer och stipendier

Unga generationens stipendier

Sammankomster

Nya ledamöter

Inträdesanföranden

In memoriam

Akademiens ledamöter

Organisation och kansli

Ekonomi

Priser, medaljer, stipendier 2025

Kungl. Musikaliska Akademien uppmärksammar viktiga insatser i musikverige genom flera utmärkelser, priser och stipendier. Avkastningen från ett stort antal donationsstiftelser och externt förvaltade stiftelser som akademien förvaltar ska användas till bland annat studie- och musikfrämjande ändamål. Under 2025 har akademien delat ut mer än 600 stipendier och priser, till ett sammanlagt värde av drygt 11 miljoner kronor.

Akademien är organiserad i flertalet pris-kommittéer, nämnder och jurygrupper som utser pristagare och stipendiater vilka i de flesta fall fastställs av styrelsen.

Nämnder, priskommittéer och ett urval stipendiefonder presenteras på sid 104-105.

Genom testamenten och privatpersoners initiativ att bilda stiftelser och fonder ges betydande ekonomiskt stöd till pris- och stipendieverksamheten.

Medaljen för Tonkonstens Främjande är akademiens främsta utmärkelse och delas, tillsammans med några av akademiens priser och stipendier, ut på årets Högtids-sammankomst.

För utdelning av stipendier till unga musikstuderande och -utövare ansvarar akademiens stipendienämnd.

Stipendienämndens arbete och årets stipendiater och jurygrupper presenteras på sid 66-71.

Mats Bergström

Magnus Gustafsson

MEDALJEN FÖR TONKONSTENS FRÄMJANDE

Akademiens främsta utmärkelse har sedan 1945 delats ut årligen vid akademiens högtidssammankomst till högt förtjänta personer för betydande insatser i svenskt musikliv. År 2025 tilldelades medaljen *Mats Bergström, Magnus Gustafsson, Susanne Rydén, Agneta Sköld* samt *Nils Spangenberg*.

Gitarristen *Mats Bergström* (f. 1961) tilldelas medaljen som en av Sveriges mest mångsidiga och inflytelserika musiker. Med konstnärlig nyfikenhet och virtuositet förenar han klassisk tradition, nutida musik och genreöverskridande samarbeten och har på ett unikt sätt vidgat gitarrens uttryck och roll i musiklivet. Han förenar musikalisk briljans med en varm och generös personlighet, och är en musiker som med självklarhet sprider glädje och inspiration omkring sig.

Magnus Gustafsson (1955-2025) tilldelas medaljen för sin enastående livsgärning i folkmusikens tjänst. Hans forskning har lett till utgivande av äldre s.k. spelmansböcker och en doktorsavhandling om polskans historia som idag ses som ett referensverk på området. Han var chef för Smålands musikarkiv, mångårig vice vd för Musik i Syd, och hade en mängd förtroendeuppdrag i svenskt musikliv. Tidigare i år förlänades han H.M. Konungens medalj ”för betydelsefulla insatser för svensk folkmusik”.

Magnus avled i oktober 2025 efter en tids sjukdom, men hann nås av beskedet att han mottagit denna medalj och uttryckte sin glädje över det. Medaljen togs emot av hans hustru Susanne.

Susanne Rydén

Susanne Rydén (f. 1962) tilldelas medaljen för sin enastående livsgärning i musikens tjänst. Efter en rik och omfattande internationell karriär som operasångerska har hon intagit ledande roller i svenskt musikliv. Hon var under åren 2018-2024 VD för Musik i Syd och är från 2024 konserthuschef vid Konserthuset Stockholm. Mellan 2015-2024 var hon preses vid Kungl. Musikaliska Akademien och initiativtagare till ett flertal framgångsrika projekt, bland annat *Sjungande barn*.

Agneta Sköld

Agneta Sköld (f.1947) tilldelas medaljen för sin högt uppskattade livsgärning som kördirigent, kyrkomusiker och tonsättare. Hon var från 1991 anställd i Västerås domkyrkoförsamling, där hon 2006 utsågs till domkyrkoorganist och verkade fram till sin pensionering 2014. Agneta Sköld är en produktiv tonsättare och hennes verkförteckning har tonvikt på körmusik. Flera av hennes verk har etablerat sig på repertoaren nationellt och internationellt och uppskattas särskilt för sin nära relation till texten, sin personliga melodik, harmonik och klangrikedom.

Regissören, professorn, sångaren och konstnärlige ledaren *Nils Spangenberg* (f. 1956) tilldelas medaljen för sitt ovärderliga arbete för operakonstens utveckling. Som VD och konstnärlig ledare för Vadstena-Akademien och som lärare i scenframställning vid Operahögskolan i Stockholm har han starkt bidragit till den svenska operakonstens expansion. Han har lett flera generationers sångare, tonsättare och regissörer genom musikdramatiska universal där tradition möter samtid och bildar framtid.

Nils Spangenberg

Sverker Jullander, Sven Lindskog och Helena Karlsson

KUNGL. MUSIKALISKA AKADEMIENS FÖRTJÄNSTTECKEN I GULD

Kungl. Musikaliska Akademiens förtjänsttecken i guld tilldelas personer som med kompetens och hängivet arbete bidragit till verksamheten.

År 2025 tilldelas förtjänsttecknet *Sven Lindskog*, *Sverker Jullander* och *Helena Karlsson* för sina mångåriga och avgörande insatser för akademien.

Professor *Sven Lindskog* för hans inventering och systematisering av akademiens alla medaljer som sedan blev en initierad bok om dessa medaljer till akademiens 250-årsjubileum.

Professor *Sverker Jullander* för sina insatser i akademiens Forskningsnämnd, som han var ordförande för under flertalet år. Han ledde arbetet i nämnden med största noggrannhet och med en energi som kom till gagn för både akademiens forskningsinsatser och de stipendiater som valts ut under åren.

Fv. ekonomihandläggare vid Kungl. Musikaliska Akademiens kansli *Helena Karlsson* för hennes mångåriga arbete inom ekonomiavdelningen och som sekreterare i Forskningsnämnden och Publikationsnämnden 2007-2023. En mycket uppskattad kollega som med stort lugn alltid såg till att beslut verkställdes i god ordning.

Lena Willemark

Leo Nilsson

**KUNGL. MUSIKALISKA
AKADEMIENS FOLKMUSIKPRIS**

Priset om 100 000 kronor delas ut till en person eller en ensemble för ett konstnärskap av stor betydelse för folkmusik i Sverige.

Lena Willemark tilldelas Folkmusikpriset 2025: ”Med rötter i Älvdalens traditionsmusik och fiollåtarna efter Ekor Anders har Willemark gjort en konstnärlig resa präglad av nyfikenhet, fördjupning och integritet. Genom decennier har hon utvecklat sitt uttryck och blivit en brobyggare mellan genrer, generationer och uttrycksformer. Lena Willemark har med sin gärning gjort ett bestående avtryck – djupt förankrad i vårt kulturarv och samtidigt riktad ut mot världen.”

**KUNGL. MUSIKALISKA
AKADEMIENS TONSÄTTARPRIS**

Priset om 100 000 kronor delas ut för en betydande tonsättargärning.

Leo Nilsson tilldelas Tonsättarpriset 2025 med motiveringen: ”Leo Nilsson har haft en djupgående och långvarig inverkan på det svenska musiklivet, särskilt inom området för elektroakustisk musik. Genom hela sitt konstnärliga liv har han, med traditionen i ryggen, verkat för att bryta ny mark både konstnärligt och tekniskt. Hans kompositioner präglas av ett självständigt uttrycks sätt och en vilja att tänja på både musikaliska och teknologiska gränser.”

**KUNGL. MUSIKALISKA
AKADEMIENS JAZZPRIS**

Priset om 100 000 kronor delas ut vartannat år för ett konstnärskap av stor betydelse för svensk jazz.

Ingen utdelning 2025.

**KUNGL. MUSIKALISKA
AKADEMIENS INTERPRETPRIS**

Priset om 100 000 kronor delas ut vartannat år till en artist eller ensemble på högsta konstnärliga nivå som ses som en nyskapare på sitt instrument och/eller inom sin repertoar.

Ingen utdelning 2025.

Daniel Nelson

Simon Söfelde

CHRIST JOHNSON-PRISEN

Landets främsta belöningar för tonsättare instiftades för att främja svensk "konstnärligt värdefull instrumentalmusik" tack vare en generös donation från den svensk-amerikanske musikälskande företagsmannen som gett namn åt prisen.

Daniel Nelson tilldelas Stora Christ Johnson-priset om 200 000 kronor för sitt verk *Chaplin Songs*:

"Med kraftfullt tonspråk och direkt tilltal har han med träffsäkerhet och lyhördhet gestaltat Charlie Chaplins berömda monolog ur filmen *The Great Dictator* från 1940. Genom Nelsons tonsättning har det humanistiska budskapet fått förnyad relevans. Med skarp blick för samtidens stora utmaningar och med stor konstnärlig integritet lyfter han fram textens fredsappell med påtaglig och alarmerande intensitet i ett verk som har förutsättningar att kunna beröra lyssnare över hela världen."

Simon Söfelde tilldelades Lilla Christ Johnson-priset om 80 000 kronor för sitt verk *Fugato*:

"Med obeveklig intuition för orkestrens klangliga möjligheter fångar han lyssnaren från första takten. Musikens flykt gestaltas i ett kvick-silversnabbt förlopp, ett sinnrikt och omväxlande fyrverkeri i många skikt, där lyssnaren ständigt överraskas av fångslande harmonier och narrativa utbrott."

Jonatan Sersam

Björg Ollén

Gun Olofsson

Thomas Widlund

Helene Olaison

CARIN MALMLÖF-FORSSLINGS PRIS

Pris om 100 000 kronor med syfte att stimulera svenskt konstmusikliv.

2025: *Jonatan Sersam*.

Stipendium om 10 000 kronor:

Walter Skoogh, William Min Henriks-son och Valter Lundqvist, Musik-konservatoriet i Falun.

DAGMAR GUSTAFSSONS FOND FÖR SÅNGKONSTEN

Stipendium om 20 000 kronor:

2025: *Jeremy Carpenter*.

GUNNAR OCH JUDITH DE FRUMERIES STIPENDIER

Utdelas till personer som befrämjar svensk tonkonst, i första hand Gunnar de Frumeries.

2025: *Kungsbacka pianotrio* 70 000 kronor, *Musikaliska Konst-föreningen* 20 000 kronor.

GOTTHARD ARNÉRS FOND

Stipendium om 30 000 kronor för främjande av svensk orgelkonst.

Ingen utdelning 2025.

GÖRAN LAGERVALLS MUSIK-STIPENDIUM

Stipendium om 30 000 kronor till lärare vid landets musikhögskolor.

2025: *Björg Ollén*.

GÖRAN LAGERVALLS PEDAGOG-STIPENDIUM

Stipendium om 30 000 kronor för betydelsefulla insatser inom det musikpedagogiska området.

2025: *Thomas Widlund, Hel-singborg och Gun Olofsson, Pajala.*

Därutöver 20 000 kronor vardera till den kulturskola de är verksamma vid.

MAI VON ROSENS PIANOPELAGOGPRIS

Pris om 40 000 kronor till en fram-stående pianopedagog på barn- och nybörjarpedagogikens område.

2025: *Helene Olaison*.

OLLE ADOLPHSONS MINNESPRIS

Pris om 75 000 kronor delas ut vartannat år för betydande insatser inom visdiktningens område.

Ingen utdelning 2025.

ROLF SCHOCKPRISEN

Vartannat år utdelas fyra interna-tionella pris om vardera 600 000 kronor i logik och filosofi, mate-matik, de visuella konsterna och de musikaliska konstarna.

Ingen utdelning 2025.

Hagströmstipendiaten Leo Florin spelar i Älvdalens kyrka vid Hagströms 100-årsjubileum. Foto: Tobbe Nilsson

ALBIN HAGSTRÖMS MINNESFOND

Stiftelsen Albin Hagströms Minnesfond i Kungl. Musikaliska Akademien delar år 2025 under Hagströms 100-årsjubileum ut sitt Stora Stipendium till två mottagare:

Ackordeonisten *Leo Florin* och gitarristen *Björn Wahlberg* tilldelas 100 000 kronor vardera.

Leo Florin tilldelas stipendiet med motivering: ”virtuosen Leo Florin har redan i unga år etablerat sig som en av de främsta ackordeonisterna i såväl Sverige som i internationella sammanhang. Hans musicerande präglas av en omsorg om detaljerna men vittnar också om en djup medvetenhet om det musikaliska berättandet. En ackordeonist i världsklass!”

Björn Wahlberg tilldelas stipendiet med motivering: ”med ett innerligt spel och en sällsynt vacker tonbildning i kombination med ett underfundigt musikskapande gör han gitarrmusik som med självklarhet och känsla når rakt fram till lyssnarna”.

Övriga stipendier 2025 om sammanlagt 340 000 kronor tilldelas ackordeonisterna/dragspelarna *Jesper Glans*, *Airi Takahashi* och *Alexander Klinkert* samt gitarristerna *Agnes Persson*, *Albin Ormegard*, *Filip Bååth*, *Johan Borg*, *Lage Nordling*, *Liam Appelqvist*, *Olle Westling* och *Wille Andersson*.

Stipendierna utdelas till högst 35 år gamla dragspelare och gitarrister inom populärmusikens område.

100-ÅRSJUBILEUM

Albin Hagströms Stora Stipendier delades år 2025 ut vid en konsert i Älvdalens kyrka den 1 juni i samband med företaget Hagströms hundraårsjubileum. Särskilda jubileumsstipendier tilldelades ackordeonpedagogen *Christine Grinvalde* för berömvärda insatser samt till *Dennis Lavin Ljung* från Älvdalen som uppmantran för fortsatt dragspelande.

STIPENDIER OCH BIDRAG TILL MUSIKFORSKNING

BERNADOTTEPROGRAMMET

Bernadotteprogrammet är ett samarbete mellan fem kungliga akademier: Kungl. Akademien för de fria konsterna, Kungl. Vitterhetsakademien, Kungl. Musikaliska Akademien, Svenska Akademien och Kungl. Gustav Adolfs Akademi för svensk folkkultur, och delar årligen ut forskningsstipendier till yngre forskare och yngre konstnärer.

Kungl. Musikaliska Akademiens två stipendier om 125 000 kronor vardera tilldelas år 2025:

Hanna Fritzon, operasångerska och musikalisk ledare, för projektet "Förklädd opera av nunnor? En fördjupad studie av två oratorier och en kantat av 1700-talskompositören Camilla de Rossi".

Helen Rossil, musikkforskare, för projektet "Ljudlandskapet kring kvinnans rit: kyrktagningspsalm-sång i Sverige och Danmark".

BERNADOTTEPRISET

PriSET om 200 000 kronor tilldelas 2025 den konstnärsdrivna föreningen *Fylkingen* för att de under nästan ett sekel har legat i frontlinjen av konstens och kulturens utveckling i dialog med teknik och samhälle.

CARL-ALLAN MOBERG-STIPENDIET

Stipendiet om 50 000 kronor utdelas vart tredje år.

2025: *Sanne Krogh Groth*.

HARALD GÖRANSSONS STIPENDIEFOND

Stipendiet om 50 000 kronor utdelas vartannat år och ska stödja musikvetenskaplig forskning rörande kyrkomusik, främst svensk.

2025: *Johannes Landgren*.

HILDING ROSENBERGS FOND FÖR SVENSK MUSIKFORSKNING

Stipendium om 25 000 kronor utdelas för en svensk doktorsavhandling i/om musik.

Ingen utdelning 2025.

INGMAR BENGTTSSON-PRISSET

PriSET om 25 000 kronor utdelas vartannat år för en framstående musikvetenskaplig forskningsinsats.

Ingen utdelning 2025.

LORENZO GORI-MAZZOLENI-PRISSET

PriSET om 35 000 kronor utdelas till unga musikstudenter, musikkforskare eller tonsättare.

2025: *Peter van Tour*.

OLU-BIRGIT JEPSONS FOND FÖR MUSIKTERAPI

Stipendier för utbildning och forskning i musikterapi till ett belopp om 117 900 kronor.

2025: *Nina Walloschke, Kirsti Öibakken Pederson, Pernilla Hugoson, Emelina Lindberg, Petra Pohl och Guro Fløgstad*.

STINA OCH ERIK LUNDBERGS FOND

Stipendier till musikkforskning till ett belopp av 300 369 kronor.

2025: *Johanna Ethnersson Pontara, Mikael Bäckman, Ingrid Hedin*

Medaljörer, pristagare och stipendiater 2025 vid
Kungl. Musikaliska Akademiens Högtidssammankomst.
Foto: Lova Wallerö

Wahlberg, Joakim Tillman, Ingrid Gustafsson Nordin, Incca Rasmusson, Cécile Bardoux Lovén, Carl Holmgren, Brandon Farnsworth, Ingela Tägil, Veronika Muchitsch, Rastko Buljancevic, Carolien Hulshof, Ruth Tatlow, Eva Flock, Anders Reuter, John Vandevent, Peter van Tour, Riccardo Pintus, Eleanor Smith-Guido, Paul Peeters, Djuro Zivkovic.

STEN FRYKBERGS MINNESFOND

Stipendier med syfte att främja forskning och musikalisk vidareutbildning av och för musiker i landets professionella orkestrar, enskilda ensembler och tonsättare, till ett totalbelopp av 200 000 kronor.

2025: *Elin Larsen, Jennifer Downing Olsson, Aleksei Kiseliou, Christopher Öhman, Hans Elvkull, Hjalmar Ljungberg.*

ANDERS LÖNNS RESESTIPENDIUM

Instiftat för att uppmuntra svenskt deltagande i IAML:s konferens.

2025: *Sara Ekman, Karin Thoma Savatovic och Lotta William-Olsson.*

ÖVRIGA STIFTELSE OCH FONDER I URVAL

HUGO ALFVÉN FONDEN

Hugo Alfvéns minnesmedalj i guld
2025: *Kersti Jobs-Björklöfd* kulturchef Leksand och *Jan Olof Rudén* musikolog och musikbibliotekarie.

Hugo Alfvéns stipendium om 15 000 kronor till unga musiker
2025: *Albin Samuelsson.*

ALFVÉN SÄLLSKAPET

Stipendium om 50 000 kronor för att uppmärksamma och uppmuntra unga och framgångsrika utövare av musik och konst i Hugo Alfvéns anda.

2025: *Johan Dalene.*

DOROTHY IRVINGS MINNESFOND

Stipendium om 200 000 kronor till en duo med sångare och pianist.

Ingen utdelning 2025.

DELLEFORSSTIPENDIET

Stipendium till Margareta Dellefors minne om 75 000 kronor riktat till avgångselev vid HSM.

2025: *Sally Lundgren.*

JANOS SOLYOMS MINNESFOND

Stipendium om 40 000 kronor till skickliga, klassiskt skolade artister.

2025: *Anna Christensson.*

ROSENBORG GEHRMANS STUDIESTIPENDIUM

Stipendium om 150 000 kronor till en svensk musikstuderande som visat en begåvning utöver det vanliga.
Ingen utdelning 2025.

SALTÖSTIFTELSEN

Järnäkerstipendiet om 110 000 kronor för ett betydelsefullt kamarmusikverk.

2025: *Martin Skaft* för verket *12 preludier – bok 2.*

Stråkstipendium om 40 000 kronor vardera tilldelas *Josef Alin* och *Hedvig Bengtsson*, samt *Oscar Edin* och *Miranda Nordqvist.*

Verksamheten

Unga generationens stipendier

Stipendier inom Kungl. Musikaliska Akademien till den unga generationen delas ut i tre huvudkategorier: nationella stipendier, lokala stipendier och ungdomsstipendier. Därutöver tillkommer ensemblestipendier. Akademiens stipendienämnd är huvudansvarig för dessa stipendiekategorier.

Stipendienämnden är övergripande ansvarig för information, behörighetsprövning, provspelningar och fördelning av stipendierna samt för utvärdering av respektive års stipendieprov.

Disponibelt belopp hanteras i de flesta fall av stipendienämnden, som godkänner förslag och fördelar stipendier i varierande storlek efter provspelningar inför specialistjuryer eller nomineringar från utvalda lärarkollegier och skolor.

Ständige sekreteraren beslutar, på akademiens styrelses uppdrag, den slutliga fördelningen av stipendierna, med utgångspunkt i donationsbestämmelserna.

NATIONELLA STIPENDIER

De nationella stipendierna är avsedda att främja yrkesinriktade studier i Sverige och i utlandet. Stipendierna kan enligt särskilda behörighetsregler sökas av sångare, instrumentalister, dirigenter, tonsättare samt instrumenttekniker. De sökande bedöms genom provspelningar eller arbetsprover av ett stort antal specialistjuryer under hösten.

Från höstens provspelningar nominerades även sexton av dessa sökande till att delta i semifinalen för akademiens tävling *Solistpriset* varav tre gick vidare till final.

Fullständig lista över de nationella stipendierna presenteras på nästa uppslag.

STIPENDIENÄMNDEN

Den del av akademiens stipendieverksamhet som hanteras av stipendienämnden uppgick år 2025 till **8 147 000 kronor** fördelade enligt följande:

Utdelning genom akademiens försorg:

Nationella stipendier: 4 324 500 kronor till 93 stipendiater
Ungdomsstipendier: 620 000 kronor till 155 ungdomar (lokalt utdelade)
Fortbildningsstipendier i ensemblespel: 246 000 kronor till 9 ensembler

Utdelning vid högskolorna:

Lokalt beslutade stipendier till högskolornas studenter:
2 956 500 kronor till 297 studerande

Internationellt uppmärksammade ensemblestipendiaten Opus13 medverkade i en Klingande Akademi den 11 oktober som undersökte stråkkvartetten från både utövarnas och kompositörens perspektiv.

Foto: Lova Wallerö

LOKALA STIPENDIER

Akademiens lokala stipendier ges till studenter vid musik- och operahögskolorna enligt högskolornas egna kriterier, utifrån akademiens riktlinjer.

Stipendiebeloppen varierar mellan 7500 och 20 000 kronor.

Högskolorna meddelar akademien hur de har fördelat den summa för lokala stipendier som ställts till deras förfogande och vilka studenter de har nominerat. Formellt beslut tas av Kungl. Musikaliska Akademien.

UNGDOMSSTIPENDIER

En mindre del av de tillgängliga medlen avsätts till att stödja ungdomar som bedriver förberedande instrumentala eller vokala studier med sikte på högre musikstudier.

Tio musikgymnasieskolor med spetsutbildning, samt ytterligare två musikgymnasier, tilldelades 2025 ett antal nomineringar per skola. Under året höjdes stipendiet till 4 000 kronor.

Till dessa stipendier nominerar respektive skola sina stipendiater, vilka godkänns av ständige sekreteraren, på uppdrag av akademiens styrelse.

FORTBILDNINGSTIPENDIER FÖR ENSEMBLER

Ensemblestipendierna syftar till att under en tid möjliggöra ensembles fortbildning för utvalda pedagoger. Akademiens stipendienämnd utser stipendiaterna efter genomgång av inlämnat material.

Under 2025 erhöll nio ensembler detta stipendium:

Klassisk musik: *Duo Eriksson Bolmwall, Elier Duo, Ode to Noise, Opus13, Stockholmstrion, Trio Riche.*

Folkmusik: *Baron.*

Jazz: *Hannes Bennich Quartet, Toppklass.*

Kungl. Musikaliska Akademiens Nationella stipendier

BLECKBLÅSINSTRUMENT

Ture Herrgårdh, trumpet

ALVIN/E JOHNSON 75 000

Ludwig Fridfors Hjortenhammar,
valthorn

E JOHNSON 60 000

Hjalmar Ljungberg, trombon

E JOHNSON 40 000

Ingibjörg Ragnheidur Linnet,
trumpet

NORDAHL 35 000

Kristian Nilsson, trumpet

E. JOHNSON 30 000

THEA SVENSSON

"Jag är oerhört tacksam och stolt över att vara en av mottagarna av akademiens Nationella stipendier. Stipendiet öppnar upp dörrar som gör det möjligt för mig att kunna delta i masterclasses och dirigenttävlingar både i Sverige och utomlands samt att auskultera ledare för körer som jag annars inte skulle kunnat besöka. Dessa är viktiga delar för att kunna ta nästa steg i min utveckling som både musiker och ledare".

CELLO

Fred Lindberg*

SÖKER ENDAST SOLISTPRISET

Filip Lundberg*

SÖKER ENDAST SOLISTPRISET

Astrid Hillerud

PERSFELT/WACHTMEISTER 75 000

Hedvig Bengtsson

KAMRAS/KYNDEL 20 000 + JÄRNÅKER 40 000**

Josef Alin

WACHTMEISTER 10 000 + JÄRNÅKER 40 000**

Filip Graden

WACHTMEISTER 40 000

Elisabeth Nilsson

WACHTMEISTER 35 000

Wilma de Bruijn

WACHTMEISTER 30 000

Ilario Fantone

WACHTMEISTER 30 000

ASTRID HILLERUD

"Jag har haft den stora glädjen att få motta akademiens Nationella stipendier detta år. Under en tid har jag letat efter en fin stråke och när jag hittar den är det vad pengarna ska användas till.

Det betyder otroligt mycket att få stipendiet – att kunna satsa långsiktigt på mina studier och köpa fin instrumentutrustning."

DIRIGERING KÖR

Cyrille Nanchen

E JOHNSON 70 000

Thea Svensson

MALM-ERIKSSON 30 000

Simon Arlasjö

E JOHNSON 30 000

* Stipendiaten har härmed uppnått det maximala, sammanlagda stipendiebeloppet vid Kungl. Musikaliska Akademien som är 250 000 kronor, exklusive Rosenborg Gehrman's studiestipendium, Boon- och Järnåker-stipendierna.

** Stipendierna ingår inte i akademiens nationella stipendiefonder.

DIRIGERING ORKESTER

Mateo Narančić

MALM-ERIKSSON 45 000

Martin Thorell

E JOHNSON/WENBERG-BRODDESSON 40 000

David Sarosi

MÖLLER 35 000

FOLKMUSIK

Alexandra Nilsson, cello

WACHTMEISTER 50 000

Óskar Freyr Guðnason, sång

GUNÉR/GA JOHANSSON 50 000

Annie Engvall, sång

GA JOHANSSON/LEIJONMARCK 50 000

Farshid Dalir, slagverk

E JOHNSON 40 000

Fritz Dahlström, cittern

E JOHNSON 40 000

Ingrid Rodebjer, fiol

LEIJONMARCK 30 000

Julia Bengtson, fiol

LEIJONMARCK 30 000

GITARR

Diogo Alvarez-Leite Duarte

E JOHNSON 70 000

Jon Svenungsson

M&O JOSEPHSSON/LAMM 70 000

Markus Yiangou

E JOHNSON 40 000

INSTRUMENTTEKNIKER

Johan Arrias, piano och flygel

KAMRAS/STIFTELSEN SVERIGES PIANOSTÄMMARE

O -TEKNIKERFÖRENINGENS STIP.FOND 60 000

FARSHID DALIR

"Detta var första och sista gången jag kunde söka stipendiet tack vare studier vid Kungl. Musikhögskolan. Att spela för juryn bar därför en särskild tyngd och närvaro, och jag är djupt tacksam för erkännandet.

På provspelningen framförde jag improvisationer på traditionella instrument från persisk och kaukasisk musik, där jag gav klassiska rytmer ett personligt uttryck. Stipendiet ger mig möjlighet att fortsätta utveckla och fördjupa mitt konstnärliga utforskande".

JAZZ

Sebastian Mattebo*, saxofon

E JOHNSON 64 500

Jesper Söderqvist, vibrafon

E JOHNSON/B&A JONSSON 80 000

August Eriksson, kontrabas

WACHTMEISTER 70 000

Olle Lannér Risenfors, kontrabas

WACHTMEISTER 55 000

Daniel Gahrton, saxofon

E JOHNSON 45 000

Emmalisa Hallander, sång

GA JOHANSSON 35 000

David Stener, piano

GA JOHANSSON 35 000

Malte Wibell Ahlstedt, trummor

BORG/E JOHNSON 35 000

KOMPOSITION

Love Carbin

LAURÉ/WACHTMEISTER 70 000

Frej Wedlund

BORG/LIND 70 000

Zacharias Kärnekull Wolfe

WACHTMEISTER 40 000

Tove Kättström

WACHTMEISTER 40 000

David Tudén

BORG/WACHTMEISTER 40 000

JESPER SÖDERQVIST

"Stipendiet från Kungl. Musikaliska Akademien ger mig som slagverkare en betydelsefull skjuts i min konstnärliga utveckling. Genom instrumentköp har jag kunnat fortsätta utforska slagverkarens roll i olika ensemblesituationer på ett sätt jag inte haft möjlighet till annars, nu senast genom ett elektroniskt slagverksinstrument som öppnar nya möjligheter i mötet mellan akustisk och elektronisk musik".

ORGEL

Alexandra Wolfgang

KAMRAS/R OHLSSON 50 000

Vlad-Constantin Visenescu

GA JOHANSSON/WACHTMEISTER 45 000

PIANO

Julie Haismann

KAMRAS/ZAITSEVA 90 000

Sebastian Iivonen

ALTHÉN/GA JOHANSSON 85 000

Julia Isaksson*

SÖKER ENDAST SOLISTPRISET

Marcin Tjernbäck

EKSTRÖM 60 000

Nils Hansson

KAMRAS/SUNDELL 50 000

Olof Wallner

EKSTRÖM/GA JOHANSSON 45 000 + BOON 35 000 **

Albert Dahllöf

EKSTRÖM 40 000

David Sundberg

EKSTRÖM 40 000

Jareem Willmore

GA JOHANSSON 30 000

SLAGVERK

Christoffer Breman

ALVIN/HAMMARIN 75 000

FINALIST SOLISTPRISET 2026

Ivar Koj

KAMRAS 55 000

Albin Rosenqvist

NORDAHL 40 000

Jacob Aurell

KAMRAS 30 000

Daniel Alin

HAMNÉUS/KAMRAS 30 000

Micaela Bellussi

KAMRAS 30 000

SÅNG

Josefine Mindus, sopran

GEDDA/LINDEN BUCHMAN 90 000

Astrid Montén, sopran

GEDDA 90 000

Karin Blom, sopran

GEDDA/C NILSSON 75 000

Keiti Strömquist, mezzo

GEDDA/C NILSSON 65 000

Lovisa Huledal Martling, mezzo

GEDDA/LARSÉN-TODSEN 60 000

Emilia Utter, sopran

LEIJONMARCK 60 000

Clarice Granado, sopran

LARSÉN-TODSEN 50 000

Marta Cecilia Saelöen, sopran

LEIJONMARCK 50 000

Alva Olsson, sopran

LEIJONMARCK 45 000

Aina Miyagi Magnell, mezzo

LEIJONMARCK 35 000

Linnea Nordenback, sopran

LEIJONMARCK 35 000

Viktoria Karlsson, sopran

LARSÉN-TODSEN 30 000

Anna Hedendahl, sopran

LARSÉN-TODSEN 30 000

Wilma Kvamme, mezzo

GA JOHANSSON/LARSÉN-TODSEN 30 000

TIDSTROGNA INSTRUMENT

Linnea Nordström, sång

LEIJONMARCK 70 000

Didrik Wisén, sång

LEIJONMARCK 30 000

TRÄBLÅSINSTRUMENT

Josef Wijk, oboe

KAMRAS/MUNKTELL 85 000

Carlos Viñas Martínez, klarinett

BORG/KAMRAS 80 000

Manuel Díaz Asencio, klarinett

BORG 40 000

Panak Hashemian, flöjt

NORDAHL 40 000

Jes Broeren, klarinett

BORG 35 000

Sophie Berggren, flöjt

NORDAHL 35 000

Clara Teahan, oboe

BORG 30 000

VIOLIN/VIOLA

Lorenz Karls, violin

LARSSON, EMIL I TOLÅNGA/SCHMIDT 90 000

FINALIST SOLISTPRISET 2026

Jonna Simonsson, violin

LARSÉN-TODSEN/SCHMIDT 70 000

Ami-Louise Johnsson, viola

LARSÉN-TODSEN/SÁNDOR ERICSOND 65 000

Marcus Bäckerud*, violin

FINALIST SOLISTPRISET 2026

Alva Holm, violin

LARSÉN-TODSEN 50 000

Oscar Edin, viola

LEIJONMARCK 10 000 + JÄRNÅKER 40 000**

Elise Vats Jonsson, violin

LEIJONMARCK 40 000

Albin Uusijärvi, viola

LEIJONMARCK 40 000

Miranda Nordqvist, viola

JÄRNÅKER 40 000**

STIPENDIEJURYER

BLECKBLÅSINSTRUMENT

Therese Hammarberg *ordf.*
Ayman Al Fakir
Carl Jakobsson
Terese Larsson
Johan Åkervall

CELLO/KONTRABAS

Kati Raitinen *ordf. cello*
Michael Karlsson *ordf. k-bas*
Jan Alm
Claes Gunnarsson
Barbro Lennstam
Joona Pulklinen

DIRIGERING KÖR

Karin Oldgren *ordf.*
Anders Eby
Mats Paulson
Simon Kim Phipps
Cecilia Rydinger

DIRIGERING ORKESTER

David Lundblad *ordf.*
Karin Oldgren
Simon Kim Phipps
Cecilia Rydinger
Sofia Winiarski

FOLKMUSIK

Jonas Simonson *ordf.*
Jens Comén
Magnus Holmstrand
Unni Løvlid
Emma Reid

GITARR/HARPA

Georg Gulyás *ordf.*
Eva Beneke
David Hansson
Jakob Henriques
Claes Ottelid

INSTRUMENTTEKNIKER

Sebastian Skarp *ordf.*
Jens Brinkmann
Nadine Nilsson
Tore Persson
Kenneth Schlaich

JAZZ

Mattias Hjorth *ordf.*
Martina Almgren
Linda Bergström
Fredrik Ljungkvist
David Stackenäs

KOMPOSITION

Malin Bång *ordf.*
Daniel Hjorth
Tebogo Monnagotla
Lisa Streich
Mats Äleklint

ORGEL/ACKORDEON

Gabriella Sjöström *ordf.*
Torvald Johansson
Stefan Therstam
Inger-Lise Ulrud
Minna Weurlander

PIANO

Stefan Bojsten *ordf.*
Tuija Hakkila
Inese Klotina
Roland Pöntinen
Martin Sturfält

BOON (PIANO)

vakans pga sjukdom ordf.
Anders Wadenberg

SLAGVERK

Daniel Berg *ordf.*
Fredrik Duvling
Rolf Landberg
Patrick Raab
Sabina Sehovic

SÅNG

Monica Danielson *ordf.*
Ingela Brimberg
Kristina Hammarström
Mats Knutsson
Rickard Söderberg

TIDSTROGNA INSTRUMENT

Kristina Hammarström *ordf.*
Peter Spissky
Olle Torssander
Sven Åberg
Vakans pga sjukdom

TRÄBLÅSINSTRUMENT

Fredrik Ekdahl *ordf.*
Martin Eriksson
Verity Gunning-Olsson
Malin Nordlöf
Jonas Viklund

VIOLIN/VIOLA

Øyvor Volle *ordf.*
Jon Dahlkvist
Marika Fältskog
Tuula Nurmo
Christina Åstrand

Sammankomster

Kungl. Musikaliska Akademien hade fyra slutna sammankomster under 2025. Sammankomsterna genomfördes i akademiens ledamotssal med några ledamöter närvarande via länk. Här presenteras ett urval händelser från årets olika protokoll.

Samtliga sammankomster inleddes med att hedra bortgångna ledamöter. Ljus tändes till deras minne, och särskilt personliga minnesord framfördes. Musikaliska inslag förekom i vissa fall.

INVAL OCH FÖRTROENDEVALDA

Vid årets andra sammankomst invaldes fjorton nya ledamöter samt en hedersledamot. Till svenska ledamöter invaldes kördirigenten och domkyrkokantorn *Gary Graden*, tonsättaren *Kim Hedäs*, jazzsångerskan och kompositören *Sofia Jernberg*, cellisten och tonsättaren *Chrichan Larson*, kördirigenten och kompositören *Susanna Lindmark*, musikforskaren och instrumentbyggaren *Joel Speerstra* samt folksångerskan *Agneta Stolpe*.

Till utländska ledamöter invaldes skivproducenten *Manfred Eicher*, tonsättaren *Heinz Karl Gruber*, artisten *Angélique Kidjo*, kördirigenten *Grete Pedersen*, sångaren *Alim Quasimov*, dirigenten och violinisten *Jukka-Pekka Saraste* samt festival- och skivbolagsdirektören *Robert Simonds*.

Till hedersledamot valdes professor *Anders Wall*.

Vid årets tredje sammankomst omvaldes som interna revisorer för 2026 *Nina Stemme* och *Carl Unander-Scharin*. Som suppleanter omvaldes *Anna Lindal* och *Sverker Jullander*.

I december genomfördes kompletteringsval till valberedningen, där *Nils Landgren* nyvaldes och *Karin Rehnqvist* omvaldes som suppleant för mandatperioden 2026–27.

DISKUSSIONER OCH STRATEGISK UTVECKLING

Frågan om en statlig kulturkanon följdes löpande under året. Akademien valde att avvakta med ett eget ställningstagande till dess utredningen under Lars Trädgårdh presenterat sitt material. Akademien diskuterade ingående hur den bäst kan agera i offentliga frågor – inte som lobbyorganisation, men engagerat och genomtänkt vad gäller tidpunkt, form och budskap.

Mot bakgrund av riksdagsvalet i september 2026 tog preses initiativ till att ta fram ett slags manifest som internt ska klargöra akademiens ståndpunkter och prioriteringar, och intresserade ledamöter bjöds in att delta i arbetet.

Akademien uttalade sig under hösten om kulturbudgeten, om kulturkanon och om Linköpings universitets beslut att dra in tjänsten som biträdande director musices och därmed sitt stöd till universitetets Akademiska Orkester.

Situationen för de konstnärliga högskole-utbildningarna diskuterades vid flera tillfällen, bland annat den ojämlika

ersättningen per student jämfört med andra konstnärliga utbildningar, och nedläggningen av studioteknikerutbildningen i Piteå uppmärksammades. I oktober gavs en uppdatering om musikhögskolan vid Luleå Tekniska Universitet, som nu verkade inställd på att behålla verksamheten.

En ny idé som välsignades av sammankomsten var ett så kallat dirigentlabb, där dirigent- och tonsättarstuderande ges möjlighet att arbeta med symfoniorkester i full besättning med framstående mentorer – ett projekt tänkt att finansieras helt med externa medel.

Kungl. Musikaliska Akademien lanserar under hösten *Framtid kyrkomusiker*, en flerårig satsning som adresserar den akuta bristen på kvalificerade kyrkomusiker i Sverige.

UTÅTRIKTAD VERKSAMHET

Akademien sökte aktivt nya arenor för att lyfta musikens och kulturens betydelse i samhället. Preses och vice presides medverkade på Moderaternas partistämman i Karlstad med ett välmottaget inlägg för kultur och musik.

Inför valet 2026 planeras ett musikpolitiskt toppmöte den 13 april i Grünwaldsalen, Stockholms Konserthus, med panel-samtal och klingande musik för ett brett spektrum av aktörer.

Under hösten presenterades samarbetet med Svenska Akademien under namnet *Språkets musikaliska rymd* – en programserie med ett dussintal seminarier runt om

i landet om det svenska språkets närvaro i musiken, med start i Börssalen den 14 januari 2026 och avslutning med en konferens vid Uppsala universitet i juni 2027.

STÖD TILL UKRAINSKT MUSIKLIV

Akademiens engagemang för ukrainskt musikliv fortsatte och fördjupades under året med bidrag till Lviv Philharmonia och, under våren, till Lviv Music Lyceum – en musikskola för barn och unga internflyktingar från landets östra delar. Preses och ständige sekreteraren deltog även i en mottagning på Ukrainas kulturinstitut i Stockholm.

Akademiens insamlingsfond för återuppbyggnaden av Ukrainas musikliv är nu tömd men inte stängd, och akademien hoppas på fortsatta bidrag, bland annat från landets musikfestivaler.

ADMINISTRATIVA BESLUT

Årsredovisningarna för 2024 godkändes vid oktobersammankomsten och styrelsen beviljades ansvarsfrihet. Förvaltningsnämndens ordförande redogjorde för akademiens ekonomiska situation: de enskilda medlen uppgår till 161 miljoner kronor och donationsmedlen till 345 miljoner kronor, med ett avkastningsmål på fyra procents real tillväxt.

Verksamhetsplanen för år 2026 godkändes utan ändringar och en ny kamrerare, Maria Fredriksson, tillträdde sin tjänst i april.

Akademiens ledamöter

Kungl. Musikaliska Akademiens ledamöter utgörs av representanter för Sveriges musikliv och representerar olika genrer och kunskapsområden – alla invalda för sin excellens inom musiklivet. Ledamöterna är aktiva som exempelvis jurymedlemmar, ledamöter i nämnderna, vid författande av remissvar och i programverksamheten. Akademiens svenska ledamöter deltar i akademiens sammankomster, som är dess högsta beslutande organ.

KIM HEDÅS (F. 1965)

tonsättare, från Hedemora, PhD och professor i komposition vid Kungl. Musikhögskolan i Stockholm.

Hedås musik har beställts och framförts av ett stort antal orkestrar, ensembler och solister, både i Sverige och internationellt. Elektroakustiska verk och platsspecifika musikinstallationer ingår också i hennes verklista.

Varje år sker inval av nya ledamöter. Det varierar från år till år hur många nya ledamöter som kan väljas in. Akademiens ledamöter lämnar förslag som presenteras för styrelsen efter diskussioner i olika beredningsgrupper.

Styrelsen presenterar sedan sitt förslag för sammankomsten som röstar i ärendet. År 2025 invaldes femton nya ledamöter: sju svenska, sju utländska och en hedersledamot.

Hedås samarbetar ofta med andra konstnärer och kombinerar musik med teater, arkitektur, litteratur, bildkonst och dans.

Bland hennes senaste projekt finns verk för kör, kammarensembler samt en serie soloverk för akustiska instrument, ofta i kombination med elektronik för att experimentera med klangfärger och spatialisering av ljud i flerkanaliga högtalarsystem.

GARY GRADEN (F. 1955)

domkyrkokantor emeritus i Storkyrkan och S:t Jacobs kyrka, där han under många år lett S:t Jacobs Kammarkör och Storkyrkans Vokalensemble.

I sitt födelseland USA studerade han bland annat vid Clark University och Hartt School of Music. I Stockholm studerade han kördirigering för Eric Ericson och orkesterdirigering för Kjell Ingebretsen.

Graden är en efterfrågad dirigent och lärare både nationellt och internationellt. Med sina körer har han framgångsrikt deltagit i en lång rad körfestivaler och tävlingar i Europa och Sverige. Han har bland annat erhållit Litteris et Artibus (2020) och S:t Eriksmedaljen (2025).

– Svenskar är ett sjungande folk och det svenska körundret är ett fortsatt känt begrepp i världen. Musikens och sångens ställning i samhället är däremot inte en självklarhet. Jag vill verka för att musik och sång skall uppmuntras och stödjas i varje led. Barn bör få sjunga i skolan – alla barn i alla skolor. Jag vill inspirera till att sången och körkonsten får fortsätta att frodas på alla nivåer i våra skolor, konsertsalar, kyrkor, föreningslokaler, tågstationer mm, och att musiken och sången även i framtiden blir en viktig del av vilka vi är som människor och samhälle. Jag vill stödja nyskapande inom vår körkonst och fortsätta att undervisa och dela med mig av min kunskap och erfarenhet inom den svenska körtraditionen.

SOFIA JERNBERG (F. 1957)

sångerska och tonsättare, född i Etiopien, uppvuxen i Etiopien, Vietnam och Sverige, utbildad vid Gotlands tonsättarskola.

Centralt i Jernbergs konstnärliga arbete är okonventionella tekniker och ljud med fokus på den mänskliga akustiska rösten. Hon rör sig otvunget över genregränserna. Samtida opera och scenkonst är en viktig del i hennes konstnärskap. Hon har bland annat framfört Schönberg och Sciarrino, ny musik av Emily Hall och Anna Thorvaldsdóttir samt samarbetat med koreograferna Erna Ómarsdóttir, Marlene Monteiro Freitas och bildkonstnärerna Camille Norment, Matthew Barney, Lap-See Lam och Sonia Boyce.

Som solist har hon framträtt med WDR Sinfonieorchester och ORF Radio-Symphonieorchester Wien. Som tonsättare har hon bland annat uruppförts vid Ultima-festivalen i Oslo, Den Kongelige Operan i Köpenhamn och London Contemporary Music Festival. Hon framträder även ofta med jazzpianisten Alexander Hawkins och med Petter Eldhs Post Koma.

Jernberg har bland annat erhållit akademiens Jazzpris (2008) och Lars Gullinpriset (2025).

CHRISCHAN LARSON (F. 1956)

cellist och tonsättare, från Stockholm, utbildad i Sverige, Italien, Schweiz och Frankrike, där han i Paris blev medlem av Ensemble InterContemporain.

Larson rör sig mellan cellons romantiska repertoar, tidig musik från 1600- och 1700-tal samt experimentell nutida konstmusik. Han är medlem i flera ensembler – några med inriktning på äldre musik framförd på tidstrogna instrument medan andra har fokus på den nya musiken, däribland KammarensembleN. Samarbetet med Pierre Boulez har haft stor betydelse för Larsons konstnärliga utveckling, både som musiker och tonsättare.

– *Akademien kan bidra till att ge en generation chans att ta del av den musikaliska praxis som vuxit fram i västvärlden. En uppgift för akademien är att söka en lösning för konsertlokalen på Nybrokajen. Den 1800-talsscen som skapades av och för sin tid skulle, utvidgad till den gustavianska orkestern och med ett historiskt perspektiv som inbegriper instrumentariet, fylla ett tomrum.*

I dialog med KUR kan akademien bidra till en lösning av en för konstmusiken ohållbar situation. Bidragssystemen missgynnar ensembler med fler än 2–3 individer och repertoar för större format förblir ospelad. Riktlinjerna för verksamhetsstödet behöver omformuleras.

Avgörande för möjligheten att föra den svenska musikens talan är att orkesterinstitutionerna tar sitt ansvar – här kan akademien spela en viktig roll.

SUSANNA LINDMARK (F. 1967)

kördirigent, kompositör och sångerska, född i Norrtälje, uppvuxen i Kiruna, utbildad och bosatt i Piteå, och en stark och viktig röst i Norrbottens kulturliv.

Lindmark har genom sin vokalensemble Arctic Light skapat en framgångsrik körverksamhet och en utvecklingsplattform för unga kvinnor i Norrbotten. Fokus är – förutom musicerandet i sig – att skapa en trygg miljö som stärker självkänslan hos de deltagande.

Hon är initiativtagare och projektledare för ”Körcentrum Nord” med syfte att stärka och utveckla körlivet i Norrbotten, samt erbjuda kompetensutveckling och sprida kunskap om metodik och forskning.

– *Som ny akademiledamot ser jag fram emot många kreativa och berikande samtal och inspirerande konstnärliga möten. Jag har ett varmt engagemang för frågor som rör både körsång och komposition och vikten av att unga i hela landet får möjligheter att utveckla sina konstnärliga och kreativa förmågor i möten och samspel med professionella konstnärliga utövare.*

Mina erfarenheter av att se hur musicerande med unga på hög konstnärlig nivå också bygger identiteten hos individen gör att det känns självklart att vilja bidra i dessa och andra för musiklivet viktiga frågor, som att lyfta musikens och kulturens roll som blodomlopp och bärande kraft i samhället vilket känns mer aktuellt än någonsin.

JOEL SPEERSTRA (F. 1965)

instrumentalist, musikforskare och instrumentbyggare, född och uppvuxen i USA. Med fokus på orgel och historiska klaverinstrument har han i sin omfattande internationella verksamhet betytt mycket för klavikordets renässans i vår tid.

Speerstra är en mycket uppskattad pedagog. Hans konstnärliga forskning, grundad i historiskt informerad praktik, har tillfört ny kunskap om det dynamiska samspillet mellan byggare, instrument, musiker och lyssnare. Genom att i ny forskning kombinera kognitiv och virtuell metodik söker han kvaliteterna hos ospelbara, unika klaverinstrument genom såväl fysiska rekonstruktioner som digitala tvillingar.

– Jag brinner för att kommunicera den mångfald av klanger som finns i gamla klaverinstrument slumrande runt om i Sverige, redo att upptäckas av nya generationer! Till exempel akademiens magiska Graf-flygel från Wien. Masterstudenter här i Göteborg ger nu en ny publik chansen att höra den på konsert och vi är så tacksamma att akademien litar på HSM att vårda instrumentet. Jag tänker också på sommarens minnen från Alfvéngården och återinvigningen av Marie Krøyers piano forte restaurerad av akademien 2025.

AGNETA STOLPE (F. 1957)

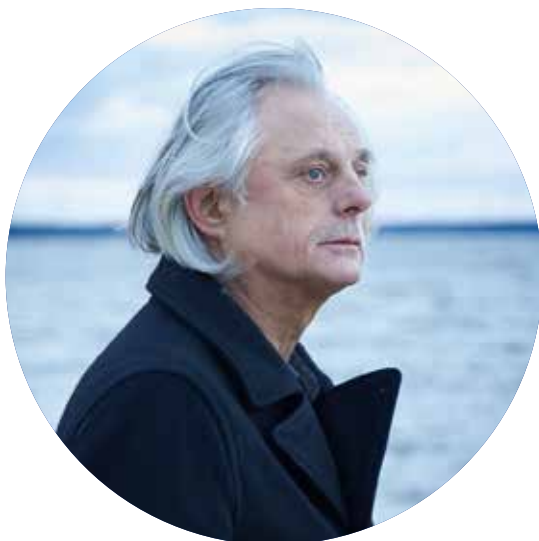
vokal folkmusiker, från Äppelbo, med en lång och gedigen karriär både inom folksången och vallmusiken.

Stolpe är en möjliggörare inom folkmusiken – 1984 bidrog hon bland annat till uppstarten av folkmusikutbildningen/sång på Malungs folkhögskola. Hon undervisar kring folksång, kulning, logonomi och presentationskonst samt ger registöd för musiker och är en stor inspiratör för unga folkmusiker.

Hon har också haft flera styrelseuppdrag, till exempel för Folkmusikens hus i Rättvik och är nu ordförande i Dalarnas spelmansförbund. Hon var under många år rektor för kulturskolan i Vansbro.

– Jag brinner för att känna tilllit till sin egen röst. Det gäller människor i alla åldrar, men särskilt betydelsefullt för barn och unga. Att skapa tillfällen då man med ord, ljud och toner får utforska sin röst, sina uttryck, sin kreativitet och identitet är något jag värnar om. Musikaliska möten är ypperliga tillfällen för detta, då vi med röst och instrument utmanar vår lyhörddhet, lekfullhet, färdighet och förmåga att mötas oavsett genre och kulturell bakgrund.

Jag är stolt och imponerad av akademiens breda och betydelsefulla verksamhet, som en stark och sakkunnig röst i musiklivet, och ser fram emot att bidra till dess fortsatta arbete och utveckling.

MANFRED EICHER (F. 1943)

tysk skivproducent som 1969 grundade skivbolaget ECM. Eicher studerade kontrabas vid Akademie für Musik Berlin och blev som ung en stor beundrare av jazz. Tidigt blev han produktionsassistent vid skivbolaget Deutsche Grammophon där Eichers djupa kunskap och respekt för ljudkvalitet vid inspelningar grundlades. Till ECM sökte sig storheter som Keith Jarrett, Jan Garbarek och Chick Corea och under avdelningen "New series" tog även konstmusiken med bland andra Arvo Pärt, Steve Reich och Meredith Monks plats.

Genom sin musikaliska nyfikenhet och oantastliga känsla för kvalitet har Manfred Eicher och ECM djupt berikat musikvärlden och dess stora internationella publik.

HEINZ KARL GRUBER (F. 1943)

en av Österrikes ledande tonsättare. Gruber var medlem i Wiener Sängerknaben från 1953 till 1957 och studerade senare vid Wiens Musikhochschule under lärare som Alfred Uhl och Erwin Ratz.

Han fick sitt stora internationella genombrott med verket *Frankenstein!!*, ett "pandemonium" för chansonnier och orkester. Nära kopplingar till svenskt musikliv märks särskilt genom samarbeten med den svenske trumpetaren Håkan Hardenberger och Svenska Kammarorkestern. Han dirigerar och uppträder regelbundet med orkestrar runt om i världen.

Gruber har mottagit flera utmärkelser, inklusive Stora österrikiska statliga priset för musik år 2002.

ALIM QUASIMOV (F. 1957)

azerbajdzjansk sångare och musiker utbildad vid Azerbajdzjans statliga musik-konservatorium i Baku. Quasimov anses den främste nu levande uttolkaren av och representanten för den klassiska azerbajdzjanska musikstilen mugam. Hans konstnärskap kännetecknas av djup förståelse för mugamtraditionen och en förmåga att improvisera och skapa nya melodier inom ramen för denna konstform.

Quasimov är i vida kretsar en djupt respekterad konstnär och har bland annat turnerat tillsammans med cellisten Yo-Yo Ma i dennes Silkroad Ensemble. År 1999 erhöll han IMC-UNESCO Music Prize.

ANGÉLIQUE KIDJO (F. 1960)

Benin/Frankrike, sångerska, är en av Västafrikas främsta musiker och en stark förebild för unga musikeröster.

Med sitt konstnärskap har Kidjo lyft fram sin musik till en världspublik samtidigt stående på fast mark i sin egen tradition. Hon kombinerar västafrikanska traditioner från sin barndom i Benin med amerikansk R&B, funk och jazz blandat med influenser från Europa och Latinamerika.

Kidjo har mottagit flera utmärkelser, däribland Danish Music Awards (1995), Grammy (2008), Ambassador of Conscience Awards från Amnesty International (2016) och Polarpriset (2023). År 2007 utsågs hon till goodwillambassadör för UNICEF och 2015 till hedersdoktor vid Yale University.

GRETE PEDERSEN (F. 1960)

från Norge är eftertraktad dirigent på den internationella körscenen. Pedersen är utbildad kyrkomusiker, lärare i körledning vid Norges Musikhögskola, orädd förespråkare av ny musik och nyskapande kurator med konsertprogram tvärs över tid och genre. Hon har satt nya standarder med sina tolkningar av tidig och samtida musik.

År 1984–2004 ledde hon Oslo kammerkor där hon skapade en internationellt uppmärksam uppförandepaxis baserad på vokalt traditionen i norsk folkmusik. Sedan 1990 leder hon Det Norske Solistkor där standardrepertoar, norsk folkmusik, stora körverk från sent 1900-tal och nyskriven musik, ofta nordisk, står i fokus.

Hon arbetar med alla prestigefyllda europeiska körer, är konstnärlig ledare för Carmel Bach Festival, USA och 2024 blev hon utsedd till professor i dirigering och huvuddirigent för Yale Schola Cantorum.

JUKKA-PEKKA SARASTE (F. 1956)

finländsk dirigent och violinist utbildad vid Sibelius-Akademien i Helsingfors.

Sedan 2023 är Saraste chefsdirigent och konstnärlig ledare för Helsingin kaupunginorkesteri. Dessförinnan var han under många år chefsdirigent för bland andra WDR Sinfonieorchester Köln, Oslo-filharmonien och Toronto Symphony Orchestra. Han har gästade de flesta av världens stora orkestrar och uruppfört många verk av framförallt finska tonsättare. Hos Kungliga Filharmonikerna, Radiosymfonikerna och Göteborgs Symfoniker är han en ofta förekommande gäst.

Saraste har mottagit flera utmärkelser, däribland Finska statens Musikpris (2000) samt Sibeliusmedaljen (2007) och Finlands Lejonorden (2023).

ROBERT SIMONDS (F. 1957)

från USA, skivproducent och arrangör samt enastående promotor av nordisk folkmusik i allmänhet, och svensk dito i synnerhet.

Efter att Simonds av en slump fått höra samtida svensk traditionsmusik, varvid han med egna ord ”snabbt blev besatt av musiken” sålde han i mitten av 1990-talet sin andel i egna skivbolaget Rykodisc, med artister som David Bowie, Frank Zappa och Jimi Hendrix, för att helhjärtat satsa på folkmusik från de nordiska länderna i nya skivbolaget North Side Records.

Han startade år 1999 Nordic Roots Festival, som bidragit stort till vårt lands både traditionella och mer nyskapande folkmusiks spridning globalt.

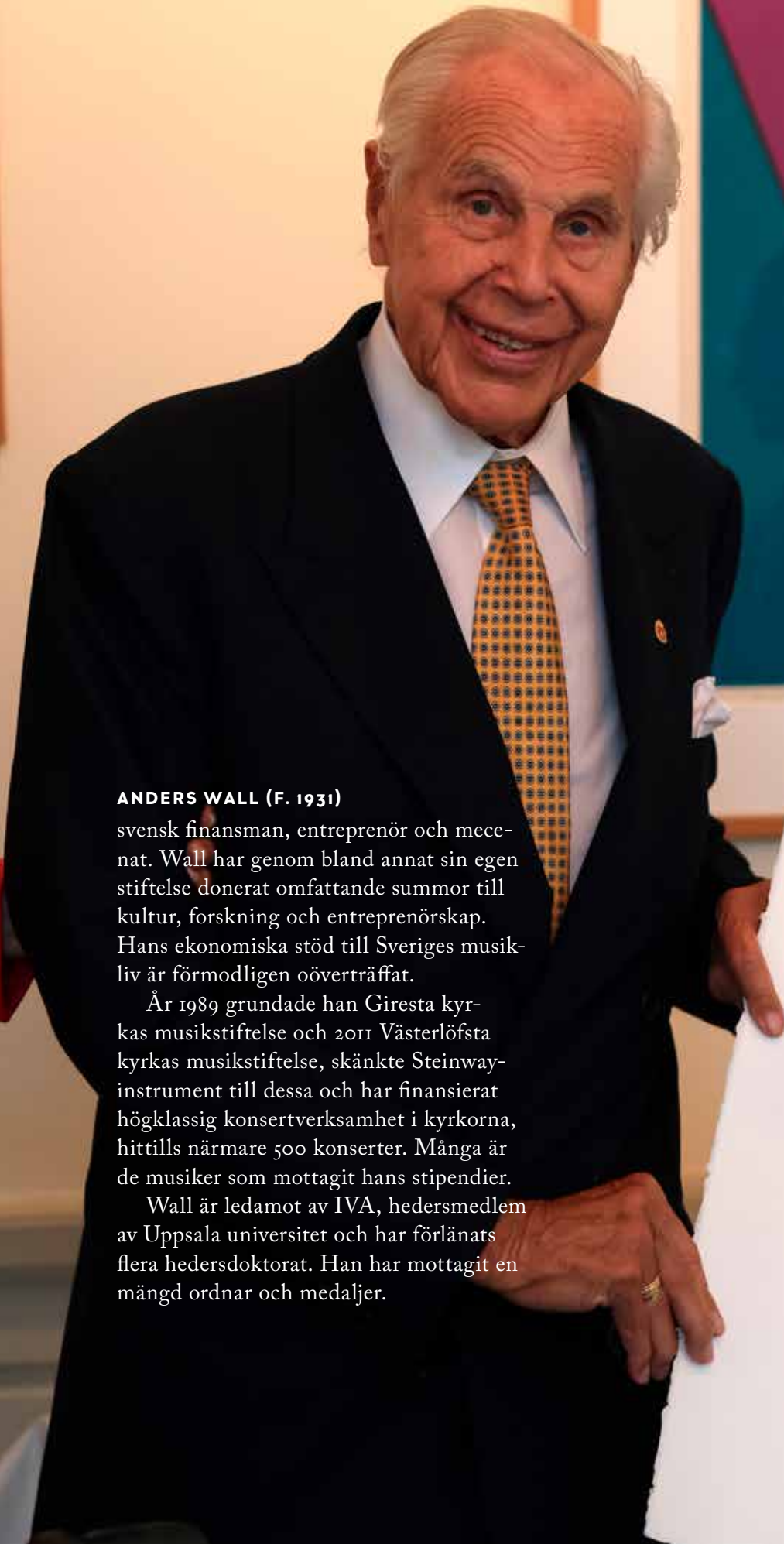
Genom Simonds konstnärliga ledarskap för Cedar Cultural Center i Minneapolis har otaliga svenska och nordiska folkmusikartister i decennier haft en självklar scen.

Foto: Felix Broede, privat, Lova Wallerö

LEDAMOTSDATABAS

Kungl. Musikaliska Akademiens samtliga ledamöter sedan 1771 finns presenterade med biografisk information i en digitaliserad och sökbar ledamotsmatrikel publicerad på akademiens hemsida. Matrikeln fungerar som en vanlig databas med en rad olika sökfunktioner, och uppdateras kontinuerligt så snart nya ledamöter valts in. Tidigare ledamöters personliga CV är huvudsakligen hämtade från de matriklar som akademien lät sammanställa till sitt 200-års respektive 225-årsjubileum, medan nu levande ledamöter har inbjudits att själva tillföra relevant information.

www.musikaliskaakademien.se/ledamoter

ANDERS WALL (F. 1931)

svensk finansman, entreprenör och mecenat. Wall har genom bland annat sin egen stiftelse donerat omfattande summor till kultur, forskning och entreprenörskap. Hans ekonomiska stöd till Sveriges musikliv är förmodligen oöverträffat.

År 1989 grundade han Giresta kyrkas musikstiftelse och 2011 Västerlöfsta kyrkas musikstiftelse, skänkte Steinway-instrument till dessa och har finansierat högklassig konsertverksamhet i kyrkorna, hittills närmare 500 konserter. Många är de musiker som mottagit hans stipendier.

Wall är ledamot av IVA, hedersmedlem av Uppsala universitet och har förlänats flera hedersdoktorat. Han har mottagit en mängd ordnar och medaljer.

Tonsättaren och musikern Sten Sandell höll sitt
inträdesanförande den 22 maj 2025.
Foto: Peter Gannushkin

Spela, komponera, improvisera

STEN SANDELLS INTRÄDESANFÖRANDE

Året är 1958 i Åby strax utanför Norrköping där jag tillbringar mina första år som sedan blev grannstaden Linköping där jag växte upp och började spela piano när jag var nio år på kommunala musikskolan. Vid femton års ålder (tack till pianopedagog Bengt-Åke Larsson!) så bestämde jag mig för att detta skulle jag ägna mig åt resten av mitt liv. Att spela, komponera och improvisera.

Men innan dess var min mor och far med om en smärre revolution genom att utbilda sig som sjuksköterska respektive trädgårdsarkitekt under brinnande krig, från att mina släktled i århundraden under mycket enkla

förhållanden, levt och verkat som jordbrukare och fiskare.

Mitt namn är Sten Sandell och jag arbetar som konstnär med musik (akustiskt och elektroakustiskt) och bild där arbetet med olika typer av texter blivit en självklar del i mina intermediala projekt med konserter och föreställningar.

Doktorandklustret på Litterär Gestaltning och Högskolan för scen och musik i Göteborg 2008 - 2013, med poeterna Fredrik Nyberg och Helga Krook samt tonsättarna Kim Hedås och undertecknad, bildade en ny

grund för mitt fortsatta arbete som konstnär. I detta kluster ingick bland andra handledarna och författarna Staffan Söderblom, Gunnar D Hansson, tonsättarna Ole Lützow Holm och Anders Hultqvist.

Fredrik Nyberg och jag har därefter fortsatt att samarbeta med text-, bild- och musikföreställningar och publikationen *Plötsligt infinner sig en oro* (Autor 2017), som var möjligt att genomföra med hjälp av Bernadottestiftelsens stipendium som vi erhöll 2016.

Jag betraktar mig själv ovanifrån. Ser flygeln. Ser att jag sitter vid den och spelar just nu. Ser att jag sitter i en skolsal. Jag är i elvtolvårsåldern och spelar för min lärare och skolkamrater. Solen lyser in från de höga fönstren i kyrkskolan i Rystads pastorat.

Pianot är högt, stort, svart och väldigt gammalt. Mitt Schimmel-piano i barndomshemmet känns väldigt annorlunda i anslaget. Spelboken är gul med stora noter i.

Kan inte hålla mig till notbilden, utan hittar på nya melodier - börjar improvisera. Ingen märker något i klassen, ej heller läraren som själv spelar piano. Fortsätter nu att spela och improvisera hemma vid pianot, försöker göra mina spellåxor på kommunala musikskolan, men spelandet utanför noterna tar över mer och mer.

Utvecklar dessa tankar och spelsätt när jag flyttar till Stockholm och möter musiker som Raymond Strid, Mats Gustafsson och lärare som senare blev mina musikerkollegor som Mats Persson, Kristine Scholz, Kerstin

Ståhl, Göran Rydberg, Bengt Emil Johnson, Carl-Axel Dominique, Sven-David Sandström, Pär Lindgren och många fler.

Jag spelar, lyssnar, byter riktning och reagerar på vad som sker just nu. Eller just då. Igen.

Jag skriver en text där berättelsen handlar om tillblivelsen av något. Texten rör sig framåt och bakåt. Självbespeglade men också självutplånande. Något bleknar och krackelerar. Luckras upp. Sammanfogas i nya kombinationer. Ett nytt akustiskt laminat tar form där texten aldrig kan ersätta det akustiska minnet av något som var. Eller blir till igen.

Nu.

Improvisation – att kunna ändra riktning, eller behålla den. Det är i detta påstående jag kommer närmast en idé om vad improvisation är för mig.

Mina starkaste minnen av improvisation är när jag plötsligt ändrar riktning, byter nivå och fortsätter blixtnabbt i en ytterligare riktning. Eller att envist hålla kvar en idé, fastän de övriga musikerna redan har rusat vidare till något annat.

Vad hände egentligen? Vad var det för ingivelse, som gjorde att jag gjorde just på detta viset? Var det något i rummet som påverkade mig, eller några signaler från någon medmusikant eller kanske någon i publiken? Och varför just då?

Att improvisera genom att komponera i realtid.

Jag spelar, lyssnar, byter riktning och reagerar på vad som sker just nu. Eller just då. Igen.

Att upptäcka eller återfinna "tystnaden" mellan två händelser, ord, rytmer eller toner. Med andra ord, hur erövrar vi spänningen i ett "tomrum" eller i en plötslig paus? Ett tomt rum som inte är ett tomrum, utan ett rum fyllt med förväntningar.

Tilliten att kunna vänta, dröja, fördröja, lyssna in och lita på tystnaden som ett alldeles eget kraftfält. Från något till något. För det är väl detta mellanrum mellan två händelser, ord, rytmer eller toner, som vi kan fylla med dynamiska och rytmiska spänningar. Musik på insidan av tystnaden.

NE:s definition av begreppet rytm är:

"[rytm] regelbunden växling mellan starkare och svagare moment i återkommande förlopp av olika slag; i synnerhet upplevelsen av denna växling." Denna korta och koncisa formulering är briljant på flera sätt. Vi är alla överens om att rytm är en form av regelbunden växling mellan någon typ av händelser eller moment, och "i synnerhet upplevelsen av denna växling."

Som jag sa vid ett tidigare tillfälle:

Rytmik är dynamiska förskjutningar.

Poeten Bengt Emil Johnson har uttryckt det på detta sätt när han beskriver Thelonious Monks intrikata rytmik*:

Visst, Tonsättare var
 Han, alla
 tonerna hamnade på exakt rätt
 plats, bara en aning tidigare eller senare
 än våra vanor trots att de skulle. Och, förstås,
 kromatiken, som de där ackorden
 I Ruby, my dear, precis lika
 vanliga som ovanliga, det vill säga
 ogrundliga.
 Klockan står alltid

på noll – på Midnight råder. Allt står städes
 på spel. Han tog sig ofta ett extra varv
 runt flygeln. Begynnelse,
 rakt fram.

*Bengt Emil Johnson, *Medan, sedan*, Albert Bonniers Förlag, 2005 sid. 29

STEN SANDELL

Sten Sandell är pianist, kompositör och producent verksam inom fri improvisation och nutida musik. Han är en av nyckelgestalterna i den skandinaviska improvisationsscenen och har samarbetat med framstående musiker som Evan Parker och Sven Åke Johansson. Sandell tilldelades Kungl. Musikaliska Akademiens Jazzpris 2012. Ledamot sedan 2021.

Om Det:

Det. Så börjar diktsviten med samma namn av poeten Inger Christensen som hon utgav på danska 1969.

Den önskade förändringen är aldrig identisk med den uppnådda förändringen Den uppnådda förändringen har inget gemensamt med den faktiska förändringen Den faktiska förändringen har berövats sin fakticitet genom de psykiska förskjutningarna De psykiska förskjutningarna är fortsatt okända I praktiken kommer enhet visa sig vara omöjlig Tiden platsen rörelsen nej de utmynnar aldrig här Det är tal om obestämbara punkter (dröm/bild som avlägsnar sig oändligt/biologiska signaler) där språk och värld vidrör befruktar deformerar eller vad de nu gör med varandra så att världen fortsätter bara fortsätter trots viljan till förändring som fortsätter bara fortsätter I praktiken kommer solidaritet kunna uppstå genom långvarig fysisk kontakt I praktiken kommer solidaritet kunna brytas ner genom kortvarig psykisk kontakt I praktiken kommer det som händer/hände förbli oformulerat

Christensen manar vidare...

Det var det. Så fortsätter berättelsen om evolutionen där varje ord blir en fundamental byggsten i ett större förlopp. Den inneboende kraften i varje ord, ordet i sig själv, får en helt annan tyngd. Det är det och inget annat. Så har det börjat. Ord efter ord, byggkloss efter byggkloss, talserier som driver

oss framåt och adderar nya händelser och rytmiska skeenden. Det är.

Redan nu förstår jag att jag är fast i denna obönhörliga textström i riktning mot något. Det fortsätter. Rör sig. Vidare. Blir till. Blir till det och det och det. Ingenting skulle bli sig likt efter detta möte med denna text.

Jag börjar läsa den högt. Börjar spela piano tillsammans med textläsningen. Jag läs-sjunger mig igenom texten. Spelet och talet bildar nya enheter där varje fras blir en del i ett större kväde. Leder vidare än det. Blir annat. Blir mer.

Det blir mer än ett vanligt möte mellan konstater där språksången styr mitt pianospel in i nya sätt att frasera det rent musikaliska flödet. Nya frasslut och cesurer uppstår både i läsandet och spelandet. Kombinerar annat med mera och fortsätter att bli annat och mera.

Arbetsättet genererar bilder med textblock från boken som blir projektioner i rummet tillsammans med monologen. Leder vidare än det. Blir annat än annat och mera. Blir något. Något nytt. Något oupphörligt nyare. Blir i nästa nu så nytt som något kan bli. För sig framåt. Ständigt denna rörelse framåt.

Nu tillkommer även rörliga bilder som kommenterar riktningen både framåt och bakåt genom accelerationer och ständiga uppbromsningar, inväntningar. Men jag läser maniskt vidare. Flanerar. Berör, berörs.

Under drygt elva år har denna text varit placerad på mitt notställ på flygeln varje dag

och blivit en del av en ritual där begreppet djupläsning har fått en helt annan innebörd än vad den hade för mig innan. I sammanhanget är det märkligt att det först fyrtio år senare kom en briljant översättning på svenska av Marie Silkeberg.

Texten berättar om vår tid som är just nu, lika mycket som den som Inger Christensen beskrev 1969. Infångar löst material. Växer sig större och större. Varje dag i mitt lässpelande uppstår nya tankar om denna förunderliga text där varje ord i sig är ett block i ett akustiskt flöde med bokstäverna som bildar grafiska mönster, tecken. Läten som blir oss själva. Precis nu. Men så stannar allting upp för en stund. Jag inväntar tystnaden som uppstår. Och lyssnar. De väntar på platser där de lever medan de väntar. Väntar på att leva medan de väntar. Lever för att leva. Medan de lever. Lever för att leva. Medan de lever. Medan de väntar. Medan de lever. Väntar. Lever.

Att lyssna på bilden av en text.

Med naturen som formgivare i skapandet av ett audiovisuellt drama där en "akustisk" plats förhoppningsvis blir ett utforskande av en "magisk realism" i en vidare bemärkelse. Detta arbete kommer att resultera i en bok med texter av Inger Christensen, Lotta Lotass, Gunnar D Hansson och Lennart Sjögren framförda som "språksånger som möter spelbilder" - ett audiovisuellt drama för röst, piano, orgel, elektronik och bildspel komponerade av undertecknad. Exempel på detta arbete kan avhöras på:
Jag spelar. Alltså finns jag. Jag lyssnar på det spelade. Alltså hör jag. Jag reagerar på det hörda. Alltså reflekterar jag och spelar igen. Jag lyssnar på det spelade från mina medspelare. Jag reagerar på det hörda. Alltså reflekterar jag och spelar igen. Tillsammans.

Slutligen vill jag tacka min familj som består av barn och barnbarn som dagligen inspirerar mig till att vara en spelande människa.

Men sist och absolut mest vill jag tacka min livskamrat Sanna, för att utan henne hade detta inte varit möjligt.

STEN SANDELL

Professor i musikvetenskap Mattias Lundberg höll
sitt inträdesanförande den 14 oktober 2025.

Foto: Lova Wallerö

50 år av svenskt musikliv

MATTIAS LUNDBERGS INTRÄDESANFÖRANDE

Inträdesanförandet till de kungliga akademierna är en ovanlig textgenre. I vissa akademier förväntas man att tala om sin föreläsare på stolen, i andra att tala om sin egen tidigare verksamhet, medan man i en tredje uppmanas att kort biografiera sig själv.

Som musikforskare bör man inte alls tala om sig själv i sin ordinarie forskning, och eftersom mina akademiska texter redan ligger till allmän beskådan i tryck och i etern tänkte jag gripa detta tillfälle att avlämna en serie personliga reflektioner, nödtorftigt förklädda till ett inträdesanförande i Kungl. Musikaliska Akademien. Detta blir en möjlighet att

”skapa källor”, som Bo Wallner kallade det, till sådant som normalt bara lever i det mer personliga samtalet och i levande individers minne.

Jag fyller 50 nästa år men var 42 vid invalet i denna akademi. En viss fördröjning i vår kära akademis inträdesanföranden medger därmed nu exakt halvseklrets perspektiv på hur jag personligen uppfattat svenskt musikliv så här långt.

De flesta av mina tidiga förebilder och understödjare i svenskt musikliv, och som figurerar i det följande, är hädangångna. De

Att som ung bli tagen i anspråk och betrodd med sådant ansvar har därefter ofta slagit mig som ett potentiellt mycket kraftfullt verktyg i framtida rekrytering till olika sektorer i vårt musikliv.

förtjänar enligt min mening att högtidligen nämnas i detta sammanhang, såsom sannolikt totalt sett viktigare än exempelvis underdecknad i ett nu förflutet svenskt musikliv, utan att därmed alltid ha vunnit inträde i akademiens sammanhang.

Jag är född 1976 rakt in i en släkt av vad man nog får kalla storbönder, där far dock blev polis och sedermera lokal polischef (endast en son kunde ta över gården Ytterbo) och mor sjuksköterska. Födelseorten var Tjärstad i den utsträckta kil av Östergötland som hugger ett långt snitt ner i Småland.

Tidigt flyttade familjen till bruksorten Åtvidaberg ett par mil därifrån, men varje ledig stund spenderas ännu ett halvsekel senare fortsatt hos släkten i jordbruksbygderna, med gäddfiske, kräftfiske och de enklare agrara bisysslor i vilka en lekamligen klen professor på något sätt kan bistå.

Kontrasten mellan jordbruks- och bruks-samhällena kunde för en uppväxande pojke annars omöjligt vara större inom samma europeiska nationsstat, och i efterhand är jag tacksam över att ha fått uppleva bägge civilisationerna. Om det 1980-tal under vilket jag växte upp kan man också efteråt konstatera att både kommunala musikskolan och den dåvarande statskyrkans fria musikundervisning stod i högsta flor. Även detta renderar viss tacksamhet.

I bruksorten var den sociala kontrollen otroligt stark och ville man undvika jante-konfrontationer (och stryk) gjorde man klokt

i att gömma piano- och klarinettböcker när man gick förbi fotbollsplanen. Att jag ens kom att ägna mig åt musik är i sig ett vittnesbörd till stöd för den mycket aktiva kyrkomusikaliska rekrytering som bedrevs i Åtvidabergs municipalsamhälle.

Långt innan jag lärt mig läsa noter upptäckte jag som barn att jag på familjens Linköpingstillverkade Baumgardt-piano kunde spela allt som jag hörde på radio, på skiva eller ute på gatan, och hade därför skaffat mig en liten repertoar av härmade Mozartsonater (främst de långsamma satserna) och annan enklare repertoar från LP-skivor och Sveriges Radio P2.

Jag räds vid dessa minnen idag tänka på hur sats och stämföring såg ut i dessa gehörsefterbildningar men vid ett tillfälle spelade jag i alla fall oblygt någonting hemma hos en klasskamrat som jag lekte med efter skolan. Piano var även i bruksorten Åtvid en självklar ”möbel” i många hem, även där det kanske inte spelades så mycket. Kompisens far sjöng i detta fall tydligen tenor i kyrkokören och varskodde organisten och musikdirektören Ingemar Ericsson om mitt spel.

Följden blev att organistens fru Mimmi, själv utmärkt pianolärare, approcherade min mor på Apoteket med uppmaningen att ”Mattias bör nog börja spela för Ingemar”.

När jag gjort så en tid sade Ingemar: ”på lördag är jag bortrest och då spelar du i helgsmålsmusiken, jag har kollat med dina föräldrar att ni är hemma”. Det fanns ingen chans att komma undan.

Barnkör under Agneta Ekströms ledning i Åtvidaberg, tidigt 1980-tal. Mattias Lundberg tredje från vänster i första raden, sneglande mot dirigenten.

Att som ung bli tagen i anspråk och betrodd med sådant ansvar har därefter ofta slagit mig som ett potentiellt mycket kraftfullt verktyg i framtida rekrytering till olika sektorer i vårt musikliv. Hur många har inte under liknande omständigheter börjat tänka i banor av professionellt musicerande efter att någon uppmuntrat därtill eller rent av tryckt på i hopp om egen vikarie?

Det instrument som fick utstå mina första sannolikt mediokra koralförspele var en Wistenius-orgel från 1751. När jag senare under sommarloven började vikariera bland Östgötaslättnens hundraden av vita kyrkor hamnade jag vid Schiörlin-orglar i Vikingstad (1785) och Rappestad (1815). Jag drog genom dessa erfarenheter i högsommarvärme med tjärtaksdoften stickande i näsborrarna den felaktiga slutsatsen att så här är det nog i hela landet.

Först när jag rört mig lite om i Sverige förstod jag att alls inte alla hade daglig tillgång till 1700-talsorglar och att jag hade växt upp i ett epicentrum för svensk orgelhistoria.

I Ericssons skolning ingick nu inte bara orgel- och pianospel, sång och kör, utan även drillning i musikteori. Vi satt där ett gäng tonåringar och skrev Knud Jeppesens övningar i kontrapunkt, läste Jørgen Jersilds rytmövningar och gned fram Valdemar Söderholms knastertorra och funktionsharmoniskt formulerade koraler, allt syftande till en vidare musikutbildning. Det var samme gamle musikdirektör som indirekt kan sägas

ha fört in mig på en musikvetenskaplig bana. När jag vid ett tillfälle under orgellektion undrade varför ett ciss i en Bach-utgåva var ett c i en annan svarade han: ”det får du fråga musikforskarna om, det är de som sitter och tittar på alla gamla handskrifter och argumenterar för att det ska vara på ena eller andra sättet”.

Denna plötsliga insikt om att notutgåvor bara är (i bästa fall) syntetiska avbilder av ett komplicerat och splittrat historiskt källmaterial träffade mig så hårt att jag sedan dess kommit att ägna mig nästan uteslutande åt musikvetenskapen och dess äldre källor.

Mina tidiga musikstudier understöddes av Baron Johan Adelswärd (1936–2023), medelst ett antal för mig helt avgörande stipendier. Denna adelsätts betydelse för brukssamhället Åtvid har varit ojämförlig, och symbiosen mellan adel och arbetarkommun kan enklast illustreras med att Åtvidabergs ståtliga Folkets hus lär vara landets enda med adelsinsignier (Adelswärds) på sina smidda balkongräcken. I samma lokals källare hade vi replokal för ett antal olika konstellationer av rockband.

1990-talet utgjorde på många sätt en slags svenska föreningskulturens aftonrodnad, med ett enormt utbud av kurser, spelträffar och liknande inom tidig musik, som jag under gymnasietiden på Katedralskolan i Linköping dragits in i. Jag spelade dulcian, skalmaja och andra rörbladsinstrument i olika grupperingar och när jag häromåret städade på mina föräldrars vind hittade jag

Åtvidabergs Folkets hus, med Adelswärds släktvapen på de smidda balkongräckena. I bakgrunden anrika brukslokaler i tegel.

en medlemsmatrikel från Föreningen för tidig musik, från mitten av 90-talet. Denna var ordnad läns- och kommunvis där namn, kontaktuppgifter och instrumentfärdigheter stod uppräddade i kolumner, så att man lätt kunde lyfta på luren till någon i grannkommunen som enligt matrikeln spelade sinka eller rackett.

Detta analoga och på ideella grunder uppbyggda föreningsliv måste idag sägas vara helt försvunnet. Om så skett för att det spelat ut sin roll, eller om det beror på andra orsaker är svårt att säga, men det betydde otroligt mycket för en ung musikaktiv människa på den tiden.

Hela ungdomen blev för mig präglad av musikhistoriska intressen, till och med under den på den tiden utan undantag obligatoriska värnplikten.

En beskäftig kapten på infanteriregementet I4 i Linköping sade en dag vid uppställning inför högt befälsbesök med solenn röst ”nu ska vi få höra en av de äldsta svenska marscherna, ända från karolinertiden.”

Det som sedan klingade var den så kall-

lade *Marcia Carolus Rex*. Jag var i ungdomlig dådkraft oklok nog att vid efterföljande uppställning med hela plutonen säga: ”Kapten, det finns ingen möjlighet att den kommer från 1700-talet, den har kromatiska genomgångstoner och är över huvud taget helt i sen 1800-talsstil.” Detta dateringsproblem löstes med att jag beordrades springa tio varv runt kasernen, varefter jag fick frågan: ”Lundberg, när skrevs denna marsch?”. Jag var av min högst medelmåttiga kondition nödd att svara: ”På 1700-talet, kapten” och fick sedan gå och vila och äta med de andra. Så kan man också lösa musikvetenskapliga problem.

Det är med stor glädje jag senare noterat att man säkert belagt stycket och den inom svenskt infanteri traderade dateringen som ett falsarium av Wilhelm Harteveld, och att både melodi och sats är hämtade från en rysk 1800-talsmarsch. Om kaptenen i fråga ännu är i livet borde han få springa tio varv runt kasernen.

Om jag inte hade avlagt kantorexamen efter gymnasiet hade jag nog aldrig vågat mig på något så riskabelt som en akademisk karriär

Mattias Lundberg i tornet på Anglikanska katedralen i Liverpool, år 2000

MATTIAS LUNDBERG

Mattias Lundberg är professor i musikvetenskap vid Uppsala universitet. Efter avlagd kantorsexamen 1999 disputerade han 2007 vid University of Liverpool och utnämndes 2015 till professor vid Uppsala universitet. Han ledde 2015–17 SR P2:s Den svenska musikhistorien och belönades med Stora radiopriset som Årets rookie 2015. Mellan 2017 och 2025 har han svarat på lyssnarfrågor i SR P2:s hyllade Fråga musikprofessorn. Ledamot sedan 2019.

inom humaniora, med de ytterst få tjänster som då som nu står till förfogande i varje generation.

Efter ett antal års studier i Storbritannien började jag doktorera för prof. Michael Talbot i Liverpool, där studierna finansierades av att sjunga countertenor i stadens två katedraler, samt att spela norska högmässor i nordiska Sjömanskyrkan. Därtill fanns speciella stipendier för ämnen som rörde klassiska språk. Då min livslånga kärlek till latinet och mina ämnesval föranledde källmaterial nästan enbart på detta språk blev detta min väg.

Jag var nu helt inne i den medeltida och reformationstida musikteorin och liturgin, områden som jag sedan aldrig lämnat, även om mycket annat tillkommit.

Efter disputation återvände jag till Sverige för en tjänst som raritetsbibliotekarie vid det som då hette Statens musikbibliotek – gamla Musikaliska akademiens bibliotek, numera kallat Musik- och teaterbiblioteket. Jag lärde mig otroligt mycket om svenska musikkällor och -samlingar där och i hela landet av min företrädare Anna Lena Holm (1941–2014),

samt på bibliografiskt område av dåvarande överbibliotekarie Anders Lönn (1943–2009).

Min studie- och forskarbakgrund helt i England gjorde att jag inte kände någon enda person i svensk musikvetenskap, men arbetet som förvaltare och tjänare av samlingarna gjorde att jag strax lärde känna alla utan att behöva ingå i schatteringar eller kotterier beroende på vilken institution man hört till eller vilken handledare man haft.

Efterhand fann Folke Bohlin (f. 1931) och jag fram till varandra som särskilda vänner och kolleger – sedan vi nu blivit de enda kvarlevande musikvetarna som arbetar med den svenska reformationens musik och liturgi dryftar vi sådana frågor över telefon i stort sett varje vecka.

Samlingarna på musikbiblioteket och alla de svenska tonsättarna från Bartolomeus Kellner till Ingvar Lidholm blev som mina vänner. Jag tänkte ofta: ”här blir jag kvar så länge jag lever”. Det blev ändå Uppsala universitet till sist, då forskningen och breddningsmöjligheterna där lockade.

Överlag slår det mig att jag har jag kommit att verka nästan uteslutande inom mycket

gamla institutioner. Från missionstiden finns Svenska kyrkans stift där jag varit ledamot i Uppsala domkapitel och Kyrkomötet. Från senmedeltiden härrör Katedralskolan i Linköping och Uppsala universitet. Inom den gustavianska Kungl. Musikaliska Akademien har jag efterhand kommit att bli alltmer verksam. Därtill finns några 1900-talsinstitutioner som Sveriges Radio och Kulturrådet.

Man ska ju inte självanalysera psykologiska faktorer i sitt eget väsen men det är samtidigt omöjligt att inte grubbla över varför man blivit som man blivit och varför man fortsätter förändras på det sätt man gör genom livet. Själv tror jag att min uppväxt och tidiga erfarenheter av två mycket olika sidor av det svenska samhället gjort mig orädd och till en renodlat liberal individualist.

Jag älskar därmed att diskutera med personer av andra uppfattningar än mina och håller ofta de oliktänkande för mina bästa vänner. Jag har genom åren hamnat i centrum av vissa för musiklivet uppslitande debatter, på 00-talet till exempel om den svenska musikvetenskapens metoder och teoretiska utgångspunkter, på 10-talet om Kyrkohandbokens musik och teologi, på 20-talet om olika synsätt på den statligt antagna Kulturkanon, där jag själv var statlig utredare.

Jag har i dessa deltagit med glädje som tänkande individ, utan hänsyn till gruppidentiteter och vad jag anser är osunda estetiska, kollektiva, institutionella och ideologiska läsningar. Jag har uppsatt som regel att i musikverksamhet och forskning enbart göra

det som ingen annan gör, och glädja mig åt allt som andra gör.

När man blickar tillbaka i försök att värja sig mot nostalgi är det ändå intressant att försöka minnas hur jag som barn och tonåring såg på aktörer och institutioner som jag då beundrade högt, varav flera finns här på sammankomsten i kväll. Till dessa hör Daniel Börtzs musik avhörd vid radion; Thomas Jennefelts körverk som jag beundrade när jag sjöng dess tenorstämmor; Gary Gradens insatser i Lamentabile Consort, vars tolkningar av Byrds och Tallis motetter jag ännu idag – även efter lång tid i England – håller för de främsta av alla inspelade. Elise Einarsdotter, vars "Journey to" jag närmast dagligen hörde på VHS-kassett efter skolan och senare även live. Drottningholms Barockensemble, vars skiva från 1976 – årsbarn med mig själv – jag andäktigt lyssnade på och i vilken ensemble jag idag stolt får räkna mig som medlem.

Jag tackar alla närvarande och högst levande musiker för min musikaliska uppväxt.

Anders Lönn avled 2009, Ingemar Ericsson 2013, Anna Lena Holm 2014, Johan Adelswärd 2023. Varje gång det är sammankomst i Kungl. Musikaliska Akademiens vackra lokaler på Blasieholmen tänker jag på dem, och många andra, i tacksamhet. De tillhörde ett musikliv som inte längre existerar, men deras verksamhet kommer i generationer framöver att lysa med följd effekter i framtidens musikliv.

MATTIAS LUNDBERG

In memoriam

CLAS PEHRSSON 1942-2025

PROFESSOR

Clas Pehrsson, autodidakt blockflöjtist och professor vid Kungl. Musikhögskolan, var en av få som etablerade instrumentet internationellt med en egen konstnärlig röst. Erhöll Medaljen för Tonkonstens Främjande 2014. Han valdes in som ledamot av Kungl. Musikaliska Akademien år 2001 med nr. 942.

MAGNUS GUSTAFSSON 1955-2025

RIKSSPELMAN, LEKTOR, PRODUCENT

Magnus Gustafsson, riksspelman, fil.dr och mångårig kulturchef, verkade inom folkmusiken som fiolspelare, forskare, producent och administratör med Småland som bas och hela Norden som arbetsfält. Erhöll Medaljen för Tonkonstens Främjande 2025. Han valdes in som ledamot av Kungl. Musikaliska Akademien år 2022 med nr. 1048.

SOFIJA GUBAJDULINA 1931-2025

TONSÄTTARE, PIANIST

Startade tillsammans med tonsättarna Vjatjeslav Artjonov och Viktor Suslin gruppen Astreja år 1975, vilken improviserade på ryska, kaukasiska och centralasiatiska instrument. Ledamot av Akademien för de fria konsterna i Hamburg och av Konstakademien i Berlin. Hon valdes in som utländsk ledamot av Kungl. Musikaliska Akademien år 1995 med nr. 418U.

PER NØRGÅRD 1932-2025

TONSÄTTARE OCH PEDAGOG

Per Nørgård, en av efterkrigstidens mest betydande nordiska tonsättare, skapade ett unikt tonspråk grundat i den egenutvecklade oändlighetsserien och Den Hierarkiske Musik. Mottog Nordiska rådets musikpris år 1974. Han valdes in som utländsk ledamot av Kungl. Musikaliska Akademien år 1975 med nr. 367U.

SVEN-ÅKE JOHANSSON 1943-2025
TRUMSLAGARE, KOMPOSITÖR, POET,
KONSTNÄR

Sven-Åke Johansson, banbrytande förgrundsgestalt inom internationell fri jazz och konceptuell nutidsmusik. Född i Mariestad men tidigt etablerad i Europa, utvecklade han ett helt eget konstnärskap där skumgummicymbaler och ärtrör kunde bli lika giltiga instrument som trumset och cymbaler. Han valdes in som utländsk ledamot av Kungl. Musikaliska Akademien år 2024 med nr. 524U.

MARILYN MAZUR 1955-2025
TONSÄTTARE OCH SLAGVERKARE

dansk-amerikansk slagverkare och kompositör, utbildad vid Det Kongelige Danske Musikkonservatorium, samarbetade med legender som Miles Davis, Wayne Shorter och Jan Garbarek. Med en omfattande diskografi och ett brett kompositoriskt författarskap – från körverk till symfoniorkester – var hon en av jazzens mest mångsidiga och hyllade konstnärer. Hon valdes in som utländsk ledamot av Kungl. Musikaliska Akademien år 2016 med nr. 484U.

MINNESORD

Minnesord över akademiens ledamöter finns att läsa i sin helhet på hemsidan.

www.musikaliskaakademien.se/in-memoriam

Akademiens ledamöter

den 31 december 2025

SVENSKA LEDAMÖTER

Ahlbäck, Sven

PROFESSOR, FIOLSPELMAN

Andersson, B. Tommy

PROFESSOR, DIRIGENT, TONSÄTTARE

Andersson, Benny

PROFESSOR

Andersson-Palme, Laila

HOVSÅNGERSKA

Aruhn, Britt Marie

HOVSÅNGERSKA

von Bahr, Robert

SKIVPRODUCENT

Belfrage, Bengt

VALTHORNIST

Berglund, Lars

PROFESSOR

Bergström, Mats

GITARRIST

Bezaly von Bahr, Sharon

FLÖJTIST

Blomstedt, Herbert

PROFESSOR, DIRIGENT

Bodin-Karpe, Esther

PROFESSOR, PIANIST

Bohlin, Folke

PROFESSOR EM

Borisova-Ollas, Victoria

TONSÄTTARE

Broman, Malin

VIOLINIST

Bucht, Gunnar

PROFESSOR, TONSÄTTARE

Byström, Britta

TONSÄTTARE

Bång, Malin

TONSÄTTARE

Bäckström, Magnus

SPELMAN, KONSTNÄRLIG LEDARE

Börjeson, Kerstin

KÖRDIRIGENT, ORGANIST

Börtz, Daniel

TONSÄTTARE

Carlsson, Sture

FD KONSERTHUSCHEF

Chini, André

TONSÄTTARE, DIRIGENT

Dalayman, Katarina

HOVSÅNGERSKA

Danielson, Monica

SÅNGERSKA

Davidsson, Hans

PROFESSOR, ORGANIST

Dominique, Carl-Axel

PIANIST

Dornbusch, Karin

KLARINETTIST, KONSTNÄRLIG LEDARE

Edén, Mats

RIKSSPELMAN, TONSÄTTARE, PEDAGOG

Einarsdotter, Elise

PIANIST, KOMPOSITÖR, PEDAGOG

Ek, Hans

ARRANGÖR, DIRIGENT

Elmquist, Håkan

SKIVPRODUCENT

Engström, Bengt Olof

FIL. DR. MUSIKDIREKTÖR

Enoksson, Per

KONSERTMÄSTARE, VIOLINIST

Ericsson, Hans-Ola

PROFESSOR, ORGANIST

Eriksson, Gunnar

PROFESSOR, KÖRDIRIGENT

Ernman, Malena

HOVSÅNGERSKA

Fagius, Hans

PROFESSOR, ORGANIST

Fahlström, Örjan

STORBANDSLEDARE, KOMPOSITÖR,

ARRANGÖR, SLAGVERKARE

Finnilä, Birgit

SÅNGERSKA

Forsberg, Bengt

PIANIST

Forsberg, Stefan

PRESES, FV. KONSERTHUSCHEF

Forssell, Jonas

TONSÄTTARE

Fredriksson, Karl-Magnus

HOVSÅNGARE

Frisell, Ellika

FOLKMUSIKER

Fröst, Martin

KLARINETTIST

Fältskog, Marika

KONSERTMÄSTARE, VIOLINIST

Gefors, Hans

PROFESSOR, TONSÄTTARE

Graden, Gary

DOMKYRKOANTOR EM., KÖRDIRIGENT

Gudmundson, Per

FOLKMUSIKER, FIOLSPELMAN

Gustafsson, Mats

JAZZSAXOFONIST

Gustafsson, Rigmor

PROFESSOR, JAZZSÅNGERSKA

Hagegård, Håkan*

PROFESSOR, HOVSÅNGARE

Hall, Bengt

FV. OPERACHEF

Hallenberg, Ann

HOVSÅNGERSKA

Hardenberger, Håkan

PROFESSOR, TRUMPETARE

Hardy, Rosemary

SÅNGERSKA

Hedström, Åse

TONSÄTTARE

Hedwall, Lennart

DOCENT, TONSÄTTARE

Hedås, Kim

TONSÄTTARE

Helmerson, Frans

PROFESSOR, VIOLONCELLIST

Hendricks, Barbara

SÅNGERSKA

Henryson, Svante

MUSIKER, KOMPOSITÖR

Hillborg, Anders

TONSÄTTARE

Holmquist, Åke

FIL. DR

Holmstrand, Bengt

MUSIKDIREKTÖR

Idenstam, Gunnar

KONSERTORGANIST

Ingebretsen, Kjell

PROFESSOR, HOVKAPPELLMÄSTARE

Jablonski, Peter

KONSERTPIANIST

Jahren, Helén

OBOIST

Jennefelt, Thomas

TONSÄTTARE

Jernberg, Sofia

SÅNGERSKA, TONSÄTTARE

Jormin, Anders

PROFESSOR, KONTRABASIST

Jullander, Sverker

PROFESSOR, ORGANIST

Karlsson, Henrik

DOCENT

Karlsson, Leif

SLAGVERKARE, DIRIGENT

Karlsson, Ola

PROFESSOR, VIOLONCELLIST

Karnéus, Katarina

HOVSÅNGERSKA

Kjellberg, Erik

PROFESSOR

Knutsson, Jonas

SAXOFONIST

Lagergren, Karin

DOCENT

Landgren, Johannes

PROFESSOR, ORGANIST

Landgren, Nils

PROFESSOR, TROMBONIST

Larson, Chrichan

CELLIST, TONSÄTTARE

Larsson, Anna

HOVSÅNGERSKA

Larsson, Annamia

VALTHORNIST

Laurin, Dan

PROFESSOR, BLOCKFLÖJTIST

Lavoitha, Elemér

VIOLONCELLIST

Leoson, Markus

PROFESSOR, SLAGVERKARE

Ligendza, Catarina

KAMMERSÅNGERIN

Lindal, Anna

VIOLINIST

Lindberg, Christian

TROMBONIST

Lindenstrand, Sylvia

HOVSÅNGERSKA

Lindgren, Magnus

JAZZMUSIKER, TONSÄTTARE

Lindgren, Pär

TONSÄTTARE, PROFESSOR

Lindmark, Susanna

KÖRDIRIGENT, KOMPOSITÖR, SÅNGERSKA

Lundberg, Dan

DOCENT, MUSIKFORSKARE

Lundberg, Mattias

PROFESSOR

Lundgren, Jan

JAZZPIANIST

Lundkvist, Erik

MUSIKDIREKTÖR, ORGANIST

Lysell, Bernt

KONSERTMÄSTARE, VIOLINIST

Löndahl, Tomas

PROFESSOR, FIL. DR.

Malm, Krister

DOCENT

Malmgren, Göran

MUSIKDIREKTÖR

Manze, Andrew

VIOLINIST, DIRIGENT

Maros, Miklós

TONSÄTTARE

Martinpelto, Hillevi

HOVSÅNGERSKA

Martinsson, Rolf

PROFESSOR, TONSÄTTARE

Mattei, Peter

HOVSÅNGARE

Milder, Joakim

PROFESSOR, SAXOFONIST

Mirlashari, Rostam

SÅNGARE, KOMPOSITÖR

Mårtensson, Per

TONSÄTTARE

Möller, Ale

FOLK- OCH VÄRLDSMUSIKER

Negro, Lucia

PIANIST

Nilsson, Ivo

TROMBONIST, TONSÄTTARE

Nyberg, Lina

JAZZSÅNGERSKA, KOMPOSITÖR

Olsson, Tale

KONSERTMÄSTARE, VIOLINIST

von Otter, Anne Sofie

HOVSÅNGERSKA

Parkman, Stefan

PROFESSOR, DIRIGENT

Parmerud, Åke

TONSÄTTARE

Persson, Olle

OPERASÅNGARE

Petri, Gunnar

FD GENERALDIREKTÖR

Pettersson, Jörgen

SAXOFONIST

Pålsson, Hans

PROFESSOR, PIANIST

Pöntinen, Roland

PIANIST

Raitinen, Kati

VIOLONCELLIST

Ramsten, Märta

DOCENT

Rehnqvist, Karin

TONSÄTTARE

Ringborg, Patrik

DIRIGENT

Ringborg, Tobias

DIRIGENT, VIOLINIST

Rombo, Elin

HOVSÅNGERSKA

Rosenberg, Susanne

FOLKSÅNGERSKA, PROFESSOR, FORSKARE

Rydén, Susanne

KONSERTHUSCHEF

Rydinger, Cecilia

PROFESSOR, DIRIGENT

Samuelson, Mikael

SÅNGARE

Samuelsson, Marie

TONSÄTTARE

Sandell, Sten

PIANIST, TONSÄTTARE

Sandström, Jan

PROFESSOR, TONSÄTTARE

Schaub, Gérard

PROFESSOR, FLÖJTIST

Scheja, Staffan

PROFESSOR, PIANIST

Scholz, Kristine

PIANIST

Schuback, Thomas

PROFESSOR, DIRIGENT

Skoogh, Francisca

PIANIST, FIL DR.

Sparf, Nils-Erik

VIOLINIST

Speerstra, Joel

INSTRUMENTALIST, MUSIKFORSKARE,

INSTRUMENTBYGGARE

Stemme, Nina

HOVSÅNGERSKA, KAMMERSÅNGERIN

Stenlund, Dan-Olof

PROFESSOR, KÖRDIRIGENT

Stenson, Bobo

PIANIST

Stolpe, Agneta

VOKAL FOLKMUSIKER

Storm, Staffan

PROFESSOR, TONSÄTTARE

Strindberg, Henrik

TONSÄTTARE

Sundberg, Johan

PROFESSOR

Sundkvist, Petter

PROFESSOR, DIRIGENT

Svendén, Birgitta

HOVSÅNGERSKA

Svenheden, Joakim

KONSERTMÄSTARE, VIOLINIST

Söderqvist, Ann-Sofi

TRUMPETARE, KOMPOSITÖR, ARRANGÖR

Söllscher, Göran

PROFESSOR, GITARRIST

Sönstevold, Knut

FAGOTTIST

Ternhag, Gunnar

PROFESSOR

Thedeen, Torleif

PROFESSOR, VIOLONCELLIST

Affectus. Movet. Imperat. Auget.
Detalj på Kungl. Musikaliska
Akademiens invalsbrev.

KUNGL. MUSIKALISKA AKADEMIEN

Thorvaldsson, Christer,

KONSERTMÄSTARE, VIOLINIST

Toback, Christina

FIL. DR. MUSIKDIREKTÖR

Trobäck-Hesselink, Sara

VIOLINIST

Ullén, Fredrik

PROFESSOR, PIANIST

Unander-Scharin, Carl

PROFESSOR, OPERASÅNGARE, TONSÄTTARE

Wager, Mattias

DOMKYRKOORGANIST

Wallin, Ulf

PROFESSOR, VIOLINIST

Wallrup, Erik

FIL. DR. FÖRFATTARE

af Malmborg Ward, Paula

TONSÄTTARE

Weinius, Michael

HOVSÅNGARE

Wessman, Helena

LÄNSMUSIKCHEF

Westberg, Erik

PROFESSOR, KÖRDIRIGENT

Wetterqvist, Fredrik

STÄNDIG SEKRETERARE

Wiklund, Anders

PROFESSOR

Wiklund, Christer

PROFESSOR

Wikström, Inger

PIANIST, TONSÄTTARE

Willemark, Lena

SÅNGERSKA

Zetterqvist, Mats

KONSERTMÄSTARE, VIOLINIST

Zilliacus, Cecilia

VIOLINIST, PROFESSOR

Zivkovic, Djuro

TONSÄTTARE

Åhlén, Carl-Gunnar

FIL. DR

Åkerberg, Åsa

VIOLONCELLIST

* Ej aktiv som ledamot sedan 2018

HEDERSLEDAMÖTER

Ek, Mats

KOREOGRAF

Ekblad, Stina

SKÅDESPELARE

Osher, Barbro

GENERALKONSUL

Wall, Anders

PROFESSOR

Welin, Per

DIREKTÖR

UTLÄNDSKA LEDAMÖTER

Abe, Keiko

SLAGVERKARE, TONSÄTTARE

Abrahamsen, Hans

TONSÄTTARE

Adams, John

TONSÄTTARE, DIRIGENT

Adès, Thomas

TONSÄTTARE

Aho, Kalevi

TONSÄTTARE

Anderson, Laurie

MULTIKONSTNÄR

Andretta, Giancarlo

DIRIGENT

Andsnes, Leif Ove

PIANIST

Arditti, Irvine

VIOLINIST

Argerich, Martha

PIANIST

Bartoli, Cecilia

OPERASÄNGERSKA

Batiashvili, Lisa

VIOLINIST

Beamish, Sally

TONSÄTTARE

Benjamin, George

TONSÄTTARE

van Boer, Bertil

MUSIKFORSKARE, PROFESSOR

Boine, Mari

TONSÄTTARE

Bonney, Barbara

OPERASÄNGERSKA

Brincker, Jens

UNIVERSITETSLEKTOR, CAND. MAG.

Bråten Berg, Kirsten

SÄNGERSKA

Csaba, Peter

TONSÄTTARE

Dausgaard, Thomas

DIRIGENT

Dijkstra, Peter

DIRIGENT

Dohr, Stefan

VALTHORNIST

Dudamel, Gustavo

DIRIGENT

Eicher, Manfred

SKIVPRODUCENT

Ferneyhough, Brian

TONSÄTTARE

Fleming, Renée

OPERASÄNGERSKA

Garbarek, Jan

SAXOFONIST

Gilbert, Alan

DIRIGENT

Groop, Monica

OPERASÄNGERSKA

Gruber, Heinz Karl

TONSÄTTARE

Guðmundsdóttir, Björk

SÄNGERSKA

Haïm, Emmanuelle

CEMBALIST, DIRIGENT

Hancock, Herbie

JAZZPIANIST

Hannigan, Barbara

DIRIGENT, SÄNGERSKA

Harding, Daniel

DIRIGENT

Heiniö, Mikko

TONSÄTTARE

Herresthal, Peter

VIOLINIST

Holliger, Heinz

OBOIST

Honeck, Manfred

DIRIGENT

Isaksson, Madeleine

TONSÄTTARE

Jansen, Janine

VIOLINIST

Jarrett, Keith

PIANIST

Johnson, Graham

PIANIST

Jones, Bryn Terfel

OPERASÄNGARE

Järvi, Neeme

DIRIGENT

Kalaniemi, Maria

PROFESSOR, ACKORDEONIST

Kaljuste, Tõnu

KÖRDIRIGENT

Kamu, Okko

DIRIGENT

Kaufmann, Jonas

OPERASÄNGARE

Kelarová, Ida

SÄNGERSKA

Kidjo, Angélique

SÄNGERSKA

Kirkby, Emma

SÄNGERSKA

Kremer, Gidon

VIOLINIST

Krogh Groth, Sanne

FIL. DR.

Krummacher, Friedhelm

PROFESSOR

Kvifte, Tellef

MUSIKFORSKARE, PROFESSOR

Latry, Olivier

ORGANIST

Lindberg, Magnus

TONSÄTTARE

Lislevand, Rolf

LUTENIST

Ma, Yo-Yo

VIOLONCELLIST

Marcotulli, Rita

JAZZPIANIST, KOMPOSITÖR

Massengale, James

PROFESSOR

Metheny, Pat

GITARRIST, KOMPOSITÖR

Mikkelsen, Palle

JAZZMUSIKER, TONSÄTTARE

Mitchell, Joni

SÄNGERSKA, POET, FÖRFATTARE

Mortensen, Lars-Ulrik

CEMBALIST, DIRIGENT

Muti, Riccardo

DIRIGENT

Mutter, Anne-Sophie

VIOLINIST

Mägi, Paul

DIRIGENT

Mälkki, Susanna

DIRIGENT

Mörk, Truls

VIOLONCELLIST

N'Dour, Youssou

SÄNGARE

Nagano, Kent

DIRIGENT

Neuwirth, Olga

TONSÄTTARE

Oramo, Sakari

DIRIGENT

Panula, Jorma

PROFESSOR

Parker, Roger

PROFESSOR

Pedersen, Grete

KÖRDIRIGENT

Petrenko, Kirill

DIRIGENT

Pärt, Arvo

TONSÄTTARE

Quasimov, Alim

SÄNGARE, MUSIKER

Raschér, Carina

SAXOFONIST

Reich, Steve

TONSÄTTARE

Rilling, Helmuth

PROFESSOR

Ruders, Poul

TONSÄTTARE

Sallinen, Aulis

TONSÄTTARE

Salonen, Esa-Pekka

DIRIGENT

Saraste, Jukka-Pekka

DIRIGENT, VIOLINIST

Savall, Jordi

GAMBIST

Schwab, Heinrich W.

PROF. DR PHIL

Simonds, Robert

SKIVPRODUCENT, ARRANGÖR

Sokolov, Grigory

PIANIST

Sparks, Richard

KÖRDIRIGENT

Spierer, Leon

KONSERTMÄSTARE

Steen-Andersen, Simon

TONSÄTTARE

Stene, Randi

OPERACHEF

Sørensen, Bent

TONSÄTTARE

Tellefsen, Arve

PROFESSOR, VIOLINIST

Thommessen, Olav Anton

TONSÄTTARE

Torstensson, Klas

TONSÄTTARE

Vasks, Péteris

TONSÄTTARE

Widmann, Jörg

TONSÄTTARE

Winstone, Norma

JAZZSÄNGERSKA

Zacharias, Christian

DIRIGENT, PIANIST

Kungl. Musikaliska Akademien

BESKYDDARE

H.M. Konungen

FÖRSTE LEDAMÖTER

H.M. Drottningen

H.K.H. Kronprinsessan

Prinsessan Christina Fru Magnuson

PRESES

Fv. konserthuschef Stefan Forsberg

VICE PRESIDES

Sångerska Monica Danielson

Länsmusikchef Helena Wessman

STÄNDIG SEKRETERARE

Fredrik Wetterqvist

AKADEMIENS STYRELSE

Preses, vice presides, Hans Davidsson,
Mats Edén, Patrik Ringborg, Staffan
Storm, Erik Wallrup, Paula af Malmborg
Ward, Lina Nyberg (suppleant) Jörgen Pet-
tersson (suppleant)

INTERNREVISORER

Nina Stemme, Carl Unander-Scharin,
Anna Lindal (suppleant), Sverker Jullander
(suppleant)

VALBEREDNINGEN

Kerstin Börjeson, Anna Larsson, Dan
Lundberg, Mattias Wager, Nils Landgren
(suppleant), Joakim Milder (suppleant),
Karin Rehnqvist (suppleant)

AKADEMIENS KANSLI

Ständige sekreteraren

ADMINISTRATION

Akademiadministratör
Anna Ingvarsdóttir-Cronström
Vaktmästare Camilla Ringvall

EKONOMI

Kamrerare Maria Fredriksson
Ekonomiadministratör Emilie Levinsson

FORSKNING

Forskningssekreterare Pia Bygdéus

STIPENDIEAVDELNING

Stipendiehandläggare Lina Nilsson
Stipendieassistent Susanne Fåhraeus

PROGRAMVERKSAMHET

Producent Anders Lagerqvist

KOMMUNIKATION

Kommunikationsansvarig Lova Wallerö
Kommunikatör Elias Söderström-Aupeix

LEVANDE MUSIKARV

Verksamhetsledare Ann-Charlotte Hell
Redaktör Magnus Svensson
Redaktör Edward Klingspor

ALFVÉNGÅRDEN

Intendent Lotta Johansson
Kommunikatör Lova Wallerö

SJUNGANDE BARN

Verksamhetsledare Ulrika Lind
Projektsamordnare Hanna Hellström
Projektsamordnare Karin Starck
Projektassistent Theo Tamim
Kommunikatör Elias Söderström-Aupeix
Kommunikatör Lova Wallerö

UNGA TANKAR OM MUSIK

Verksamhetsledare Gustaf Bäckström
Elmelid
Producent Josefin Kahraman
Kommunikatör Elias Söderström-Aupeix

AKADEMIENS NÄMNDER, RÅD ETCETERA

FÖRVALTNINGSNÄMNDEN

Portföljförvaltare Staffan Thorslund (ordförande), finansdirektör Mats Guldbbrand, kapitalförvaltare Fredric Höglind (adjungerad), preses, ständige sekreteraren, kamreraren (sekreterare)

STIPENDIENÄMNDEN

Ständige sekreteraren (ordförande), cellist Kati Raitinen, jazzbasist Mattias Hjorth, violinist Øyvor Volle, sångerska Monica Danielson, fagottist Fredrik Ekdahl, pianist Stefan Bojsten, folkmusiker Jonas Simonson, stipendiehandläggaren (föredragande), stipendieassistenten (adjungerad)

FORSKNINGSNÄMNDEN

Professor Henrik Frisk (ordförande), professor Fil. dr Lars Berglund, professor Fil. dr. Karin Johansson, professor Fil. dr Monica Lindgren, professor Fil. dr Tobias Pontara, ständige sekreteraren (adjungerad), forskningssekreteraren (adjungerad)

PUBLIKATIONSNÄMNDEN

Ständige sekreteraren (ordförande), redaktör Guy Dammann, press- och informationschef Torbjörn Eriksson, professor Karin Hallgren, professor Mattias Lundberg, redaktör Tony Lundman, Fil. dr Karin Strand, press- och kommunikationsansvarige (sekreterare, adjungerad)

LEVANDE MUSIKARV

Professor Tomas Löndahl (ordf.), Professor B. Tommy Andersson, Ann-Charlotte Hell (verksamhetsledare), Edward Klingspor, Magnus Svensson (redaktörer), professor Anders Wiklund (huvudredaktör),

PROGRAMRÅD

Preses (ordförande), ständige sekreteraren, producenten (föredragande)

EGNA STIFTELSE OCH FONDER

HUGO ALFVÉN FONDEN

Fredrik Wetterqvist (ordförande), kördirigent Kerstin Börjeson, director musices Stefan Karpe, länsmusikchef David Lundblad, professor Cecilia Rydinger, professor Joakim Tillman, dirigent Finn Rosengren (suppleant), intendenten för Alfvéngården (adjungerad), kamreraren (adjungerad)

STIFTELSEN ALBIN HAGSTRÖMS MINNESFOND

Forskningsarkivarie Victor Johansson (ordförande), musiker Anita Agnas, musiker Lisa Långbacka, gitarrist Barbro Lindkvist, gitarrist Eric Weissglas, kamreraren (adjungerad), akademiadministratören (sekreterare, adjungerad)

DAG WIRÉN-STIFTELSEN

Roland Sandberg (ordförande), Stefan Bojsten, Hans Enflo, Annika Wirén, Ann-Marie Belfrage (suppleant), Stefan Karpe (suppleant), kamreraren (adjungerad)

GÖRAN LAGERVALLS STIFTELSE

Professor Tomas Löndahl (ordförande), ständige sekreteraren i Konstakademien, Lena Lundström (representant från Socialförvaltningen), kamreraren (suppleant)

STIFTELSEN SALTÖ

Sångerska Monica Danielson (ordförande), tonsättare Catharina Backman (FST), VD Mikael Brännvall, tonsättare Johan Blixt (FST), pianist Anna Christensson (sekreterare), tonsättare Henrik Denerin (suppleant, FST), violinist Malin Nyström (suppleant), tonsättare Jenny Hettne (suppleant FST), saxofonist Jörgen Pettersson (suppleant), violinist Malin William-Olsson (suppleant), kamreraren (adjungerad), ständige sekreteraren (adjungerad)

**STIFTELSEN STRÅKINSTRUMENTFONDEN,
ERIK JÄRNÅKERS DONATION**

Violinist Christian Bergkvist (ordförande), Christer Benktsson (vice ordförande), hovrättsråd Helga Hullman, konsertmästare Bernt Lysell, professor Torleif Thedéen, violinist Tale Olsson (suppleant), cellist Erik Wahlgren (suppleant), ständige sekreteraren (adjungerad), kamreraren (adjungerad)

ANKNUTNA STIFTELSE I URVAL**CARIN MALMLÖF-FORSSLINGS STIFTELSE**

Britta Byström (ordförande), Mona Gunnarsson, Mattias Lysell, Cathrine Winnes

DAGMAR GUSTAFSSONS FOND FÖR SÅNGKONSTEN

Johan Sundberg (ordförande), Olle Persson KMA*, Iwa Sörensson von Gertten, Agneta Hagerman, Erik Graune, Stefan Nyman, Christina Öqvist Matton, Fredrik Zetterström (suppleant KMA*)

DOROTHY IRVINGS STIPENDIEFOND

Alexandra Büchel Zetterström (ordförande), Lise-Lotte Axelsson, Sven Kristersson, Hillevi Martinpelto, Olle Persson, Anita Soldh, Magnus Svensson, ständige sekreteraren (adjungerad)

GUNNAR OCH JUDITH DE FRUMERIES STIPENDIEFOND

Tobias Ringborg (ordförande), Bengt Forsberg, Hillevi Martinpelto, Kajsa William-Olsson, Eva Luthander

GOTTHARD ARNÉRS FOND

Mattias Wager (ordförande), Jan H. Börjesson, Karin Johansson, Gabriella Sjöström

OLU BIRGIT JEPPSONS FOND FÖR MUSIKTERAPI

Ständige sekreteraren (ordförande), forskningssekreteraren, KMA*, Per-Henrik Holgersson, KMH, Ann-Sofi Paulander, KMH, Annika Östman Wernersson, KI

STEN FRYKBERGS STIPENDIUM

B. Tommy Andersson, Josef Beltzikoff, Gunnar Eklund, Magnus Frykberg, Staffan Scheja, akademiadministratören (adjungerad)

STIFTELSEN OLLE ADOLPHSONS MINNESFOND

Jonas Forssell, Carin Kjellman, Lisa Nilsson, Johan Norberg, kamreraren (adjungerad)

* representant utsedd av KMA

Ekonomi

2025

Kungl. Musikaliska Akademien förvaltar ett flertal stiftelser och fonder som har till uppgift att främja och stimulera svenskt musikliv och musikkforskning. För detta ändamål delar akademien bland annat ut ett stort antal stipendier. Därutöver bedriver akademien en program- och projektverksamhet med syfte att främja svensk tonkonst.

Akademien ansöker årligen om ett verksamhetsstöd från Statens Kulturråd som "aktör av kulturpolitiskt intresse". Detta bidrag uppgår till cirka 5 miljoner kronor årligen vilket utgör nästan hälften av akademiens rörelsekapital och används uteslutande till akademiens egna program- och projektverksamhet.

Dessutom mottar akademien ett treårigt stöd från Allmänna Arvsfonden för Sjungande barns projekt "Guide till sång i skolan" som avslutas våren 2026, samt betydande donationer från privata bidragsgivare.

EKONOMISK FÖRVALTNING

Akademien arbetar kontinuerligt genom sin Förvaltningsnämnd med just förvaltningen av dess ekonomiska tillgångar.

Avkastningen på värdepapper med mera är ett avgörande bidrag för att akademien alls ska kunna bedriva någon verksamhet, och avkastningen av de 115 stiftelser som skapats till förmån för stipendier med mera likaså.

KAPITALFÖRVALTNING

Förvaltningsnämnden investerar akademiens eget kapital och donationsmedel med en lång placeringshorisont. Kapitalet ska klara sig över tid och kunna öka anslagen till priser och stipendier

över åren. Förvaltningen präglas av en balanserad risknivå där hänsyn tas till såväl avkastningsmål som kapitalets bevarande i reala termer. Diversifiering mellan tillgångsslag, marknader och förvaltningsstilar utgör en central del i strategin för att minska risken och skapa stabil avkastning över tid.

Vidare beaktas hållbarhetsaspekter och ansvarsfulla investeringar som en integrerad del av placeringsprocessen. Förvaltningsnämnden följer löpande upp resultat och risk för att säkerställa att kapitalförvaltningen ligger i linje med akademiens långsiktiga mål och åtaganden.

2025 präglades av stor geopolitisk oro, handelskonflikter och sänkta centralbanksräntor. President Trumps utspel har varit både oväntade och oförutsägbara med höga tullsats mot omvärlden vilket skapade oro för ett handelskrig med kraftigt sjunkande börser som följd. Hushåll och företag blev avvaktande med investeringar och konsumtion. De flesta länder valde att inte införa tullar mot USA, vilket minskade oron för ett eskalerande handelskrig och gav en återhämtning på världens börser.

Inflationstakten i Sverige, Europa och USA har pendlat mellan 2-3 % och den svenska kronan har efter många års försvagning återhämtat sig

och förstärkts mot både EUR och framförallt USD. Börsutvecklingen globalt har varit stark mätt i lokala valutor. Det var de stora bolagen, i både USA och Sverige, som utvecklades bäst även 2025.

Akademiernas värdepappersportföljer steg under 2025. Andelen i aktiemarknaden har varit nära neutralt läge vilket innebär 65 procent. Inom aktieportföljen har bland annat Nibe och småbolagsfonder sålts samt fonder mot USA. Innehavet i bland annat Europa indexfonden är ny för året.

Värdet på värdepappersportföljen för Enskilda medel per 2025-12-31 var 164 mkr (164 mkr per 2024-12-31). Den svenska aktiemarknadens andel utgjorde 40 procent (65 mkr) av totala portföljen per 2025-12-31, den utländska aktiemarknaden 26 procent (42 mkr) och räntemarknaden inklusive kapitalmedel och upplupna räntor 34 procent (57 mkr). Med beaktande av uttag resulterade portföljens utveckling 2025 i en uppgång med 2,7 procent. Utvecklingen är 3,4 procentenheter lägre än portföljens jämförelseindex.

Donationsmedels värdepappersportfölj per 2025-12-31 var 351 mkr (327 mkr per 2024-12-31). Den svenska aktiemarknadens andel utgjorde 41 procent (142 mkr) av totala portföljen per 2025-12-31, den utländska aktiemarknaden 23 procent (82 mkr) och räntemarknaden inkl kapitalmedel och upplupna räntor 36 procent (127 mkr). Med beaktande av insättningar och uttag resulterade portföljens utveckling 2025 i en uppgång med 3,1 procent. Utvecklingen är 3,0 procentenheter lägre än portföljens jämförelseindex.

VERKSAMHETENS FINANSIERING

Så finansieras Kungl. Musikaliska Akademiens verksamheter

- externa bidrag
- donationer och gåvor
- stipendiefonder
- stiftelsebildningar
- kapitalavkastning
- testamenterade gåvor

Tack till de stiftelser, filantroper och privatpersoner som ser möjligheter att göra viktiga avtryck för musikens betydelse idag och i framtiden genom sitt ekonomiska stöd till akademiens verksamheter.

TESTAMENTE

Ett testamente är en gåva för framtiden. Genom att skriva in Kungl. Musikaliska Akademien i ditt testamente kan ditt engagemang för musiken fortsätta även efter din bortgång.

STÖD MUSIKEN!

Bankgiro: 5366-9586

www.musikaliskaakademien.se/sa-har-kan-du-donera

© Kungl. Musikaliska Akademien
Layout och grafisk form: Lova Wallerö
Redaktör: Lova Wallerö
Tryck: Multiply Solutions AB, Stockholm 2026
ISBN 978-91-89038-57-08